

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO**Redni plačniki**

Jugoslavija je do 22. avgusta vrnila tujini milijardo 900 milijonov dolarjev — Uresničevanje zakona o plačevanju s konvertibilnimi devizami, veljavnega od 5. julija dalje

Jugoslavija redno plačuje vse obresti za kredite, prav tako pa tudi glavnice, kjer so se v začetku leta pojavile zamude. Naša država je od začetka leta do 22. avgusta vrnila tujini milijardo 900 milijonov dolarjev dolga. Ravnomo se po določilih zakona o plačevanju s konvertibilnimi devizami, ki ga je zvezna skupščina sprejela 2. julija, veljati pa je začel tri dni kasneje. Zakon uresničujemo dosledno, je med drugim dejal Miodrag Veljković, namestnik guvernerja Narodne banke Jugoslavije. Kadar gre za ozde in banke, ki ne morejo poravnati svojih obveznosti, se upošteva 21. člen tega zakona, ki predvideva solidarnost vseh naših bank. Ta člen se je uporabil v primeru zapadnih in nepravilnih dolgov Privredne banke Zagreb (198,2 milijona dolarjev) in Ždružene investicijske banke Titograd (29 milijonov dolarjev). Zagrebška banka je še posebej v neugodnem položaju. Na področju te republike so lahko zbrali le 110,4 milijona dolarjev, razliko pa so poiskali v »zveznem krogu« in sicer v Jugobanki, Ždruženi beografski banki, Ljubljanski banki in Kreditni banki Maribor. Na omenjene je odpadlo največje breme, saj so morale same najprej poravnati svoje obveznosti. Zagrebška banka pa je tudi dinarsko nelikvidna, kar ne more trajati v nedogled, ampak je odprava te slabosti predvsem naloga njenih komitentov oziroma združenega dela republike.

Začela se je tudi akcija vračanja deviz bankam, ki so pomagale. INI je bil dovoljen izvoz 700.000 ton surove nafte in nafnih derivatov. Že so nakazali 68 milijonov dolarjev, ki jih bodo banke lahko uporabile za obveznosti, ki so jih morali zaradi tega odložiti.

Gorenjska se pripravlja na obrambo pred točo

Bodo rakete postale zaveznice gorenjskih kmetov?

Sistem obrambe pred točo, ki naj bi ga drugo leto vzpostavili tudi v osrednji Sloveniji, bo zajel domala celotno področje kranjske in manjši del škofjeloške občine — Raketi izstrelšči v bližini Letenc in Vopovelj — Tudi precej pomislek!

Kranj — Do oktobra letos naj bi kmetijske, gozdarske in lovskie organizacije iz 23 občin osrednje Slovenije — Bele krajine, dela Dolenjske, Zasavja, dela Štajerske in Gorenjske ter ljubljanskega območja ustavile samoupravno interesno skupnost za obrambo pred točo v tem delu Slovenije. To bi bil prvi korak k vzpostavitvi sistema, ki naj bi pričel delovati že prihodnje leto. V branjeni območje bosta zajeti tudi dve gorenjski občini: domala celotno področje kranjske in le manjši del škofjeloške občine. Načrt predvideva, da bosta na Gorenjskem dve raketi izstrelšči — eno v okolici Vopovelj in drugo v bližini Letenc. Po vzpostavitvi bi sistem vzdrževali porabniki, med njimi tudi kmetje, ki bi za obrambo pred točo prispevali dočen delež od katastrskega dohodka.

V nekaterih kmetijskih organizacijah je zaenkrat še precej pomislek o izgradnji obrambnega sistema. V škofjeloški občini, kjer naj bi bil branjen le del Sorškega polja, menijo, da bi morali branjeno območje razširiti tudi v obe dolini, predvsem v hribovske predele Selške doline, kjer toča najpogosteje klesti. Po drugi strani pa kmetje in kmetijske organizacije med razlogi navajajo tudi slabo učinkovitost sedanega načina obrambe v severovzhodni Sloveniji, predvsem po manjkljivost tehničnih sredstev, raket in raket.

Ker gre za celovito in enotno izgrajevanje obrambnega sistema v osrednji Sloveniji, bodo morali pristopiti vsi porabniki. Če se ne bodo sporazumeli po samoupravni poti, jih bo k temu prisilil odlok. To med drugim predvideva tudi pred štirimi leti sprejeti republiški zakon o sistemu obrambe pred točo. Na podlagi zakona pa je republiški izvršni svet

sprejel »prednostno listo« izgrajevanja sistema v Sloveniji. Način obrambe bo temeljil na preskušenem sovjetskem vzoru — na odkrivanju nastajanja toče v oblakih s pomočjo meteorološkega radarja in vnašanju določene kemične sestavine v ustrezni del oblaka. Sestavina protitočne rakete bo v oblakih povzročila razkroj debelih zrn toče v bolj drobna, ki se bodo v nižjih plasti staliha. C. Zaplotnik

Izkazana solidarnost

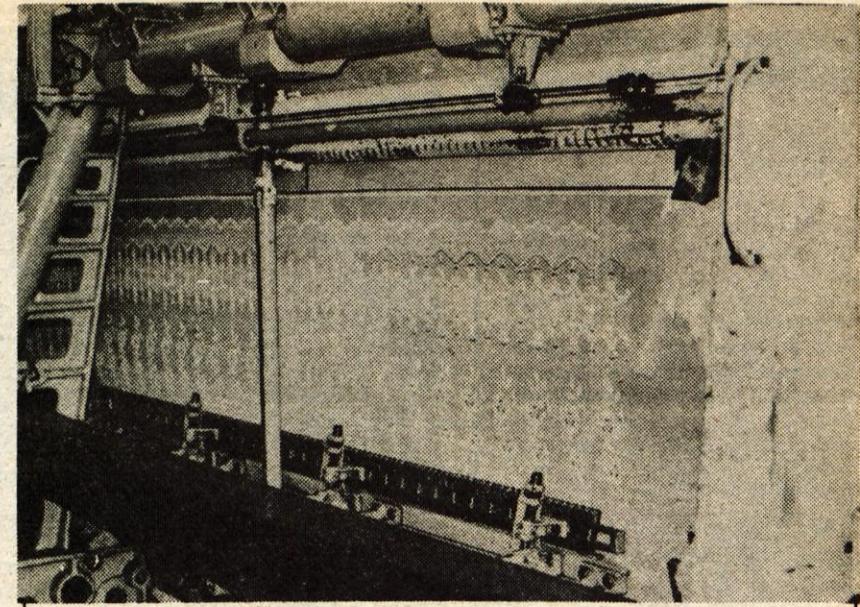
KRANJ — Tragična smrt kranjskega alpinista Nejca Zaplotnika jeboleč odjeknila v domači javnosti. Čeprav se je večina ljudi zavedala, da bo ta izguba najbolj prizadela njegovo družino in je ne bo moč nikakor povrnil, so bili mnogi pripravljeni nuditi kakršnokoli pomoč. Da bi omilili vsaj denarno stisko družine v prvem hipu, so sklenili darovati denarne prispevke.

Na poseben številki žiro računa se je do nedavnega zbral približno 315 tisoč dinarjev. Kakor so ocenili v upravnem odboru kranjskega planinskega društva, je takšna akcija zaradi tovrstne nesreče eden prvih primerov s tako veliko izkazano človeško solidarnostjo pri nas. Pri tem ne gre toliko, kot so naglasili, za zbrano vsoto, ampak bolj za množičnost darovalcev. Med njimi so mnoge kranjske in gorenjske delovne organizacije, družbenopolitične in interesne skupnosti ter društva iz naše republike pa tudi več bratskih ter prek 50 posameznikov.

Na nedavni seji upravnega odbora PD Kranj so sklenili, da bodo hranilno knjižico z zbranim denarjem takoj izročili pokojnikovi družini, morebitne nove prispevke pa bodo darovalci lahko še naprej nakazali na določeni žiro račun. Obenem so obsodili namero skupine občanov za postavitev kovinskega zavetišča na Storžiču v spomin Nejcu Zaplotniku, saj je za takšno akcijo potreben organiziran pristop s širšo družbeno zasnovno v soglasjem pristojnih organov, izgled objekta pa ne sme kvariti niti podobe okolja niti ugleda priznanega alpinista in ljubitelja narave. (S)

Cerkljani vabijo na zabavno prireditev

Cerkle — Športno društvo Kravec Cerkle načrtuje prijetno športno zabavno prireditev pred Zadružnim domom v Cerkljah. Začetek prireditev bo v NEDELJO, 28. AVGUSTA ob 16. URI. Zanimivo bo zabavni program, v katerem bodo sodelovali ansambel 12. nádstropje, ekipa Motop show: Tof, Rifle in Maja, ter narodnozabavni ansambel 'Rž', za popristitev pa organizatorji pripravljajo med drugim tudi kegljanje za kolo. Izkupiček prireditev bo namenjen dejavnosti društva, ki je usmerjena v množičnost, denar pa bo prav tako dobrodošel pri organizaciji 5. jubilejnega cerkljanskega množičnega smučarskega teka.

Blejska tovarna čipk in vezenin Vezenine ima šestdesetletno tradicijo. Izdelovanje vezenin zahteva veliko znanja, spretnosti in izurjenosti delavcev, ki vsako leto izvaja tri tisoč novih vzorcev. Vezenje zahteva zelo kvalitetne tkanine in sukanec, marsikatero surovino morajo zato Vezenine uvažati. Osrednji problem Vezenin pa so starve zvezni stroji, saj ima najstarejši častitljivih sto let, z izjemo dveh pa so vsi starejši od šestdeset let. Skrajni čas je zato, da dobre nove. Več o blejski tovarni Vezenine lahko preberete na srednjih straneh. M. V. Foto: I. Kokalj

Pula po Puli v Kranju

Kranj — Od nedelje, 28. avgusta do nedelje 4. septembra bo v kranjskem kinu Center potekala predstavitev letosnje bere jugoslovanskega igranega filma v Puli. Tam so prikazali 25 novih domačih filmov, od tega 20 v takojimenovani uradni predstavitev in 5 dodatnih.

Slovenski kinematografi iz Ptuja, Maribora, Titovega Velenja, Ljubljane, Domžal, Kranja, Postojne, Nove Gorice, Sežane in Kopra so za letosnjo »Pula po Puli« izbrali osem filmov, pri čemer poudarjajo, da se niso ozirali na nagrade, temveč so izbrali filme, ki jih bodo ljudje radi gledali, skratka, ki so namenjeni ljudem in ne eksperimentiraju.

V Kranju boste tako lahko videli osem novih jugoslovanskih filmov. »Igmansi marš« je delo režisera Zdravka Šotra, igrajo pa Tihamer Arsić, Lazar Ristovski, Bata Živojinović, Milena Zupančič, Radko Polič, film pa je prejel Zlato arenzo za masko.

»Halo, taksi!« je režiral Vlastimir Radovanović, igrajo Bata Živojinović, Svetlana Bojković, Pavle Vujišić.

»Cifra-mo« je delo režisera Bata Čengića, igrajo Mladen Nevezic, Mira Furlan in Zijah Sokolović.

»Medeni mesec« je režiral Nikola Babić, igrajo Slobodan Milovanović, Biserka Ipša, Nada Abrus, Ljubiša Samardžić in Zvonko Lepešić.

»Balkan ekspres« je režiral Branko Baletić, igrajo Dragan Nikolić, Bora Todorović, Bata Živojinović, Olivera Marković. Film je prejel Zlato arenzo za glasbo in stransko žensko vlogo, nagrado občinstva in Studijev »Jelen«.

»Von telesa« je režiral Živojin Pavlović, igrajo Dušan Janičević, Rade Šerbedžija in Metka Franko-Ferrari. Film je prejel Veliko zlato arenzo kot film leta, tri Zlate arene za scenarij, glavno žensko vlogo in stransko moško vlogo.

»Nekaj vmesnega« je režiral Srdjan Karanović, igrajo Miki Manojlović, Caris Corfman in Dragan Nikolić. Film je prejel tri Zlate arene za režijo, glavno moško vlogo in kamero.

Izvozna prizadevanja tržiškega Peka

Rekordno naročilo z zahoda

V tržiškem Peku morajo v drugem polletju narediti za zahodno tržišče 960 tisoč parov čevljev, kar je domala 200 tisoč več kot v prvih šestih mesecih. Da bi izpolnili obveznosti do tujega kupca in uresničili izvozni načrt, delajo v Peku vsak dan uro dlje in vse sobote.

Tržič — V tržiškem Peku, kjer so imeli v prvem polletju tudi nekaj težav pri oskrbi z osnovnimi surovinami, so tem obdobju naredili za dva odstotka več čevljev kot v enakem lanskem obdobju. Na zahodno tržišče, v Ameriko in države zahodne Evrope, so prodali 766 tisoč parov ali dvajsetino več kot v prvi polovici minulega leta. Ne glede na to pa so v prvem letosnjem polletju zaostali za načrtom izvoza na konvertibilno tržišče. Devizni izkupiček je bil za desetino manjši od načrtovanega in za petino manjši kot v lanskih prvih šestih mesecih.

V Peku nad temi številkami niso zaskrbljeni. Njihov poslovni partner, s katerim že dvanajst let sodelujejo, je za drugo polletje naročil rekordno število čevljev. Delavce je s tem postavil pred zahtevno in obsežno nalogo. Do konca leta morajo narediti za zahodno tržišče 960 tisoč parov čevljev, kar je domala 200 tisoč več kot v prvem polletju. Da bi kupcu pravočasno dobavili naročeno in izpolnili vse ostale obveznosti, s tem pa tudi izvozni načrt delovne organizacije, so se delavci Peka zavestno odločili za dodatno delo. Običajni tedenski delovnik so podaljšali za 14 ur. Vsak dan delajo od 6. do 15. ure in poleg tega še vse sobote. Podaljša-

no delo velja zaenkrat le za delavce, ki izdelujejo zgornje dele čevljev, kasneje pa se jim bodo pridružili tudi v obratih, kjer čevlje sestavljajo, in tudi v skupnih službah. V Peku so za otroke njihovih delavk, ki delajo do 15. ure, zagotovili podaljšano varstvo in poskrbeli za normalen prevoz z dela. V največji tržiški delovni organizaciji napovedujejo, da bodo na običajni delovnik prešli na polovici oktobra.

O tem, ko se v Peku prizadevajo za čimvečji izvoz na konvertibilno tržišče, skušajo zmanjšati tudi uvoz surovin in reproduksijskega materiala. Tudi na tem področju so v zadnjem času dosegli lepe uspehe. Material za podplate, ki so ga še pred nedavnim uvažali, so nadomestili z domaćim. Vse več nadomestnih delov za njihove stroje, ki so jih v preteklosti kupovali v tujini, zdaj izdelajo v lastni orodjarni.

C. Zaplotnik

Nov kurilni kotel v Tekstilindusu — Minuli torek so v kranjsko tovarno Tekstilindus pripeljali nov kurilni kotel, kar je za vse Kranjane vesela novica, saj bo odpravil nezgodno onesnaževanje mesta s sajami. Kotel mora tirajo delavci mariborske Hidromontaže. Izdelava ga je zahodnonemška tovarna Omnical, uvozil celjski Emo, ki ga z Omnicalom veže poslovno tehnično sodelovanje. Gre za visokotlačni parni kotel, ki bo dajal 40 ton pare na uro, s 400 stopinjam Celzija in 40 bar prička. V novem kotlu bodo kurili zemeljski plin, saj računajo, da se bo Tekstilindus tja do konca leta priključil na plinovod, novo kotlovnico pa bodo poskusno pognali na začetku februarja prihodnje leto. Novi kotel je namreč le »srce« nove kotlovnice, namestiti bodo morali še vse potrebne instalacije. Tekstilindus pa velja sedaj pohvaliti, saj opremljanje nove kotlovnice teče časovno natančno po načrtu. M. V. Foto: I. Kokalj

PO JUGOSLAVIJI

CENE JE TREBA NADZOROVATI

Na razširjeni seji Gospodarske zbornice Jugoslavije so podprli predloge in ukrepe izvršnega sveta, zvez sindikatov zvezne konference SZDL in zvezne skupnosti za cene, s katerimi naj bi preprečili nenadzorovan naraščanje cen, s tem pa tudi živilenskih stroškov. Gospodarska zbornica Jugoslavije se zavzema za dosledno uresničevanje politike cen, določene v resoluciji za letos pa tudi za kar največje omjejevanje inflacije.

V splošnih združenjih gospodarske zbornice in zvezni skupnosti za cene bodo proučili upravičenos številnih zahtev pri podražitvah, ki jih bodo analizirali in uskladili s prejeti politiko na tem področju. Pri tem bodo pazili tudi na enotnost jugoslovanskega trga, kar se je do sedaj redko dogajalo.

MANJŠA PROIZVODNJA

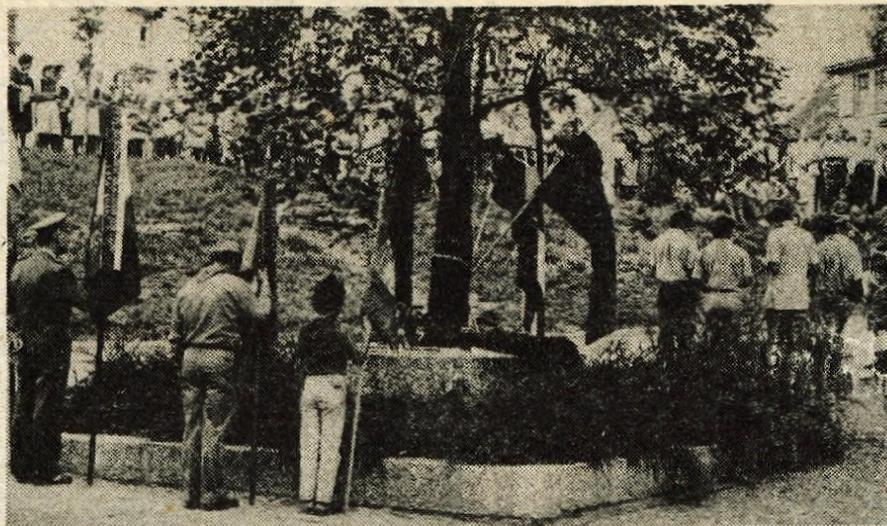
Industrijska proizvodnja spet usila in je bila julija v primerjavi z lanskim julijem za 1,6 odstotka manjša, v primerjavi s povprečno enomesecno proizvodnjo lani pa je bila manjša kar za 18 odstotkov. V sedmih mesecih pa je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem lani za 0,1 odstotka manjša.

Julija se je industrijska proizvodnja povečala le v Makedoniji in sicer za 3,5 odstotka in v Srbiji za 0,2 odstotka. Na Hrvatskem so do julija naredili za 3,1 odstotka manj, v Črni gori za 3 odstotke, v Sloveniji za 2,7 in v BiH za 0,1 odstotka manj.

Letos se je proizvodnja najbolj povečala v izkopi premoga, kjer je večja skoraj za četrtino, v tobačni industriji za 8,8 odstotka, črni metalurgiji za 8,7, elektrogospodarstvu za 8, kemični industriji za 6,9. Hkrati se je v predelavi barvnih kovin in nekovin ter v kovinskopredovalni industriji zmanjšala za 5 odstotkov, nafta, plina ter železove rude so pridobili za 4 odstotke manj, za enak odstotek se je zmanjšala tudi proizvodnja usnja in krzna, proizvodnja električnih strojev in naprav ter kavčuka pa za 4 odstotke.

SLAB PRIDELEK ŽITA

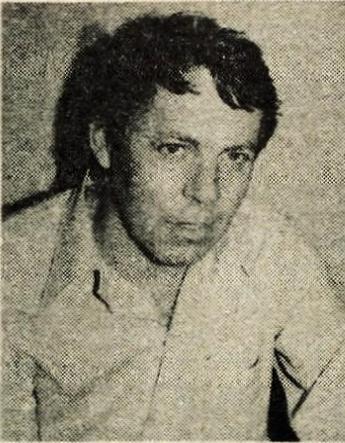
Žetev na Kosovu, ki jo je zavro deževje, naposled vendarle končujejo. Od 128.000 ha s posejanimi polj niso poželi le 4 odstotkov v hribovitih predelih. Zaradi dolgotrajne suše in kasneje moče, je pridelek na kosovskih poljih dokaj skromen in znaša komaj 2325 kilogramov na ha. Tudi kakovost zrnja je slabša.

Slovesnost na Zlatem polju — Ob Korakški cesti v Kranju, kjer so pred 42 leti, 23. avgusta 1941, usmrtili predvojnega revolucionarja, komunista in pravobora Milorada Stošiča, so krajani Zlatega polja priredili manjšo slovesnost. Za kulturni program so poskrbeli pionirji in mladina Zlatega polja ter taborniki, o zgodovinskih dogodkih leta 1941 pa je spregovoril njegov nekdanji sodelavec, pravoborec Stanko Toplak. — Foto: D. Dolenc

NAŠ SOGOVORNIK

Boris Bregant:

Pripravljeni na gradnjo

Jesenice — Na seji delavskega sveta jeseniške Železarne, ki je bil v sredo popoldne, so med drugim spregovorili o pripravah na gradnjo ječarne, ki je največja naložba prihodnjih nekaj let na Gorenjskem in zaradi svoje pomembnosti tudi republiška prioriteta. Predsednik poslovodnega organa Boris Bregant je o tem povedal:

»Na prejšnji seji delavskega sveta je bil potrenj investicijski program, etapni način gradnje in financiranje izgradnje ječarne na Jesenicah in sprejet sklep, da se gradnja začne. Tako smo začeli pridobivati potrebne soglasja predvsem za zadolževanje v tujini in za uvoz opreme. Čeprav smo sklicali sestanek vseh izvajalcev nalog v zvezi z gradnjo v Sloveniji in je izvršni svet izdal konkretne zadolžitve sekretariatom in komitejem ter Združeni banki Ljubljanski banki ter o nujnosti gradnje jeseniške ječarne obvestil zvezno vladu, vseh potrebnih soglasij še ni. Vendar postopek teče in prepričani smo, da jih bomo v kratkem dobili.«

Pred podpisom je pogodba o zagotovitvi sredstev za povečanje priključne električne moči za novo ječarno. Dosegli smo, da nam do sedaj združena sredstva za razvoj energetike zagotavljajo 22 MW dodatne moči, za razliko do potrebnih 47 MW pa bo Železarna Jesenice v okviru projekta ječarne 2, združila dodatnih 1,1 milijarde dinarjev, od tega 700 milijonov dinarjev letos, razliko pa prihodnje leto.

Prav tako dobro napreduje združevanje sredstev za razvoj črnej metalurgije, kjer so glavni deleži namenjeni za izgradnjo ječarne. Podpisanih je tudi že večino samoupravnih sporazumov za združevanje sredstev za razvoj, kjer kupci združujejo 5 odstotkov na prodajno ceno za izgradnjo ječarne.

V kratkem bo organiziran tudi konzorcij temeljnih bank Združene banke Ljubljanske banke za realizacijo razvoja črnej metalurgije v Sloveniji s poudarkom na projektu ječarne 2 na Jesenicah.

Praktično to pomeni, da smo pripravljeni tudi na fizični začetek del.«

L. Bogataj

MI PA NISMO SE UKLONILI

Sredi obroča

Slavko Celestina

Kako je v nedeljo na Črnom vrhu žgal sonce! Kot bi se hotelo preživelim borcem, ki so se ta dan zbrali tu s cele Slovenije, vsaj malo oddolžiti za vse tiste mrzle dni marca 1945, ko so tu do pasu gazili sneg.

Enkraten je razgled z vrha hriba. Kot na dlani je vsa Davča. Menda nimaš od nikoder tak pregled čez to največjo slovensko vas, kot prav od tu. Vsak zaselek, vsaka hiša posebej se vidi. Pod teboj so ozke doline Cerkljanskega, v dalji je v soncu čutiti Žiri, logaške hribe, na nasprotni strani dolgi usločeni hrbet Porezna. Blegoš bi skoraj z roko zagrabil, tako se zdi blizu. In pod njim griči, senožeti, polja in

gozdovi, kamor so se v skupinah ali posamič reševali borci enot IX. korpusa. Največ žrtev je padlo v Poreznu. Blegoš je bil takrat bolj prizanesljiv. A tudi tu je bilo hudičovo. Smrt si prav čutil, pripovedujejo danes borci.

Slavko Celestina iz Struževca pri Kranju je bil 23. marca 1945 med tistimi borci, ki so se skušali prebiti proti Blegošu. Ni bil še čisto zdrav. Pravkar se je vrnil iz partizanske bolnišnice na Ojstrem vrhu, kjer si je zdravil ran, ki jih je februarja 1945 dobil na Murovah nad Javorjami. S cerkve na Volči so Nemci in beli streljali z minometi na Javorje. Z Gartnerjem iz Žetine sta se umikala za Rinkov hlev. Slavko je slišal, kako je oni v dolini spustili mino. Hotel je skočiti za šupo, pa ni bilo več časa. Pa je bila velika sreča, da ni bilo časa, kajti tisti trenutek je mina usekal prav na mesto, kamor je Slavko namenil nogo. Delci mine so zaorali naokrog. Slavko je dobil drobce v čelo, tik nad oko, v roko, v nogo. Gartnerja je eden ranil skozi podlak. A k sreči je ranil le meso. V Martinj vrh sta se prebila potem. Slavko je bil ves krvav, da ga ni bilo za prepoznavati. A so ga v bolnici potem kar dobro pozdravili. Le mine ni smel več slišati. Strašno grozo je vzbudil v njem vsakič njen pritajeni zvok.

Zdaj je bil spet med svojimi soborci. Še vedno je šepal, a šlo je. Čez Črni kal do Martinj vrha se je prebila njegova skupina. Na vojaški cesti pod Martinj vrhom so jih Nemci razbili. Nekaj se jih je tedaj prebilo na Rovte, drugi pa so udarili nazaj. Sovražnikov ogenj je bil vse hujši. Vse okrog njih so bili. Blaž Ostrovrh je tedaj dal komando, naj se vsak po svoje rešuje. Druge izbire ni bilo.

Na Starem vrhu se je hotel najprej Slavko skriti. A na tej, osojni strani je bilo do pasu snega. Živina je bila do vampa v snegu. Ko po

cesti, ki pelje na Blegoš, prideta dva borca, ki sta podpirala hudo ranjenega mitraljezca. Krogla mu je šla skozi pljuča. Na ustih je kravavel. Bolničar ga je za silo že obvezal in naročil njegovima pomočnikoma, da ga spravita v Blegoš. Ne, v Blegoš, je svetoval. Jutri bo tam zagotovo hajka.

Obrnili so se proti Koprivniku. Sončnih planoti so se držali, kjer ni bilo snega, da so lažje hodili. Ko so prispevali na vrh hriba, kjer se potem svet znižuje proti Farjemu potoku, je stal telegrafski drog. Iz Farjega potoka na Javorje je bil speljan telefonski vod. Ranjenec je taradol, da ne more več, naj se tu uležejo in odpocijo. Bila je sobota, 24. marca proti jutru. A Slavku je neki notranji glas rekel, naj ne počaka tu, naj vendar gre naprej. Pomagali so ranjencu, da se je dvignil in premaknil so se naprej, kakšnih sto metrov proč, v grmovje. Polegli so, zadremali. Hudo so bili izmučeni. Vso noč so bili na nogah. Ko se Slavko naenkrat prebudi in zagleda, kako se žice nad njimi majajo. In potem pogleda proti telegrafskemu drogu: kjer so se sprva hoteli ustaviti in počivati. Na drogu je visel Nemec in strigel zice ... Za las so ušli zagotovi smrti.

Celo soboto so ždeli v Koprivniku in poslušali kako poka po Blegošu. Popoldan je Slavko pohitel v Martinj vrh k hiši, kjer so včasih sprejemali ranjence, povedat, naj pridejo iskat njihovega ranjenca. A nikogar ni bilo ponj. Ko se je spustila noč, so nagrabili skupaj listja in dali ranjenca v sredo, da mu je bilo topleje. Naslednji dan so šli v Martinj vrh po sanji, da so ga spravili v vas. Komaj so spravili ranjence na varno, že prihite povedat, da gredo Nemci iz Železnikov.

Slavko in prvi pomočnik mitraljezca sta se prebila v Podvrh. Vsak dan je bila hajka. Do četrtega sta se potikal tam okrog. Tisti dan pa sta se dogovorila, da gresta zvečer v Poljane, ki sta jih gledala pod seboj. Tako so vabile. In na oni strani je Slavko imel svoje ljudi, kjer bo dobil hrano, bo bolj na varnem. Zakopala

Svet v tem tednu

Romanje s političnim ozadjem

V torku začeto romanje nad 100.000 Irancev v zgodovinski mestu Meko in Medino v Saudski Arabiji dobiva politične razsežnosti. Iranci prihajajo vsak dan v sosednjo državo s petimi posebnimi letali. Vašen prve skupine iranskih letal proti Meki in Medini je s svojo prisotnostjo počastil iranski predsednik vlade Musavi, ki je ob tej priložnosti dejal, da pripisuje Iran tej misiji velik pomen. Romanje je na pot pospremil tudi sam iranski imam, verski voditelj Homeini. »Hadžluk« označa romanje bi bilo brez pomena, če ne bi imelo družbene in politične funkcije. Dodal je, da je romanje enkratna priložnost za prebuditev uspavane muslimanske zavesti ter za opozoritev svetovne javnosti na zločine, ki jih nad muslimani zganjata Združene države Amerike in Sovjetska zveza. Vodja islamske revolucije je dejal, da ne odstopa od teh stališč. Še več. Zagrozil je, da ne bo več šejkov in onih, ki jim pomagajo, če iranski romari ne bodo mogli v Meko. Iran ob tem Saudski Arabijo in druge dežele ob Perzijskem zalivu opozarja, da je iranska revolucija vodilna v tem delu sveta in da se z njo ne kažeigrati. Važno je, da pridejo v sveto mesto, da se srečajo z muslimani iz drugih držav in jim prenesejo sporočila iranske revolucije.

Iran se je pokazal v vsej svoji ostrini, fanatičnosti, bi lahko dejalo. Saudska Arabija se je znašla v težkem položaju. Romanje je dobitilo velik politični pomen, prav lahko pa se spremeni v množično demonstracijo zoper saudski režim, zoper imperialistični sistem, kot Iranci imenujejo saudsko družbeno ureditev. Že lani so se pojavili ti problemi, letos pa kaj lahko dobijo še večje razsežnosti. To še posebno zato, ker je Saudska Arabija ne sme več upravljati s svetščima Meko in Medino ampak bi morala priti oba v roke muslimanskih učenjakov iz vseh muslimanskih držav. Saudski režim je angažiral za vzpostavljanje reda in miru vse svoje varnostne sile, v pripravljenosti pa so tudi posebne egiptovske enote za hitro posredovanje, ki prav ta čas vadijo skupaj z Američani na skupnih vojaških vajah.

V Libanonu premirja ni. Pripadniki palestinske organizacije spoštujejo medsebojno premirje, spopadajo pa se Izraelci, Palestinci in pripadniki raznih libanonskih desničarskih skupin. Vse bolj vroče načine v Srednjem vzhodu in na afriškem jugu. Obroč okrog Nikaragve se bliži. V bližini je priplula flota ameriške vojne mornarice, na meji Nikaragve pa se zbirajo hondurški vojaki in pripadniki nekdajne obveščevalne armade. Američani pravijo, da so premiki neodvisnih čet le rutinskoga značaja, pa je vseeno to najhujši pritisk v obstoju sodobne Nikaragve. Sandinistično vodstvo je aktiviralo rezerve enote, obenem pa zagotavlja, da obvladuje položaj v državi.

Stopnjuje se tudi pritisk na Angolo in države v sosedstvu Južne Afrike. Priča smo grobim napadom na Angolo in namibijoško ljudstvo prav v času, ko je v Južnoafriški republiki generalni sekretar OZN Perez de Cuellar, resno zaskrbljen zaradi razpletajočih se vlog na jugu Afrike. Vse to kaže na posmehljiv odnos južnoafriškega režima do mirovnih prizadevanj za mir v tem delu sveta in za neodvisnost Namibije kljub številnim resolucijam varnostnega sveta in obvezbam, ki jih je izrekla celotna svetovna organizacija.

J. Košček

RAZSIPNIM IZKLAPLJAJO TOK

Elektroenergetski položaj v Bosni in Hercegovini je izredno težak. V celotni republiki porabnikom v 64 urah izklaplja tok za osem ur, industrija dobiva za 10 odstotkov, posebni porabniki pa za 50 odstotkov manj električne energije. Porabniki so pripravljeni sodelovati pri nakupu elektrike v Švici, Italiji, Avstriji, ZSSR, NDR in Bolgariji. Porabnikom, ki se ne držijo zahteve po zmanjšani porabi, izklaplja tok.

Občni zbor varstvenikov okolja

Gorenja vas — V nedeljo bo osnovni šoli Dr. Ivan Tavčar v Gorenji vasi občni zbor društva za varstvo okolja skojevsko občine. Vabljeni so ljubitelji naravnih in čistega okolja. Občni zbor bo začel ob 9. uri.

L. R.

sta orožje, puški in bombe, imela sta pravljeno nahrbtnik. Naenkrat pa se nad nimi prikaže črna kučma ... Niti nista imela razmišljati kdo je to, Vlasovec, četnik, uskočnik, samo skočila sta. Nikogar ni bilo za njima, da bila sta ob nahrtniku. Cel hlebec kruha ostal, vsa obleka, odeje ...

Uspelo jima je priti srečno čez Soro in Hotovlje k znancem. Dva dni sta se skrivali v bunkerjih.

2. aprila 1945 pa je nesreča hotela, da so čudnem naključju bili in nemški vojaki — so Korošci — Slavka v gozdu odkrili. Moč je z njimi. K sreči je bil v civilu, brez orožja. Čez nekaj dni so ga na lojtrskem vozlu skovali z nekaterimi drugimi odpeljali v Škofijo Loka in Slavka se naprej v Kranj, ker je bil pod Kranjčan. V Bitnjah so se ustavili pri domu, kjer so bili imeli postojanko. Tam se je še belček, ki je dezertiral iz partizanskih vojsk, Poglej, to so pa Blaževi škornji!

Bili so res Blaževi. Blaž Ostrovrh je del nekje v Škofjeloških hribih potem, ko so se ločili. In ta nič je se zdaj šopiri z njegovo škornji!

Ni mogel Slavko tu storiti. Naprej ga peljali v Kranj in zaprli. Preden so ga peljali naprej v Begunje, so ga skoraj dobiti, da bi šel obešati Štrupija pred hotel Evropa. Pa mu vendarle ni bilo treba. To bi bilo bilo hudo!

Po nekaj tednih so ga skupaj z drugimi ujetniki iz Begunj rešili borci Kokrske odrede. Na tiste hude dni v Blegošu pa ga minja angleška bomba, ki jo je iz skrivali skupaj s puško izkopala po vojni.

Letos, po osemnajstih letih, je izvedel svojega ranjenca. Bil je to Janez Kunščak doma iz Gorjic, zdaj pa živi v Zasipu. Sreda je hajke zanj ni bilo moč dobiti nobenega zdravnika, ki je poved

Delavci v Alpini so odločili:

Dopust in sobote za izvozno proizvodnjo

V žirovski Alpini naj bi letos na konvertibilno tržišče prodali polovico proizvodnje — Zamude, ki so jih imeli do sedaj zaradi slabe oskrbe z materiali, bodo nadoknadiли z delom ob sobotah, odpovedali pa so se tudi dvem tednom dopusta poleti — V prvem polletju so naredili za 15 odstotkov več obutve kot v lanskem prvem polletju, na tržišča s trdo valuto pa so izvozili 70 odstotkov več parov čevljev.

Ziri — V Alpini so v letošnjem prvem polletju izdelali 960.000 parov obutve, kar je 15 odstotkov več kot lani v prvem polletju. To je nedvomno velik uspeh, saj so se moralni nehneno spopadati z težavami, ki nastajajo zaradi slabe oskrbe z materiali za proizvodnjo. Hkrati pa je večja proizvodnja rezultat zavestne odločitve delavcev, da se odpovejo prostim sobotam in, da celo potegnijo delovnik, da bi lahko izpolnili vsa namenila, predvsem za izvoz.

Tako so v prvem polletju prodali na zahodno tržišče 294.000 parov obutve, kar je količinsko skoraj 70 odstotkov več kot lani v prvem polletju. Do konca leta pa imajo sklenjene pogodbe za okrog 960.000 parov, kar pomeni, da bo Alpina letos izvoza na konvertibilno tržišče kar polovico proizvodnje. Za prodane čevlje so v prvem polletju na zahodu iztržili 2.25 milijona dolarjev, kar je enako kot v lanskem prvem polletju. Na prvi pogled se zdi, kot da letos Alpina prodaja obutve za izvoz ceneje, vendar je izkupiček enak zaradi večjega obsega takojmenovanih kompenzacij poslov. Obutev namreč izdelujejo iz začasno uvoženih materialov in zato je v ceni враčunano le delo, medtem ko je bil lani tudi material.

Doma so prodali približno 15 odstotkov več čevljev kot lani in to kljub temu, da se standard niža in da se da prav pri nakupu čevljev marsikaj prihraniti. Tudi finančni rezultat je bil ob letošnjem prvem polletju nekaj boljši kot lani. Ker pa je proizvodnja v Alpini sezonskega značaja, polletni rezultat ni realen prikaz poslovanja, zato je treba počakati na zaključni račun.

Sezonski značaj proizvodnje ima še eno »slabo« stran. Ker v Jugoslaviji nikakor ne znaajo v začetku leta določiti devizne bilance in v drugem polletju delovne organizacije razpolagajo z manjšim odstotkom ustvarjenih deviz, so kolektivi s sezonskim značajem proizvodnje in s tem tudi izvoza, vsako leto znova prikrajšani. Letos v Alpini predvidevajo okoli 9 milijonov dolarjev izvoza na konver-

tibilno področje in ker največ izvaja jo za sezono jesen-zima, bodo od včine deviznega iztržka lahko koristili nižji odstotek deviz.

Za nemoten potek proizvodnje so se v Alpini že pred časom dogovorili za uvoz štiridesetih šivalnih strojev. Vse letošnje prvo polletje pa so se

40-letnica osvoboditve taborišča na Rabu

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in izgnance pri Zvezni združenj borcev NOV Slovenije in družbenopolitične organizacije ter občina Rab vabijo nekdanje politične zapornike, internirance in izgnance ter druge borce na proslavo ob 40-letnici osvoboditve internacijskega taborišča na Rabu, ki bo v soboto, 10. septembra 1983 ob 11. uri na kampskem pokopališču na Rabu.

Na proslavi bodo sodelovali kulturni delavci z Raba in iz Slovenije.

Na Rab bodo peljali avtobusi Alpetoura iz Škofje Loke. V ceno 2.250 dinarjev so všeti stroški prevoza, prenosiča in prehrane. Odhod avtobusov bo v soboto, 10. septembra, ob 6. uri s Trga osvoboditve v Ljubljani, vrnitev pa v nedeljo, 11. septembra v večernih urah.

Vsi, ki se želijo udeležiti proslave na Rabu, naj se do 1. septembra prijavijo pri svojih občinskih odborih zvezne borcev, pri republiškem odboru ali pa direktno v Alpetourov poslovalnici v Ljubljani, Šubičeva 1, in vplačajo tudi stroške potovanja.

**Občinski odbor ZZB NOV
Kranj,
komisija za bivše politične
zapornike, internirance
in izgnance**

**Anton Karun, fotokopiranje
in razmnoževanje**

pir in kopije za tisk. Največ razmnožujem in fotokopiram za različna podjetja, ustanove in zasebne. To so različna vabilia, prospekti, plakati in drugo. Tu pa se pogosto oglašajo tudi posamezniki, ti največkrat potrebujejo fotokopiranje različnih dokumentov, diplomskih nalog, različne fotokopije knjig in zvezkov. Dela imam sedaj veliko in na pomoč mi je moral lani prisločiti tudi žena. Prej je bila v službi v Zavarovalnici v Ljubljani, meni pa je pomagala pri knjigovodstvu. Veliko dela v službi, dolga vožnja, pa tudi dejstvo, da vsega dela ne bom zmogel več sam, so bili vzrok, da je moralna iz službe in sedaj imava skupno obrt.

Danes, ko že tri leta delati kot obrnik, ste najbrž spoznali dobre in slabe strani novega poklica v fotokopirnici in razmnoževalnik?

»Če bi se danes odločil in začel delati v isti obrti, ne bi imel več možnosti. Danes ne moremo več uvoziti strojev, doma jih ne izdelek.«

prizadevali, da bi pridobili vsa potrebna dovoljenja. Ko im je to uspelo pa so bile v Jugoslaviji vse možnosti za uvoz opreme že izčrpane. Zato sedaj iščejo možnosti za pridobitev mednarodnega kredita, da bi nujno potrebno opremo lahko uvozili.

Zaradi težav pri preskrbi z materiali za proizvodnjo, ki so povzročile kasnate rokove za izvoz in za domači trg, so se delavci Alpine na zborih delavcev dogovorili, da si bodo prizadevali, da bi do konca leta nadoknadiли zamujeno. Tako so od predvidenih treh tednov kolektivnega dopusta v začetku meseca koristili le en teden, razen tega pa bodo ta in prihodnji mesec delali tudi vse sobote.

L. B.

Še enkrat v München

Hortikulturno društvo Kranj je letošnje poletje še posebno delovno. Že junija so organizirali izlet na razstavo cvetja v München, vendar ga zaradi izrednega zanimanja članov ponavljajo v septembru. 10. septembra bo odhod. Poleg razstave, ki bo to jesen v znamenju cvetic, piva in ročnih del, si bodo ogledali še sam München, botanični vrt in mogoče tudi izredno zanimive nasade vrtnarske univerze v Weihenstephanu.

V dneh od 15. do 18. septembra si bodo člani Hortikulturnega društva Kranj ogledali ljubljansko vrtnarsko razstavo. Društvo samo pa prireja od 5. do 11. septembra v Kranju na svojem vrtu razstavo fuksij.

Vse podrobnejše informacije dobite v družvenem paviljonu pri Prešernovem gaju vsak ponedeljek od 17. do 19. ure.

Obvestilo invalidom

Kranj — Društvo invalidov Kranj organizira za svoje člane enodnevni izlet v Dolenske Toplice. Izlet bo v soboto, 17. septembra.

Obenem obvešča društvo, da še sprejema prijave za letovanje na Malem Lošinju med 1. in 8. oktobrom. Cena sedmih polnih pensionov vključno s prevozom se bo gibala okrog 5500 dinarjev. Vplačila sprejema društvo do 1. septembra v pisarni na Beguniški 10 v Kranju (stavba KS Vodovodni stolp).

Iujemo in tako je začeti na novo skoraj nemogoče. S tem pa je na rejenja škoda malemu gospodarstvu. Tudi popravljanja strojev in njihovega vzdrževanja sem se moral lotiti sam, kajti delavcev in rezervnih delov za popravilo teh strojev pri nas ni dobiti. Tako je treba v Avstrijo ali Nemčijo, poklicati mehanika iz Avstrije. To pa je zelo draga, pa tudi depozit moram plačati sam in pri tem ne dobim nobene ugodnosti. Stroji, ki sem jih kupil do decembra lani so med najboljšimi te vrste, tako je stroj Minolta 300 eden redkih, če ne edini v Jugoslaviji. Dobro, da sem ga naročil lani, letos to ne bi bilo več mogoče. Ti stroji so zelo občutljivi in potrebujejo skrbno nego, drugače so kopije slabe, takšnih pa ne morem in nočem dati iz rok. Barva in različna mazila, ki jih rabim pri delu: se pri nas sicer dobe, vendar ne za zasebnike, le za družbeni sektor, pa še to ne vedno. Papir, s katerim tudi težave, si kupim že za veliko vnaprej, tako, da papir še ni bil vstop za zastanek pri delu. Po barvi, rezervne dele in tisto, kar se ne dobi pri nas, hodim v Avstrijo, kajti če hočem delati, se moram kljub depozitu odpeljati čez mejo. Privatna obrt je dobrat za državo, saj smo pripravljeni plačevati davke, ne pa trn v peti. Pri svojem delu pa nimamo nikakršnih ugodnosti.«

Stranke so zadovoljne z vašimi storitvami?

»Do sedaj še ni bilo pritožb. Če se slučajno pojavi napaka jo vedno tudi popravim. Vendar pa pri svojem delu gledam predvsem na to, da dam iz rok kvaliteten izdelek. Zato so stranke zadovoljne in vedno znova hodijo sem tisti, ki pravijo, da jim je moje delo z dobrimi stroji in natančnostjo ostalo edino upanje, da dobe želen izdelek.«

V. Primožič

S cenami popravljeni dosežki

Gorenjsko gospodarstvo je za malenkost povečalo obseg proizvodnje, celotni prihodek ter dohodek pa sta porasla za 6 oziroma 4 odstotke — Osebni dohodki so manjši za 10 odstotkov, izgube pa za tretjino večje kot lani v prvem polletju

Obseg proizvodnje se je za malenkost povečal, ob enakem številu zaposlenih je skromno porasla tudi produktivnost, industrija pa je kmaj dosegla lansko raven proizvodnje. Izgube so narasle za tretjino, naložbe so še vedno dosti prenizke, osebni dohodki so realno manjši za desetino, poslabšala se je likvidnost, zunanjetrgovinska menjava je realno upadla, pri čemer je konvertibilni izvoz od lanskega večja, vendar le za 1,7 odstotka. To je kratek povzetek gospodarskih dosežkov gorenjskega gospodarstva v prvem polletju, ki so tako dosti slabši, kot so jih predvideli v občinskih resolucijah. Zamujeno bo v drugem polletju težko nadoknadi, ker se pogoji gospodarjenja še naprej poslabšujejo.

Nasprotno temu pa so finančni rezultati dokaj ugodni, kar dokazuje, da so bolj posledica inflacije kot pa večje proizvodnje, produktivnosti in izvoza. Celotnega prihodka je bilo, če upoštevamo realne številke, za 6 odstotkov več kot lani, dohodka za 4 odstotke več in akumulacije za 10 odstotkov. Gospodarstvo je tudi povečalo dohodek v globalu in na zaposlenega, za malenkost se je povečala donosnost sredstev. Vendar pa je ob tem treba povedati, da letos razporeditev dohodka še naprej siromaši gospodarstvo: več je bilo treba odvesti za nove davke in za obresti zaradi povečanih obrestnih mer, ki so letos terjale že 10 odstotkov dohodka. Zmanjšale pa so se dajavate za samoupravne interesne skupnosti kot tudi delitev sredstev za osebne dohodeke in stanovanjske ter še nekatere druge potrebe delavcev.

Skupna izguba je znašala slabih 500 milijonov in je za tretjino večja kot lani v enakem času, vendar pa tudi za tretjino manjša kot v prvem tromesečju. Tokrat jo je ugotovilo 32 delovnih organizacij, od katerih ima 6 izgubo prvič, pri 16 pa je izguba od tromesečja dalje še narasla. Tudi vzroki so še v glavnem isti. Predvsem neustrežna oskrba s surovinami, nesorazmerje med cenami surovin in izdelkov, velike neplačane terjave, visoke obresti od kreditov, tečajne razlike in neplačane izvozne stimulacije. Čeprav v vseh delovnih organizacijah navajajo predvsem omenjene vzroke je treba iskati tudi še druge, predvsem notranje vzroke kot je slaba organizacija dela, slaba izraba delovnega časa, slaba delovna disciplina, neustrežna sestava proizvodnje, slaba dohodkovna povezanost s surovinami in podobne.

Največji gorenjski zgubaš je še vedno jeseniška Železarna s 183 milijoni dinarjev izgube, sledi Sava s 76 milijoni din izgube, v KŽK imajo Mesoizdelki 10,6 milijona in Mlekarna 35 milijon dinarjev izgube, Iskra Reteče ima 23 milijon din izgube, LTH Škofja Loka — Zamrzovalne skrinje 25 milijonov in v Verigi v TOZD Tio 5,6 milijona in Vijakarni 9,2 milijona dinarjev. V RTC Kravavec se izguba vleče že od lani in je sedaj trikrat večja kot v četrtletju in znaša 14,2 milijona dinarjev.

L. Bogataj

Pomanjkanje materiala zavira proizvodnjo

V sestavljeni organizaciji Iskra bodo letos težko dosegli zastavljeni cilje — Največ težav imajo zaradi pomanjkanja materialov za proizvodnjo — Veliko povečuje izvoza na konvertibilno področje — Dohodek manjšajo visoki stroški — Izredno so narašle tudi obveznosti iz dohodka

V sestavljeni organizaciji Iskra ob polletnih rezultatih ocenjujejo, da letos ne bodo mogli v celoti uresničiti resolucijskih določil. Razlogi za zastajanje za planiranimi cilji so predvsem skokovito naraščanje cen in neurejenost na cenovnem področju, nelikvidnost in slaba oskrbljenost z osnovnimi surovinami. Ob tem pa se napovedano zmanjševanje porabe oziroma obveznosti za potrebe izvēn združenega dela niso zmanjševale.

Polletni obračun je v sestavljeni organizaciji Iskra pokazal, da se družbeno dogovarjanje uresničuje le na področju delitve osebnih dohodkov in le delno na področju skupne porabe, medtem ko splošna še vedno prerašča vse dogovorjene okvire. Prav tako se je število in višina izgub ob polletnem obračunu povečala v primerjavi z lanskim istim obdobjem in v primerjavi z letošnjim četrtletjem.

Vrednost proizvodnje je v šestih mesecih znašala 14 milijard dinarjev in je bila za petino večja od lanske v enakem času. Ob četrtletju je bila rast za dobre štiri odstotke višja. Glavni vzrok za slabšo rast proizvodnje je pomanjkanje materialov in zato je bilo v prvem polletju izpolnjeno komaj 44 odstotkov letnega plana.

Izvoz se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 18,1 odstotka in je dosegel vrednost 98,2 milijona dinarjev. Letni plan je bil izpoljen s 39,4 odstotki. Več kot letni, je porastel izvoz na konvertibilno področje in sicer kar za 34,5 odstotka. Na tem področju so iztržili dobrih 70 milijon dinarjev ali 70 odstotkov deviznega prihodka. Na kliničko področje so izvozili manj

kot lani, čeprav je bil junija dosežen rekordni izvoz.

Uvozili so za 47 milijon dinarjev repromateriala od tega skoraj vse s konvertibilnega trga. V celoti je bil uvoz za 11 odstotkov višji od lanskega polletnega, konvertibilni pa za 14 odstotkov, pri čemer je 35 odstotkov uvoza odpadel na uvoz v okviru operacijskih pogodb.

Celotni prihodek je znašal dobrih 35 milijard dinarjev in je v primerjavi z lani večji kar za 47 odstotkov. Na njegovem rast je imela največji vpliv inflacija. Ponovno se je pokazalo cenevno nesorazmerje med cenami materialov za proizvodnjo in cenami izdelkov, saj so materialni stroški porasli kar za 52 odstotkov. Porast dohodka je bil znatno nižji in je znašal 44,7, vrednostno pa je dohodek znašal 11 milijard dinarjev.

Pri obveznostih iz dohodka je le rast prispevkov za samoupravne interesne skupnosti prevzela racionalnejše okvire, vse druge obveznosti pa so porasle veliko več kot dohodek. Del dohodka za splošne dejavnosti je porastel za 49 odstotkov, del dohodka za pogodbene obveznosti za 66 odstotkov, za druga plačila za 91 in za obresti kar za 92 odstotkov. Obresti so v prvem polletju presegli 1,7 milijarde dinarjev in že predstavljajo 15,4 odstotka dohodka.

Za obveznosti iz dohodka je bilo porabljenih 4,5 milijarde dinarjev al 40 odstotkov dohodka, kar je za 5 odstotkov več kot lani v enakem času. Za čisti dohodek je ostalo 6,6 milijarde in je ta vsota za 33,5 odstotka višja kot lani v prvem polletju.

Zelo skromne so bile tudi invest

Slavje RK Gorje ob krajevnem prazniku

Društvo Rdečega križa je bilo v Gorjah organizirano že nekaj let pred drugo svetovno vojno. Tako po osvoboditvi je organizacija Rdečega križa zaživel v širšem obsegu. Ustanovljeni so bili odbori RK v Zgornji Gorjah, Spodnji Gorjah, Podhomu in Krnici. Ker je bila dejavnost organizacije vse obširnejša, so leta 1957 sklenili, da se vse organizacije, razen Podhom-Zasip, združijo v eno društvo, RK Gorje. Delo društva je opazno predvsem pri krvodajalskih akcijah, pri akcijah zbiranja starih oblačil, pri zbiranju denarja za gradnjo onkološkega inštituta, organizaciji tečajev o negi bolnika na domu ter zbiranju finančne pomoči v primerih naravnih nesreč. Skrbijo pa tudi za svoje mlade člane. V osnovni šoli Bratov Žvan ima RK Gorje 308 mladih članov in članic. Sodelujejo tudi s KK SZDL, KS in drugimi organizacijami v okviru KS Gorje, skrbe za ostarele osebe in imajo delaven odbor NNNP.

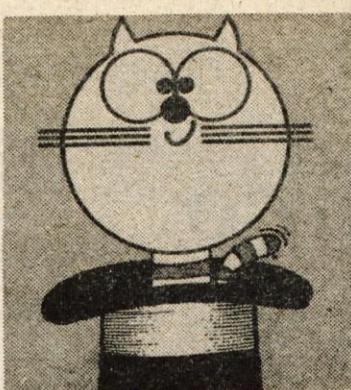
V nedeljo, 28. avgusta, ob 14.30, vabijo vse krajanje KS Gorje, da se udeležijo razvijanja praporja in pobratstva med organizacijama RK Gorje in RK Varaždin »Centra«. Preko občinskega odbora RK so aktivisti RK Gorje navezali tesne stike z aktivisti RK Varaždin. Organizaciji si izmenjava-

ta izkušnje in znanje, zato so lani sklenili, da se pobratita.

Razvijanje prvega praporja Rdečega križa in pobratstvo z mestno organizacijo RK Centar Varaždin bosta v Gorjah prispevki k praznovanju krajevnega praznika, 30-letnice krvodajalstva in 120-letnice ustanovitve mednarodnega Rdečega križa.

opravičilo

TISKARSKI ŠKRAT SE PA NE UŽENE — Ko smo v torek v GLASU pisali o simpatični in prizadiveni oskrbnici koči pri Sedmerih jezerih, se je v članek vrinila neljuba napaka: NAMESTO ZINKE JE BILO K ČLANKU NATISNJENA SLIKA JANKA POGAČNIKA IZ SOSENJEVGA ČLANKA, KI JE GOVORIL O GORENJSKIH OBRTNIKIH. ZINKA JE PA TIČALA MED OBRTNIŠKIM PROBLEMI. OBEIMA SE LEPO OPRAVIČUJEMO. Kostanjškova Zinka skupaj z njenim receptorjem Jankom Arhom, ki prav tako kot Zinka skrbi, da so njihovi planinci kar najbolje posreženi in da jih kar naiveč spravita čez noč pod streho. Pa naj ob tej priložnosti povemo še to, da bo koča pri Sedmerih jezerih odprta do konca oktobra, torej dovolj dolgo, da jo bomo lahko še kdaj obiskali. D. Dolenc

In spet je tu ŽIV — ŽAV!

V soboto, 27. avgusta, bo v Stražišču pri Kranju spet veselo. Pravi semenj! Kajti ta dan bo tu spet ŽIV-ŽAV, ki ga otroci od blizu in da leč dobro poznajo.

Tudi tega ne gre zamuditi, saj organizatorji obljudljajo toliko zanimivega, lepega, razigranega, veselega, smešnega, prisrčnega in kdo ve kaj še vše. Tu bo Tof, vsaj tako je obljudbil pred dnevi na radiu na valu 202, pa seveda Andrej Šifrer s svojimi pesnicami, ansambel KRIK s plesno skupino, ki bo pokazala tudi aerobiko! In priredili bodo ribolov, kjer noben trnek ne bo ostal prazen. Kegljali boste, podirali škatle, se vrtili na vrtljaku, drsalni po tobogantu poslušali žirovsko godbo na pihalu, in še in še. Otroci iz Kranja, Maribora, s Koroške in od drugod bodo pokazali kaj znajo. Poleg vseh drugih dobrot bodo ta dan pod Šmarjetno pekli tudi palacinke. Vmes bodo lutkarji prikazovali lutke, čarowniki pa svoj hokus-pokus...

Naj ne bo ata in mame, ki ta dan svojega nadabudnega ne bi pustila v Stražišče in pod Šmarjetno. Če samemu še ne zaupajo, naj gredo zraven. Bodo še oni imeli vsaj en lep dan in letu!

Smo dogovorjeni? Veselje pod Šmarjetno se začne ob 9. uri popoldne, konča pa ob 17. uri popoldne. Če bo dež, bo stražiški ŽIV-ŽAV prenovljen na naslednjo soboto.

Živahne stare melodije

Iz Četene ravni pod Starim vrhom je doma. Dvainsedemdeset let ima, v hlevu 10 glav živine, zemljo pa v bregovih in senožetih, ki jih je treba še večino pokositi s koso. Sin si je že poiskal dodatni zasluzek v dolini, on pa se še vedno ubija po svojih brezinah.

Toda, ko vzame v roke harmoniko, ko se izpod njegovih prstov in meha dvigne pesem in povzdigne pete plesalcev folklorne skupine Javorje in mu gledalci zaploskajo, je Janez Dolenc-Davčan bogut. Tedaj je pozabil breg in senožet.

Na harmoniko igra že več kot petdeset let. S Poldetom iz Lajš v Selški dolini sta se naučila in potem igrala skupaj. Polde na klarinet, on na harmoniko. Največ sta igrala na ohecih. Pred pustom sta bila »zaposlene« vsako nedeljo. Vendar se je plesalo le po kmečkih hišah, po gostilnah pa ne. Najprej so bile vedno na vrsti »moderne«, nove pesmi, ko pa so se plesalci ogreli, pa so prišle na vrsto stare, ljudske melodije in plesi, kakršne danes vidimo le še ob nastopih folklornih skupin.

Ko so pred dvanajstimi leti v Javorjah organizirali kmečko ohjet, ni nikče od mlajših godev znal starih pesmi. Tedaj so se spomnili na Janeza Dolenca in ga prosili, da jih nauči. Prireditev je tedaj zelo dobro uspela in privabila veliko ljudi, zato je škoda, da je ne prirejajo več. Mogoče se bodo ogreli mladi in jo spet pripravili.

Tako je ostal pri mladih, pri folklori, ki ima za sabo že vrsto uspešnih nastopov. Špic polka, Sirota, mazolka, šoteš, marzolin, majkatiš, krajc polka, mlinarjeva, metla in zvezda so njihovi stalni plesi.

Drugod ne igra več. Doma kvečejmu sebi v razvedrilo. Mladina namreč hoče danes imeti za ples vsaj tri godece in moderne melodije in stare posluša le za popestritev.

L. Bogataj

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(27. zapis)

Sicer sem že pri opisih lepih krajev pod gozdnatimi pobočji Ratitovca omenjal tudi staronemška gorska in krajevna imena, vendar ne prav vseh. Tudi izvornega pomena nisem navajal, ampak le narečno izgovorjava, dostikrat hudo skrivnostno in na videz nerazložljivo. No, to sedaj nekoliko popravljam, nekaj pa dodajam: Zgornja Sorica — Drfle (t. j. Dörfllein), Spodnja Sorica — Ka Carr, Spodnje Danje — Unter Houben (t. j. Hube), Zgornje Danje — Ober Houben, Zabrd — Ka Heken, Ravne — Ka Ebens, Žali log — Ka Štuben (Spinntubben — pri predicah), Železniki — Ka Bolgen (pri mehovih, v malih kovačnicah, kjer so izdelovali žebanje). Seveda so ta imena potomci tirolskih naselnikov uporabljali v svoji starinski govorici; doma — v uradnem katastru so bila vpisana že slovenska krajevna imena.

Tudi ledinska imena so bila skoraj dosledno po »staronemško« govorjena: Aua (au), Bintke (Windecke), Donerškofel (Donerkogel), Groba (Grube), Juserkejvele (Juehrer Kejvele = pečina, moleča iz zelo strmega pobočja, na katero so stopili v času košnje korajni kosci in vriskali), Kužlohta (Kuhschlucht, kravji prepad), Poh (Bach — potok), Vidržna (Wider die Sonne — proti soncu — senčna stran) ipd.

Nekatera stará imena pa so v rabi že poslovenjenja: Najgele = Poklon (kraj vrh klanca, kjer se pot pokloni), Autmekarji = Sapnice (Athemlöcher, t. j. razpoka v pečevju ob poti na Soriško planino pod goro Drauhom, iz katere se čuti včasih močan preprih — najbrž v zvezi s kako podzemljsko votlinou).

STARÁ GOVORICA

Pričerov stará govorice iz sorských vasič pod Ratitovcem nisem kaj prida navedel, četudi so vsaj kot posebnost teh osamljenih krajev prav zanimivi, kot s starinsko patino obdan.

Nekaj »solskih« stavkov za pokušno sledi:

Me moude moudarji fri aufstajeno = ob košnji kosci zarana vstajajo. Na ramo vzemmo sklepano koso in si opašejo vodir = na oksel nejmajo getonglato žejgnžo in fribindajo kumpf. Veselo odrinejo na senožeto = fro genajo na mond. Tam se razvrste in urno kose = drt se štelajo v vrste in hajlajo mejat. Rosna trava s cvetlicami vred pada pod ostro koso = betaubter groš mit d'n p'slajn fola pod šrofo žejgjo.

Ali pa, otrok se je opravičil zaradi šolske zamude: Mama me niso lošal v šolo genat, k'je blo t'ko kolt. — Bauha me ve tuna (Bauch — weh — tun = trebuh me je bolel).

Možakarja, ki sta se srečala na poti, sta se tako — le pogovorila:

Gutn toug (Dober dan),

Got gejb (Bog daj).

Bi getš dir š'n iht? (Kako se ti g't — gežund bin i' b'l hejniš — zdrav sem pač zdaj). Fa v kejma? (Od kod pa si prisel? Na Štub'n (Gori z Zalilog) bište gigen? (Po kaj si sel? Na bas ene gehet z'Rrihtn (Mai sem imel opraviti).

Ohranilo se je tudi nekaj tej starinskih tuji govorici, n.

Ben auf d'ca Mart'ntou d'žune šajnen, nouh tout s'u ug'n žnajb'n (Ako na sv. Matjase sije, potem v treh sneži).

No, tako popačeno staro nemščino so govorili osamljeni janci pod Ratitovcem skoraj dñe prejšnjega stoletja. Nedrugačno, a drugače popačeni imeli bitenjski in žabniški bavarski naseljenec. Nai dem le en primer: Nim du mudi die Buša, wermertitscha in že staremu Valvasorju ni b'še všeč. Pač, najbrž tudi zato, naseljenici na Sorškem polju bili tako osamljeni kot sorški.

Danes sta obe govorici iz zamrli. Tudi prav starci ljudje se do več za ta čudaški jezik, ki nihil v zgodovino že v letih na stoletja, vsekakor pa v dnu času med obema vojnami.

TIPALKE SCHULVEREINA

Res pa je zagrizen gen duh, organiziran v Deutscher Schulverein pod Ratitovcem še v letu 1880, nekemških naselbin in jih učiteljev nemščine. Vendar so skozi učitelji in duhovniki takoj na starše, da so takrat nemški lje odklonili. Potomci starih tisoč let so bili duhovno vencini! V tem pogledu v sorških se ni bilo nobenih tezav. Anton Jemnik in šolski upravnik Josip Arnič zaslužita časten stvar v korist slovenstva.

Ne bilo bi napak, če bi njuni se kako drugače poudarili (s sploščo, s poimenovanjem podobno).

Najbrž mi Danjarji, Soričani, karji, Ravenčani in Zabrdčani do zamerili tega kramljanja omiv govorici njihovih davnih. Saj zapis hoče obdržati le zgornjski prizvod, nikakor pa ne kakre nesodobne nestrnosti, prav v tem, da kar naprej območje prvotna nemška ledinska imena, kažemo slovensko, ki je tako tuja germanskim skim sosedom...

Še zadnji poizkus, da bi preteklost, je napravil nemški patur: v čitanko je uvrstil članek o Sorici, z naslovom »Sorico so delili po šolah v gorenjih vseh: žal, da sem svoj izvod mu oddal in članka ne morem je povzeti.

Prijaznost v čebelici

Radobljica — V Radovljici, na Linhartovem trgu, je že od lanskega januarja odprt lokal z ljubkim imenom Čebelica, katerega lastnica je Tatjana Konči iz Tržiča.

Lokal je nekaj posebnega zaradi vtisa, ki ga naredi na gosta. Prostor je sicer majhen, a okusno opremljen in predvsem ne hrupen. Že vse to daje vtis prijaznosti, domačnosti.

Druga posebnost so specialite lokal, ki jih da slutiti že njegovo ime. Med te spadajo krostin, mesni sir na tri načine in predvsem kava, prune, šabesa, medica in ledena kupa, katere imajo vse isto ime kot lokal sam, saj vsaki dajejo poseben okus čebelji izdelki.

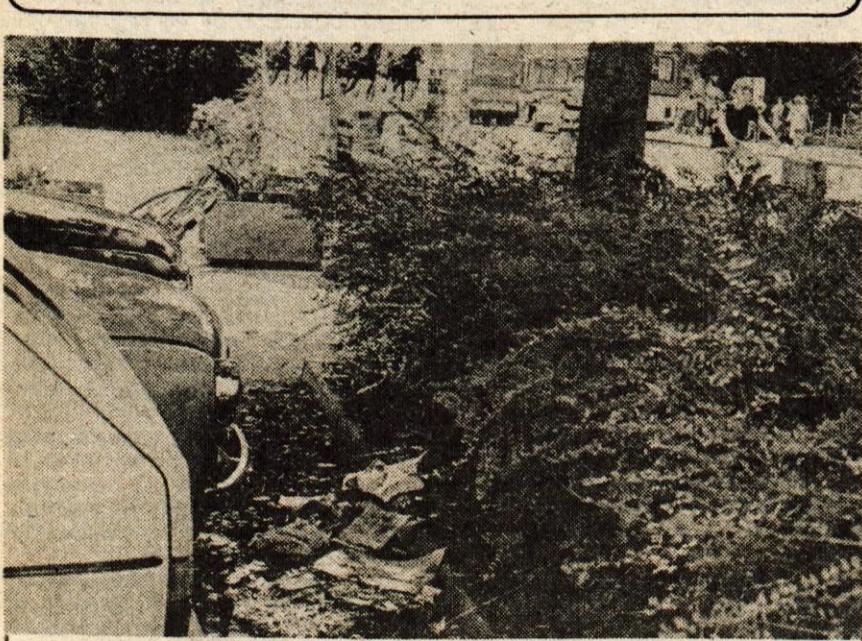
Tretja, a ne nepomembna »posebnost« lokal, je Dora Komac, ki je tam zaposlena, kakor sama pravi. Človek bi ob prihodu v lokal prej verjel, da je vstopil v njen dom in da ga Dora kot dobra gostiteljica pozdravi s prijaznim nasmeškom in toplim »dober dan, s čim vam smem postreči?«.

Dora, prijazna, a kar se da skromna gostiteljica iz Čebelice, je doma iz Bovca, vendar že 23 let živi na Gorenjskem. Mož je miličnik in zaradi njegovega novega delovnega mesta se je preselila vsa družina. Najprej v Bohinj, kjer je bila Dora nekaj časa šivilja, nato pa se je bolj ali manj naključno zapisala gostinstvu. Najprej je delala v Bohinju in nato na Jesenicah, dokler niso lansko leto odprli Čebelico. Tudi tu se je zaposnila skoraj čisto po naključju. V novoodprt lokal je prišla na čaj, se zapletla v pomenek z lastnico in dogovorili sta se za sodelovanje.

Dora je od takrat vsako popoldne gostiteljica v Čebelici. Ker zelo rada dela z ljudmi, ji to delo ni težko. Tudi če kdaj odide od doma utrujena ali slabе volje, je na pragu Čebelice zopet nasmejana. Pravi, da je z dobro voljo vedno moč potisniti težave vstran in geste sprejeti z nasmehom in prijazno besedo.

Vidi se, da ima Dora rada svoje delo in da storii vse, da je vsak gost dobro postrežen in da ne bo to njegov zadnji obisk v Čebelici. Prijazno, preprosto, a učinkovito. Gost ima skoraj občutek, da so v Čebelici čakali le na njegov obisk ...

T. Jurjevec

KAJ NAM MAR ZA SMETI! — Okolina »Kanarčka« na Cesti JLA v Kranju se ne more ponašati s preveč urejenim okoljem. Na parkirišču in v grmičevju ob njem se valja na kupe smeti, ki bodejo v oči in vslivujejo vprašanje, če res ne moremo poskrbeti za urejenejše okolje. Ne bi bilo potrebno veliko truda: uporabniki lokalov bi morali narediti svoje, prav tako pa služba, ki je v Kranju zadolžena za čistočo. Seveda pa tudi ljudje, ki tod tako radi odvržejo nesnago. (jk) — Foto: G. Šinik

Zlatoporočenca Marija in Rudolf Josef iz Tržiča — V soboto bosta petdesetih letih skupnega življenja ponovno stopila pred matično cerkevjo v Tržiču. Marija in Rudolf Josef. Oba izhajata iz delavske družine. Rudolf se je izčil za brivškega pomočnika in kasneje za mojstra. Marija je končala meščansko šolo. 24. avgusta 1933 sta se vzela in do rojstva njunega edinega otroka stanovala pri svojih starših. Kasneje sta s skupnimi močmi poiskala skromen domek in v njem uredila brivnico. Med drugo svetovno vojno so bili Josefov izgnani v Avstrijo in ko so se v svobodi vrnili, brivnice ni bilo več. Uredili so novo in Rudolf je zgradil v tržički može. Obrišniška križa ga je »pognala« delat v Rumenu. Marija pa v Jelendol v gozdnem gospodarstvu. Zdaj sta oba že vrsto let upokojena. Rudolf se je posvetil vrtičku, Marija pa gojenju ptic in ročnemu delu, kljub 72 letom pa še vedno pomaga v tržičkem družstvu upokojencev. Tako kot brivško delo je imel Rudolf rad tudi violinu. Njeto noči je preživel ob njej. Za glasbo je navdušil zadnji svinčnik. Glas mu je rezala kruh. Lani sta ga izgubila. Mnogo prezgodaj... Zdaj pa ure skromnega življenja krajša pravnuk Gašper. — C. Z.

Folklorna skupina Iskra na Siciliji

Vsako letno kulturno delo malce zamre, za folklorno skupino Iskra letošnje poletje ni. Vrstile so se vaje, pogoste in intenzivne, saj so se pripravljali za nastope na mediteranskem festivalu folklora »Srebrni mlin« v Trapaniju na Siciliji. Trajal je pet dni in Iskrini folkloristi so se z gostovanja na Siciliji zadovoljni vrnilni pred dnevi. Poleg naše skupine so sodelovalo še folklorne skupine iz Francije, Grčije, Turčije, Španije ter seveda domačini. Iskrinji 31 folkloristov in godbe, pridružila sta se jim predstavniki Zveze kulturnih organizacij Kranj Janez Eržen in predstavnica Iskrine kulturne komisije Frančka Tronkar, so dolgo pot prepotovala z avtobusom.

Sicilsko mesto Trapani je nekaj kilometrov oddaljeno ob bolj znanega Palerma. Leži ob morju, pod skalnatim gorovjem. Iskrini folkloristi so šest dni tako kot francoska, turška in španska skupina bivali v hotelu Tirreno. Čeprav je bila pot od doma do Trapanija dolga in naporna so že prvi večer spontano zaplesali na hotelski terasi, vse skupaj je spodbudila turška folklorna skupina.

Naslednji dan se je na otvoritvi festivala predstavilo vseh šest folklornih skupin, ki so šele več kot dvesto

plesalcev in goðbenikov. Že prvi dan so spletli prijateljstva in postali temno povezana mednarodna druščina. Zvečer se je folklorna skupina Iskra odpeljala na prvi nastop v 14 kilometrov oddaljeni Eric, kjer jih je čakalo številno občinstvo. Odra ni bilo in plesali so kar na pesku. Prvi nastop ni najbolje uspel. Malce je bila najbrž kriva utrujenost, neznašna vročina, ki tudi zvečer ni pojena, morda je bilo krivo tudi preveliko prepričanje, da bo izvedba odlična. Res so napake delale tudi druge skupine, toda Iskrini folkloristi so se tedaj trdno odločili, da napak ne sme več biti. Sleheri je imel pred očmi, da predstavlja Iskro in Jugoslavijo.

Klub hudi vročini so naslednje dopoldne pridno vadili in se proti večeru v goričkih in gorenjskih narodnih nošnah odpeljali v S. Vito Lo Capo. Kot v vsakem mestu, je bila tudi tam najprej povorka po mestu, nakar so sledili nastopi folklornih skupin. Zvrstile so se grška, španska, turška in domača, ko je bila ura že krepko čez polnoč je bila na vrsti naša skupina. Najprej je odplesala splet goričkih plesov, brez napak in številni gledalci so jo navdušeno sprejeli. Gorenjske plesne so nato odplesali s še večjim zanosom, vriskanje in

Folklorna skupina Iskra iz Kranja se je pred dnevi vrnila z gostovanja na Siciliji, kjer se je udeležila folklornega festivala v mestu Trapani. Pisana mednarodna druščina je pet dni razveseljevala številno občinstvo, saj so se festivala udeležile še folklorne skupine iz Grčije, Turčije, Španije in Francije ter seveda domačini.

udarci ob tla na lesene odr so prišli res do izraza. Za našo skupino se je predstavila še francoska.

Naslednje dni so nastopili še v mestih Castellammare del Golfo in Mazzara del Vallo. Ulice so bile povsod polne ljudi, pred odri prav tako. Zadnji dan je bila povorka po glavnih ulicah Trapanija, zvečer pa zadnji nastop in zaključek festivala. Priditeni prostor v vili Margherita je bil prenapolnjen, ambient je bil čudovit. Nastopile so vse skupine, ki so v spomin na sodelovanje prejele miniaturni »srebrni mlin« simbol festivala. Ob koncu so vsi skupaj zapeli sicilijansko pesem, ki so se jo v dneh festivala naučili od domačih folkloristov.

Folklorni festival na Siciliji je postal Iskrinim folkloristom nepozabno v spominu, tudi zaradi prijetnega vzdusja, ki ga je ustvarilo prijetljivo vreme vseh folklornih skupin. Z domačo folklorno skupino »Coro delle Egadi« so se srečali že leta 1981 na balkanskem festivalu na Ohridu. Po dveh letih so tako prijetljivo obduili in sedaj seveda ostaja upanje, da se bodo spet srečali.

**inles
inovak okna**

Revija narodnih noš v Kamniku

Kamnik — Turistično društvo iz Kamnika bo tudi letos pripravilo revijo narodnih noš in plesov, ki bo potekala od 8. do 11. septembra. Ob tem bodo pripravili tudi obrtniško razstavo in sejem.

Kamniško turistično društvo je takoj pobudnik in prireditelj že trinajstega srečanja narodnih noš iz številnih slovenskih krajev, tudi iz zamejstva. Letos bo prireditev poteka pod pokroviteljstvom kamniške tovarne Svilanit.

Kmečke skrinje mnogokje še vedno hranijo slovenske narodne noše, oblačila in predmete, ki so jih naši predniki uporabljali ob največjih slovesnostih in danes malokaj še ugledajo sončne žarke. Zakaj jih torej ne bi večkrat videli, združene s pesmijo in plesom ter prikazom preprostih kmečkih del, ki so že skorajda pozabljeni, pravijo v kamniškem turističnem društvu.

Dosedanji dnevi narodnih noš so v Kamniku vedno minili v dobrem razpoloženju, zadovoljstvu in navdušenju vseh, ki so se predstavili v povorki po ulicah starodavnega mesta. Letos bodo prireditelji pritegnili k sodelovanju tudi Obrotni združenje, saj bodo obrtniki s prodajo na stojnicah popestrili prireditev. Sodelovali bodo še lovci, konjeniška kluba iz Komenja in Krumperka ter seveda folklorne skupine.

Skratka obeta se zanimiva prireditve, ki bo popestrila turistični utrip kamniškega mesta.

Folklorno srečanje v Železni Kapli

Železna Kapla — V nedeljo, 24. julija, je slovensko prosvetno društvo Zarja iz Železne Kaple pripravilo folklorno srečanje skupin z vseh strani sveta. Po vsem naselju so lepaki, napisani v slovenščini in nemščini bili na srečanje, ki so ga prireditelji dobro pripravili, in zadnjo julijsko nedeljo je bila Železna Kapla res slovenska.

Folklorne in glasbene skupine so naprej v povorki krenile po ulicah Železne Kaple na prireditveni prostor in številni gledalci so jih radošno pozdravili ter nastop vsake skupine nagradili z aplavzom.

Oktet iz Žirovnice — V oktetu iz Žirovnice pojejo Franc Legat, Niko Bernard, Janez Legat, Marjan Jemec, Stane Luznik, Janez Kržan, Stane Dolžan, Jože Legat, včasih tenoriste zamenja Ivo Govedič. Oktet, ki ga vodi Marjan Jemec, rad nastopa ob različnih priložnostih. — Branislav Blenkuš

Pesmi Francke Tronkar

... Gorenjci smo po dolgem času dobili pesnico. Njenih pesmi ni treba razlagati. Napisane so v jeziku, ki ga sleherni razume. Nič sprenevedanja ni v njih. Včasih celo kakšna nerodnost, toda zmeraj je kje kakšna iskra, ki v temi našega življenja bleščeče zažari. . .

Tako je med drugim o Francki Tronkarjevi v Listih, literarni prilogi jeseniškega Železarja, pisal profesor Janez Svoljšak.

Francko Tronkar dobro poznajo v Iskri, kjer je zaposlena v toždu Kibernetika kot tajnica samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, in seveda v Struževem, kjer je doma. Pred dvema meseциma je izbor svojih pesmi izdal tudi v obliki zbirke, katero je naslovila preprosto »Pesmi«. Zbor pesmi, ki so nastale večinoma v zadnjih dveh letih, je naredila sama po lastni presoji in jih uvrstila v sedem zaključenih celot. Zbirka je lično izdelana, a tako oblikovana je le trideset izvodov. Avtorica pravi, da tako luskuzne izdaje verjetno ne bo več imela. Zasluga za to gre njenim prijateljem, saj je zbirka oblikovno (od tipkanja pesmi preko ilustracij do vezave) vse njihovo delo.

»Pisanje mi je šlo vedno dobro od rok in tudi z občutkom za pravilnost jezika nisem imela nikoli težav,« pravi. »Pomembna se mi zdi moja velika ljubezen do lepega slovenskega jezika, saj pesem zahteva prav takega. Človek mora seveda tudi nekaj doživeti in občutiti, ker sicer ne more napisati nečesa, čemur bi se lahko reklo pesem. Jaz sem svojo prvo napisala že med vojno kot otrok, ki je takrat občutil krivico, ki jo je povzročala vojna s svojimi strahotami. Tiste pesmi nimam več. Znova sem pisala pri dva letih, ko mi je umrla mama in takrat sem pisala o njej in o očetu. Kasneje so nastajala posvetila prijateljem in velikokrat komu za rojstni dan. Seveda sem pisala tudi ljubezenske pesmi, a so večinoma končale v kakšnem skritem kotičku predala. Pravilo voljo do pisanja sem dobila, ko mi je dobra prijateljica, kateri sem pokazala nekaj svojih pesmi, zanje dejala, kako so ji všeč. Veliko mi je pomagal tudi prvi samostojni literarni večer, katerega smo bolj za pokušino pripravili v Iskri januarja 1981. Redno pišem le zadnjih nekaj let in verjetno brez vseh, ki me vzpodbuju in katerim so moje pesmi všeč, res ne bi šlo.«

Kaj vas navdihuje, kdaj pišete in kako vaše pesmi nastajajo?

»Mislim, da pesmi nastajajo največ takrat, kadar je človek malo žalosten. Meni pisanje v takih trenutkih veliko pomaga, nekako sprostiti me. Zelo veliko razmišljam — na poti v službo in domov, zvečer, po noči, kadarkoli. Vsak dan si vzamem eno urico same zase. Vedno gledam okrog sebe, opazujem, iščem motiv in kadar se mi utrne misel, kadar se porodi poseben občutek, takrat to oblikujem v pesem. Nastane osnutek, katerega potem pilim in pilim. Pesem lahko dobi končno obliko v eni uri ali šele po enem tednu. Lahko pa traja še dlje. Dokler nisem zadovoljna z njo, sploh ne morem začeti pisati nove. Ko pa jo le končam, sem zelo zadovoljna, srečna. Vedno imam občutek, da je neko veliko delo opravljeno, saj je v vsaki pesmi del mene in tudi te Pesmi — to sem jaz.

Pisanje vam torej jemlje precej časa. Kako uspete ta svoj konjiček uskladiti z obveznostmi do družine in doma, do delovnega mesta in do prijateljev?

»Otroka sta že odrasla, poročena in že sedem let sva z možem sama. Sedaj imam torej več časa. Človek pa mora vedno nekaj delati. Pazim, da zaradi moga pisanja mož ni obremenjen. Pisem, kadar sem prosta, kadar si lahko ukraudem čas in se umaknem v kletno sobico, kjer sem sama in lahko v miru pišem.«

Vaše ime ni povsem neznano. Dobro vas poznajo

v Iskri in v Struževem. Koliko so se pravzaprav vaše pesmi že pojavljale v javnosti?

»Moje pesmi najdlje in najbolj poznajo sorodniki in prijatelji. Oni so bili prvi, ki so jih slišali in ocenili in še vedno so moji najljubši poslušalci. Zaradi njih sem tudi pripravila tako izdajo Pesmi in tudi tisto skromnejšo zbirko pred dvema letoma. Sodelavcem sem se prvič predstavila pred dvema letoma in pol na samostojnem literarnem večeru, lani decembra pa me je slišal že večji krog ljudi, ko sem sodelovala na literarnem večeru Iskre v Delavskem domu. Najbolj pomembna nastopa pa sta bila na tretjem in četrtem srečanju književnih in dramskih ustvarjalcev Jugoslavije v Križevcih na Hrvatskem lani in letos. Zelo sem bila vesela tudi objave dvanaestih mojih pesmi v Literarnem nočturnu Ljubljanskega radija sedmega marca letos. Žal mi je le, da jih nisem mogla sama povediti. Junija letos sem sodelovala na recitalu ob srečanju vezivost Gorenjske in tam me je poslušal profesor Janez Svoljšak, ki je potem v Listih objavil nekaj mojih pesmi in napisal toliko pohvalnega o meni, da se kar neprijetno počutim. Ne vem, če si zaslужim toliko hvale. Nekaj pesmi je bilo objavljenih tudi v internem glasilu Iskre, sama pa sem jih že velikokrat recitirala na nastopih iskrškega pevskega zbora, katerega članica sem.«

Omenili ste, kako ljudje sprejemajo vaše pesmi. Kaj pa o njih menite sami?

»Ne vem, raje bi videla, da bi o tem kaj rekel kdo drug, da bi jih kdo drug ocenil. Jaz jih sama res težko. Morda bi poslušali tisto, kar so povedali v Literarnem nočturnu? . . . Njene pesmi so neposreden izraz razpoloženja in diagram čustvenega doživljavanja, preproste in neobremenjene z metaforiko. . . Vidite, tako so rekli. Jaz res ne vem, če bi me lahko imenovali pesnico. Meni se zdi, da je moja pesem dobra, če mi pusti dober vtis, ko jo preberem. Ne vem, res čakam neko strokovno oceno. Ljudje so me že dobro ocenili. Zdi se mi, da me radi poslušajo. Verjetno tudi zato, ker se vedno potrudim, da pesem primerno predstavim. Tako, brez papirjev, brez branja, res iz sreca.«

Rekli ste, da je tale vaša zbirka stara še dva meseca. Kdo vse jo je že videl? Ste jo komu poklonili?

»Res sem jo. Nesla sem jo s seboj v Križevce, nekaj sem jih poklonila prijateljem in sorodnikom, misljam pa jo tudi poslati v Ljubljano na radio. Strašno na hitro sem se odločila zanjo. Hitro smo jo tudi pripravili in izdelali. Ves čas sem si že zelela, da mi ne bi bilo treba vedno lovit tistih listov, na katere so bile pesmi natipkane. Pravzaprav je to neka poskusna zbirka. Namenjena je prijateljem, je pa tudi moja ponudba za morebitnega založnika.«

Zelite torej, da ne bi ostalo le pri teh 30 izvodih. Ste se že obrnili na katero založniško hišo?

»Veste, težko je. Pisala sem založbi Obzorje v Maribor, a še nisem dobila odgovora. Verjetno ne bo nič. Tako je, moje ime le ni znano, niti ga v založbi ne poznajo. Moje pesmi niso sodobne — takih res ne znam pisati. Brez pomoči zbirka verjetno res ne bo izšla. Ni lahko prodreti. Moje pesmi niso ocenjene. Ne vem, če bo šlo.«

Rekli ste, da so vam vse pesmi ljube, ker je vsaka del vas. Vam je mogoče katera prav posebno prisreč?

»Prav imate, res je ena. Še čisto sveža je — od včeraj — pa je že izpodrinila mojo prejšnjo najljubšo. Naslovila sem jo Sreča:«

*V morju sanj
sem te iskala,
v reki solz
sem zate trepetala.*

*Zdavnaj že
sem te slutila,
v željah večnih
kradoma te občutila.*

*Zdaj pa zrcalim
v tvojih se očeh,
zdaj nosim
v svojih te dlaneh.«*

Klepeta s Francko Tronkarjevo je bilo že konec, meni pa so bile še vedno živo pred očmi besede profesorja Svoljška, katere sem prebrala v Franckinem izvodu Železarja:

»Komur je všeč preposta, jasna, topla pesem, bo vrstice Francke Tronkarjeve večkrat prebral. Zgoditi se zna, da si bo katero celo vtišnil v spomin. Najgorové zanje njene pesmi!«

T. Jurjevec

moda pariz je spregovoril

Jesen in zima 1983/84 bo v modi polna elegančice in ženskosti. Njener nobenega mini. Vsaj pariški modni kreatorji niso zanj. So se pa predstavili s tremi linijami: V, Y in X.

»V« linijo predstavljajo v ramenih šroke jakne, plašči in tesna, ozka krila.

»Y« linijo bomo našli v širokih raglan rokavnih puloverjih in bluz, ki so v bokih stisnjene. Krila pa bodo dolga, plisirana. Segala bodo skoraj do gležnjev.

»X« linijo pa pomeni širok, ohlapen plašč, ki ga bomo v pasu tesno prevezali.

In še enkrat: nobenega mini ne priznava pariška moda. Dolžine kril in plaščev bodo segale do srede meč, ali še niže.

ing. pavle hafner:

rimsko cesarstvo

(sedanjo Francijo) in Britanijo.

Leta 395 n. št. se je veliko rimsko cesarstvo delilo na dva dela, to je zapadno rimsko državo, ki je zajemala vse zapadne province do črte od današnje madžarske prestolnice Budimpešte, preko Balkana do Cirenake v Severni Afriki in v vzhodno bizantinsko državo, ki je zajemala vse vzhodne province od navedene črte. To omenjam zaradi tega, ker se kulinarika velikega rimskega cesarstva deli v zahodno rimljansko in vzhodno bizantinsko. Med rimljansko in bizantinsko kulinariko je velika razlika.

Ljudstvo v starem Rimu se je delilo na tri stanove: patriciji, plebejci in sužnji. Popolnoma razumljivo je, da se je tudi kuhinja delila po stanovski razdelitvi.

Rimski pesnik plebejskega stanu opisuje prehrano preprostega ljudstva: mlečno meso mladih ovčk, mlada govedina, redko kdaj svinjina, ribe, divja zelenjava, perutnina in jajca. Posebnost preprostega ljudstva so bile kokoši, ki so nesle jajca, poslastica pa še neizvaljena jajca v kokoši.

Preprosto ljudstvo, plebejci, se ni slabo hranilo, zlasti to velja za prebivalce večnega mesta Rima. Do šestega stoletja pred n. št. je preprosto ljudstvo gladovalo in stradalo. Koncem šestega stoletja p. n. št. pa so v Rimu veljali tako zvano »annono«, to je brezplačno delitev hrane, in sicer žita. Kasneje je Septimije Sever uvedel brezplačno delitev žita, olja in kruha. Mark Avrelij pa je k tej prehrani dodal še delitev svinjske masti in vina. Tako je nastala znana parola: »Panem et circenses! — Kruhu in iger!« in ljudstvo je bilo zadovoljno. Takrat so patriciji izrekli svoj znani izrek: »Deli in vladaj!«

Brezplačne hrane niso delili vsak dan. Žito so delili, ko so v pristanišču Ostia ladje pripeljale žito iz Egipta. Ostalo hrano so delili ob praznikih in ob slavljih, ko so pripeljali razne igre.

Običajna prehrana plebejcev je bila nekakšna polenta iz prosa, ovčji in kožji sir, bob, posušene ribe, olive, oliveno olje, loj, ovčetina in podobno.

Konzuli, senatorji, višji upravniki in zgornja kasta patricijev so bivali v prostornih atrijskih vilah v bližini veličastnega središča Forum Romanum, to je upravnega in političnega centra starega Rima. Stanovanjska kultura njihovih bivališč je bila visoka in bi presegala še današnje čase.

Življenje Rimljana patricija se je odvijalo v pokritem atriju njihovega bivališča. V tem prostoru je sprejemal goste in prijatelje, jim prirejal velike gostje, vodil razgovore. Ko je bil utrujen, je počival. Sredi atrija je bil bazen, obložen z mozaikom, napoljen z ogreto vodo. Tu se je Rimljani osvežil, opravil telesno kulturo (masažo in maziljenje z dišečimi olji). Mlada dekleta so ga okopala, masirala, namazila. Tudi del erotike se je tu odvijalo.

Nas zanima kulinarika. Rimljani patriciji so vedno jedli leže na levem boku. Z desnico so segali po jedeh, ki so bile zložene na nizkih mizah, ali so jih prinašala in ponujala mlada dekleta. Za hrbtom vsakega gosta je stal deklet, ki je v roki držalo vrč z vodo in velik globok krožnik, da so si gostje vsak trenutek lahko umili umazane roke.

Prehrana višje kaste je bila sestavljena iz mnogih omak in polivk. Jede so pomakali z golimi rokami v te omake, zato so si morali stalno umivati roke.

Osnovni princip rimljanske kuhinje je bil ta, da je treba vsem jeman odstraniti njihov naravni duh in okus, ter ga popolnoma spremeni. Delno nam je to razumljivo. Za časa Julija Cezara je Rim že imel velikost petine današnjega Pariza. Prebivalce ni bilo mogoče vsak dan zakladati s svežim mesom, zelenjavou in sočivjem. Meso je vedno nekoliko zaudarjalo. Z raznimi začimbami in zelišči so ta neprjetni vonj prekrili.

za dober tek

Šašlik

Šašlik je izvirna kavkaška jed. Prvotno so ga izdelovali iz jagnetine in iz ovčetine. V nemohamedanskih deželah pa ga pripravljajo tudi iz svinje. Ta jed je, kar zadeva pripravo, zelo preprosta in praktična, poleg tega pa se okusna in primerna za piknik. Na paličice nabadamo na ne pretanke lističe narezano svinjsko meso, uporabimo lahko tudi ledvičko ali jetrica, poleg mesa pa nabadamo tudi srednje debelo čebulo, ki smo jo razrezali na kolobarje. Tako pripravljena nabadala lahko brez škode stope nekaj ur v hladilniku ali na hladnem. Šašlik izgotovimo takole: na krožniku pomešamo ostro moko, sol in nekoliko rdeče sladke paprike. S to zmesjo posipamo nabodalo pred peko. Šašlik nato pečemo in cvremo v že prej ogretem olju. Med cvremenjem ga tudi obračamo, olja pa naj bo le toliko, da rahlo pljuska čez meso, če ponev zazibljemo. Čas cvrenja je odvisen od debelosti koščkov. Meso na boj do sredine prepečeno in ne krvavo, vendar pa še sočno.

Na pikniku se lahko izognemo krožnikom tako, da nabodala zabo demo in debelejše kose kruha.

Če pa šašlik pripravljajo za kosilo ali za večerjo, naj bodo nabodalca manjša, za podlagu pa lahko vzamemo dušen riž, pomešan z zelenjavou, ki jo sicer uporabljamo za džuveč. Namesto džuveča lahko v isti masi specemo na krhlje narezani krompir in ga uporabimo za priloga.

Kiske kumare po prekmursko:

Kumare tanko olupimo, narezemo na lističe, če so zrele, jim odstranimo semenje, ravno tako na lističe narezemo čebulo, pustimo, da nekaj časa vse skupaj stoji, potem jih rahlo ožmememo, popopramo, dodamo zrno strtega česna in pomešamo z gosto kislo smetano. Take kumare se posebno priležejo v vročih poletnih dneh.

prav je, da vemo

Vrata se ne zapirajo

Kako popraviti vrata, ki se zatikajo ali slabko zapirajo? Najčešče so težave z vrati na omarah, pa tudi omaricah in podobnih kosi pohištva. Nenadoma se nočejajo več gladko zapirati, zatikajo se in kar precej sile moramo uporabiti, da jih zaklenemo. Najprej pogledamo, ali nemara kos pohištva ne visi na neravnih tleh. Lastna teža ga tedaj zvije tako, da okvir vrat ni več pravokoten in vrata se seveda ne morejo več zapirati. V takšnem primeru najbolj pomaga podlaganje nog s klinastimi tankimi kosi lesa, dokler ne ujamejo prave lege. Kje podlagamo, hitro ugotovimo. Na strani vrat, ki je vstran od podbojev, najdem špranjo, zgoraj ali spodaj. Če je špranja zgoraj, moramo kos pohištva podložiti na isti strani, kjer so podboji vrat, sicer pa na nasprotni.

V zelo močno kurjenih prostorih se pozimi vrata zvijejo zaradi pretirano suhe vročine. Običajno pomaga že to, če poskrbimo v prostoru za zadostno vlogo — na primer s posodo vode na peči, z večkratnim daljšim zračenjem in podobnim.

Pri vratih, ki se težko zapirajo, seveda tudi vselej pogledamo, ali ni v režo med vratih in okvirom, v katera sedajo, smetje, pesek ali kaj podobnega. Poleg tega skrbno privijemo vse vijake v tečajih, ki so morda popustili.

Šele, če vse to ne pomaga, posežemo po obličju in vrata na pravi strani nekoliko pooblamo, potem pa še zbrusimo s steklenim papirjem in namažemo z milom.

Isto kot za vrata, velja seveda tudi za druge gibljive dele pohištva, predvsem za razne predale.

Skladiščenje krompirja

Krompir, ki ga nameravamo ozimiti, moramo najprej prebrati in odstraniti vse gomolje, ki so bodisi načeti od bolezni, ali pa obgrizeni, ranjeni in sploh mehanično poškodovani. Izločen okužen in poškodovan krompir najprej porabimo, ker lahko pri skladiščenju okuži sosednje zdrave gomolje.

Zdrav in prebran krompir uskladiščimo v očiščene in za to posebej pripravljene prostore. Preden krompir uskladiščimo, se mora posušiti in ohladiti. Prostor mora biti zavarovan pred mrazom, imeti pa mora tudi dobro zavarovana okna, da pozimi po potrebi krompir zračimo. Zdrav krompir lahko uskladiščimo v kupe, visoke do 1,8 m, ne da bi ga zračili od spodaj z zračniki. Krompir shranjujemo, če je le mogoče, pri temperaturi do 4 do 6 stopinj C. Vlažnost pa naj znaša 90 do 95 odstotkov.

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	UMETNA VODNA POT. PREKOP	DOLOCI TEV. IZVO-LITEV	SPONDRNE OKONCINE	DELJAVA-NJE VODE NA ZEMELJ. POVERJJE
SARAJEV. PODGETJE ZA ZAHODN. FILMOV				
SPREMLJE- VALEC VENERE				
NEZREL CLOVEK JAP. VEŠCI NA OBRAMBE				
KRAVICA OLGA MEGLIC				
ILJUSIN BOLEZEN KI JO POV. SPRE- KRE TRAKULJE				
REČICA V MACI V KI SE PRI ISTOMENSKEM ME-STUČU ZLVA V SAVO	CEV LJ. ORODJE HRIB PRI BEOGRADU			
NAJ. LU-KA SZ OB KASPIJSK. MORJU			PRIPAD-NIK OBO-ROŽENIH SIL	
OMOT. ZAVITEK			VISTA A-PERITIVA ANTON ASKERC	
TENKO KOZJE USNJE	SEKRE-TARKA VRSTA ZEN. CEVLJA			PAST
ROMUN-SKI CLEN			HAZIV EA-KOVEGA VNKA AHILA ELDA VILER	
SOVJET. POREC. AGENCIJA	NEM. FI-ZI. NOBES-LOVNI LI-DOHANNES	MESTO V ZMI. V RU. DOGORU. OPERNI SPEV	PLAHA GOZDNA ZIVAL TUJE ZEN. IME	
SESTAVIL. R. N.			ZIM. SPORT. SREDISKE V SVICI	
REKA V SZ. LEVI PRITOJ DONA			PORTUGAL. MESTO OSVOBOD. FRONTA	
CEBELJ. SAMEC			HIMALAJ- SKA KOZA	
PRAPREBI- VALCI SAHALINA				
BRINETKA				
STEKLJEN- CA IZ BRU- SENEGA STEKLA				

Rešitev nagradne križanke z dne 19. avgusta: krater, radika, Anatas, komatič, oran, Olof, Ne, Schirra, Interlaken, Tarn, Sara.

Prejeli smo 131 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagradó (150 din) prejme Man, Štirnova 10, Kranj. 2. nagrada (120 din) prejme Danilo Roblek, Trd Heroja Bratča 9, 3. nagrada (100 din) prejme Zofka Golob, Naklo, Poljgrade bomo poslali po pošti.

Rešitev pošljite do 31. avgusta do 9. ure na naslov: ČP Glas, 64000 Moša Pijadeja 1. 1. nagrada 150 din, 2. nagrada 120 din in 3. nagrada 100 din.

Imate prihranke v devizah, ki jih želite čimbolj smotrno porabit?

S prodajo deviz Ljubljanski banki si zagotovite poleg dinarske protivrednosti pri veljavnem tečaju, še gotovinsko posojilo v enakem znesku.

Posojilo boste dobili po 18 % letni obrestni meri in ga vračali v enakih mesečnih obrokih. Najdaljša doba vračanja je 5 let.

Višina kredita in doba vračanja sta odvisni od vaše kreditne sposobnosti.

Dodatne informacije boste dobili v vseh enotah Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske.

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Janez ima vodo, čaj in mleko

Ste morda kdaj ubrali drugačno pot s Sedmerih jezer v dolino kot čez Komno ali Komarčo? Morda pod Tičarco? Ne? Potem enkrat morate tod čez. Čisto nov svet boste spoznali. Res je, da nič kaj prijetno ne izgleda tisto melišče nad kočo pri Sedmerih jezernih, kjer se strmo vzpone pot na rob Tičarice. Še celo nekaj vrvi v klinov je tam pripelj. A ko se prenerneš na drugo stran, se pred teboj odpre povsem nov svet. Zelenje, temno zelenje. Dolinica, polna mehkih trav in borovja. Zgoraj vas pričaka udobna miza in klop, da se pošteno odpocijete. Pravi raj! Tak raj, da nič čudnega, da sta dva Nemca, ki sta se nekoč povzpela sem gor in pod mizo našla steklenico domačega, mislila, da to spada zraven. Do dna sto jo požulila in vsa v rožicah so ju potem našli planinci, ki so se vrnili z vrha Tičarice po svojo steklenico ... Bila sta tako prisrčna in presrečna, da jima še zameriti niso mogli!

No, pa pustimo to. Toda prav tu se začenja pot s planine na planino. Čez Štisce se spustimo na planino Ovčarijo, od tu na planino Dedno polje, od tu pa spet na planino Jezero in še niže na planino Blato nad Vojgarjem. Ena planina lepša od druge! Na Ovčariji pase Kuharjeva Micka s Fužine, na Dednem polju pa je tistekrat pasel Janez Gartner, Udolnekov iz Studorja. Eden tistih pastirjev je Janez, ki ima letošnje poletje menda največ živine na skrbi. Kar devetinsredeset, ta petdeseti je pa sam, se smeje ...

Lesena tabla na koritu ob poti, na kateri je bilo z ogljem napisano »Janez ima vodo, čaj in mleko«, je vabiča k Janezovemu stanu. Pri sosedih

Sam si kuha v planini Udolnekov Janez Kotlič z ognjišča je navadno poln dobrega planinskega čaja, ki se kako prija razgretim planincem

Sirarstvo in mlekarstvo v Bohinju ter njegova zgodovina

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Druga polovica preteklega stoletja je v znamenju velikih premikov na področju tradičnega bohinjskega gospodarstva dejavnosti – planšarstva. Etnološko problematiko tega časa je v posebnih študijih osvetil Vilko Novak (Odkup in ureditev služnostnih pravic v Bohinju, Zbornik Filozofske fakultete). Po zemljiski odvezri iz leta 1848 in gozdne zakonu, ki ji je sledil, se je tudi v Bohinju začel proces urejanja vseh vrst služnosti, tako tudi urejanja pašnih servitutov. Tedaj so stare pašne srente ali skupnosti pašnih upravičencev, ki

so stoletja poprej uživale določene planine, vpisovali v zemljisko knjigo tudi kot lastnike teh planin. V zvezi z delom posebnih komisij za ureditev in odkup servitutnih pravic so Bohinjci izgubili ogromne kompleksne pašne površine v gorah. K utesnjevanju pašnega območja je prispevala svoje tudi Kranjska industrijska družba na Jesenicah, ki je kot naslednica blejske graščine postala lastnica gozdov v Bohinju. Utesnjevanje paše je spravljalo v hude stiske gospodarstvo gorenjskega kmeta. Stiske, ki so pestile kmeta, so odmevale tudi v tedanjem tisku, kjer so se člankarji potegovali za kmetove stare pravice (npr. članek, ki že z naslovom opozarja »Gorenjskim kmetom pravico ali pa Ameriko«) kako resno je bilo ogroženo kmečko gospodarstvo v goratih območjih Gorenjske. Pritožbe Bohinjev so odmevale tudi v deželnem zboru.

Na drugi strani pa so se tedanje avstrijske kmetijske oblasti močno prizadevale za povzdrigo in boljše gospodarjenje v planinah. Že leta 1868 je tedanje kmetijsko ministrstvo razpisalo »darila za sirarska društva avstrijska in v ta namen dodelilo mnogo podporo c.k. Kmetijskim družbam«. Goriška kmetijska družba se je pri nas prva zavzela za ustanjanje novosti. Izdala je tudi Wilhelmovno Planšarstvo – poseben priročnik, v katerem so mogli bralec dobiti »poduk, kako se dado ustanoviti take družbe«. Živo so s članki vzpodobljale k ustanavljanju sirarskih družb in uvajajo novega sirarstva tudi Novice, tedanji list za kmete in rokodelce.

Utesnjevanje pašnega območja na eni strani, na drugi pa ugodna družbena in gospodarska usmerjenost kmetijskih oblasti, ki so tudi z državnimi podporami vzpodbujale k izboljšavam gospodarstva na planinah, sta bili gibali, ki sta prispevali tudi k ustanovitvi prve sirarske družbe v Bohinju. Ustanovljena je bila leta 1873, ob osebni vnemi Janeza Mesarja, župnika v Bohinjski Bistrici in zaslužnega gospodarstvenika, ki si je prizadeval za izboljšanje gospodarstva bohinjskega kmeta. Spomladi leta 1873 se je v sirarsko družbo, ki je bila hkrati tudi prva sirarska družba na Kranjskem. Ustanovljali so skupnega sirarja iz Bovca in 10. junija so na Bitenjski planini začeli s skupnim sirarstvom, od konca junija do sredine septembra pa so sirili na nov način na planini Govnjači, ki so jo družniki vzeljali v način. Na Bitenjski planini in na Govnjači se je torej začela pot novega bohinjskega sirarstva, ki je v zadnjem četrtinem preteklega stoletja prineslo slovesno dobiti tudi v širšem prostoru in ki je z izdatnim izkuščkom bistveno dvignilo gmotno raven bohinjskih kmetij. Novice so z nadrobnimi poročili opozarjale na uspeh prve kranjske sirarske družbe Bitnje v Bohinju. Uvedli so izdelovanje sira na švicarski način. Nova tehnologija je zahtevala tudi novo organizacijo. Poprej so planšarji v bohinjskih gorah sami po svojih stanovih predelovali mleko in maslo in sir, vsak je sam predeloval mleko svojih krav. Po novem pa so mleko prinašali sirarju, ki je mleko vseh krav predeloval v skupnem kotlu. Družba je osnovala tudi svoja pravila – »postave« z dvajsetimi razdelki, ki so uravnavale organizacijo njenega delovanja, pravila v zvezi z mlekarstvom, v zvezi s pravicami in dolžnostmi, ki so jih imeli družniki in sicer. Ta pravila so bila vgrajena tudi v pravila kasnejših mlekarstv in sirarskih zadružnih skupnosti – sirarskih zadruž z.o.z., prve sirarske družbe v Bohinju so sicer nastale kot produkt zadružnega gibanja, toda v zadružnem registru so bile vpisane pod izrazom »zadruga« šele mnogo kasneje, še v začetku našega stoletja. Po teh pravilih se ravnajo v zadnjem desetletju planšarji, ki so se vztrajali pri skupnem sirarstvu na planinah, čeprav je zadružna organizacija sirarstva na planinah formalno razpadla, v realnem življenju pa še vedno životari npr. na planini Laz. Družniki so že na začetku imeli svoj tričlanski odbor s »prednikom«, ki je skrbel za izvajanje družbenih pravil na planini, za prajo do sira in pravično delitev dohodka glede na količino mleka, ki ga je posamezni gospodar oddal sirarju in predelavo. Prvo leto so mleko v času planine le trikrat merili. Toda so način so kasneje zamenjali z dnevno evidenco, ki jo je bil sirar dolžan ob koncu tedna posredovati predniku. »Kakor je neutajljivo veliko boljši uspeh skupnega sirarstva, kakor posameznega maslarstva, bi bila vedar gotovo Bitenjska družba že razrušena, ako bi se vsakdanje merjenje in zapisovanje ne bilo uveljavilo,« je zapisal v svojem poročilu za leto 1875 v Novih Janez Mesar.

V tem predelu, kjer se srečujemo s snegom in ledenu, je moč računati z nenadnimi snežnimi nevihami. Za varno hojo v primeru poslabšanja vremena je potrebna tudis zimska oprema.

Na severni strani vrha Pitztaler Jöchl se nahaja razsežen ledenički, ki je večji od ledenički v Kaprunu. Tod je možna odlična letna smuka. Zato so zgradili široko avtomobilsko cesto do spodnje žičniške postaje in razvijen sistem žičnic, kar pa vzbuja pravemu ljubitelju narave zaradi izrazitega posega v ta čudoviti gorski svet pomisleke o upravičenosti nameščanja takih naprav.

Po polnrem smučanju s čevljimi po ledenuku in neugodnem prečkanju ceste smo prispieli v vas Zieselstein (1472 m) in od tod po cesti na prelaz Timmels Joch (2497 m) na avstrijsko-italijanski meji, kjer se začenja avtonomna pokrajina Južna Tirolska. Pot poteka naprej v Sarntaler Alpah do koca Meran. Pri Meranu sem se po petnem potovanju z nemškimi turisti ločil od njih. Drug drugemu smo si zaželeli srečno potovanje s priporočilom, da bi prehodili vse evropske peš poti.

Lažje proti cilju

Še isti dan sem prispiel v Bozen, ki je glavno upravno mesto Južne Tirolske. Tod je občevalni jezik nemški in nikjer ni slišati italijanskegovice.

Od mesta Bozen naprej postaja hoja mnogo manj naporna in je zato pot prijetnejša. Čeprav nismo več v gorskem svetu, se posamezni vrhovi še dvigajo prek višine 2 tisoč metrov. Od točke Bauerkojhler, do koder sem prišel z žičnico, me je čakalo še stiri dni hoje do Benetk.

Pri vasi Mariaeisenstein se pot odcepila v Cavalese. To mesto je vredno omembe, ker se tod začenja praga smučarskega maratona z imenom Marcelonga. Krenil sem po standardni poti naprej proti vasi Radein, Kaltebrunn in Gfrill do Lago Santo in kraja Levico Terme. Pri koncu poti je moč izbrati dve varianti; prvo do vasi Malcesine ob Gardskem jezeru in drugo do nekoliko bolj oddaljene vasi Giazzo. Od tod se popotnik odpelje z avtobusom v Padovo ali pa direktno v Benetke.

Pri normalni hoji je moč prehoditi pot EW 5 v 14 dneh. Pri 12-urnem potovanju na dan, kar zahteva dobro telesno pripravljenost in odpornost, lahko pot opravimo v 10 dneh; dodatna zahteva je tudi dobra obutev in ustrezna opremljenost, saj je treba na pot v vsakem vremenu. Prav tako se moramo spriznati z večkratno zgrešitvijo poti, kar pomeni dodatni napor in izgubo časa.

Kdor se bo odločil za obisk te poti, mu ne bo žal. Z večernim vlagom z Zürich bo hitro prispiel od Ljubljane do izhodiščne točke, od koder bo že naslednji popoldan krenil na prvi del poti. Na vsej poti bo obiskovalec spoznal čudoviti alpski svet, preizkusil svoje gorniške sposobnosti v njem, se seznanil s tujimi kraji pa prebivalstvom in njihovimi običaji, lahko primerjal raven turizma drugod z našim in končno spoznal, da sam izhaja iz vsaj tako lepe alpske dežele.

Po zapisu Staneta Konstantina priredil S. Saje

Potovanje po evropski peš poti EW 5

Od Bodenskega jezera do Benetk

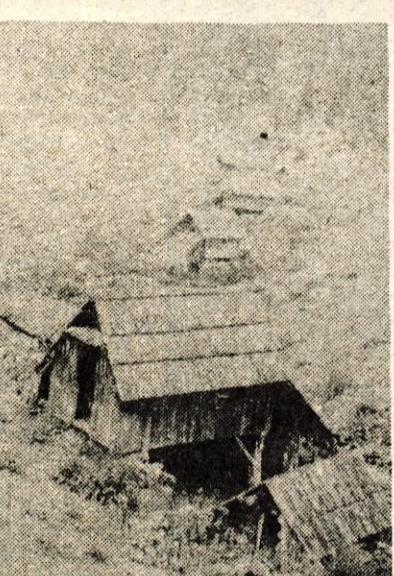
Od šestih evropskih peš poti je EW 5 ena najbolj zahtevnih in hkrati najzanimivejših poti. Poteča namreč po ravnem, gozdnatem, hribovitem in precejšnem del po visokogorskem svetu. Celotno dolžino poti, ki se prične v mestu Constanz ob Bodenskem jezeru v Nemčiji in konča v Benetkah v Italiji, ocenjujejo na 600 kilometrov.

Za to pot je izdelan vodič z naslovom »Europäischer Fernwanderweg EW 5«. V njem so nakazane smeri hoje in opisana večja mesta ter gore, mimo katerih poteka pot. Posamezne sekcijs poti so samo shematično prikazane s skicami, zato si mora popotnik nujno priskrbeti še posebne potovalne zemljvide v merilu 1:50.000. Vodič predstavlja poleg standardne poti še številne možne variante na posamezne visoke vrhove, zlasti v Alpah. Ne drži se strogo načrtovane smeri, zato izgubljanje časa za iskanje žigov – predvsem v nižinskih predelih – odpade. Obstaja tudi možnost lastnih smeri, še posebej kadar zgrešimo pot zaradi vremenskih nevščnosti; to zlasti velja za nižinski del, kjer pot sekajo številne novo zgrajene gozdne poti, ki niso zaznamovane v kartah. V gorskem svetu – kar na treh točkah se približamo višini 3 tisoč metrov – pa se moramo že zaradi varnosti držati markiranih poti. Za ta del poti je potrebno imeti ustrezno planinsko opremo; ob slabem vremenu pa je moč, da ne bi prekinili potovanja, višinske točke obiti po cestah in ob tem uporabiti prometna sredstva, kolikor so na razpolago.

Vztrajno čakanje na lepo vreme za vzpon na visoke vrhove lahko podaljša potovanje za več dni. Nekateri popotniki – izkušene gornike seveda ne more ovirati niti slabovo vreme – se celo vrnejo mnogo pred dosegom končnega cilja, Benetk.

Sam na dolgo pot

Ko sem se seznanil s točnimi podatki o poti na »Internationaler Bodensee Verkehrsverein« v Constan-

Velika škoda se dela na pastirskih stanovih. Zdaj kaže, da jih bo rešila morda. Kaj zdani vikendi, ki so druge stanovanjske hiše! Lesena bajtka sredi planine, tu je doma domačnost in pristnost! Se bo bohinjski turizem preselil sem gor! – Foto: D. Dolenc

D. Dolenc

zi, Schützenstrasse 8, in si ogledal še ploščo v mestnem parku kot nekakšen simbol poti, sem prestopil nemško-švicarsko mejo ter po dveh dneh hoda ob desni obali Bodenskega jezera prispel skozi mesta Arbon, Utwil, Roschach in Reineck prek reke Rhein (Ren) v Bregenz. Na Renu, ki tod teče pohlevno in napaja Bodensko jezero, sem prekoračil švicarsko-avstrijsko mejo.

Od Bregenza dalje poteka pot že bolj po hribovitem in gozdnatem terenu prek vrhov Hochgrat (1833 m) in Rindalphorn (1822 m) proti Obersdorfu. Za vasjo Hittisau sem ponovno prešel avstrijsko-nemško mejo. Turistično mesto Obersdorf napravi na vsakega obiskovalca globok vtis zaradi smučarskih letalnic, še posebej na Slovence, ki se lahko s ponosom spominjam na našega prvoga projekta takih objektov Stanka Bloudka in izvrstnega skakalca Janeza Polda.

Pri Obersdorfu se začenja pravi gorski svet z ozkimi soteskami in zasneženimi vrhovi Allgäuer Alp. V soteski do koče Kemptner so 20 do 40 metrov globoki jarki, ki so jih prečno izjedli hudovalni, pot prek njih pa so speljali z jeklenimi levtvami; popotniki z vrtoglavico bi lahko imeli pri prehodu jarkov težave, zaradi varnejše hoje pa je pri vzponu za vse priporočljiva zamejjava lahko obutve s težkimi gozbaricami.

Od koče Kemptner se pot dvigne na 2030 metrov visok prelaz ter se prevesi med vrhoma Kratzer in Krottenkopf v dolino Alperschonbach proti vasi Holzgau. Potlek se ponovno vzpone do koče Memminger na višino 2242 metrov. Tod poteka tudi evropska peš pot EW 4 iz Pirenejev do češke meje.

Nadaljevanje z družbo

Koča Memminger se nahaja v Lachtaler Alpah, katerih vrhovi skoraj dosegajo višino 3 tisoč metrov. Ker sem se v koči pridružil štirim mladim nemškim turistom na poti od Obersdorfa do Merana, od katerih je eden že prej opravil to tuto, je bilo potovanje izredno olajšano. Družba si je zadala cilj, da prehodi pot v čim krajšem času, zato se je tempo hoje močno povečal. Zaradi maratonske kondicije sem mu lahko sledil in včasih sem ga celo sam spodbujal.

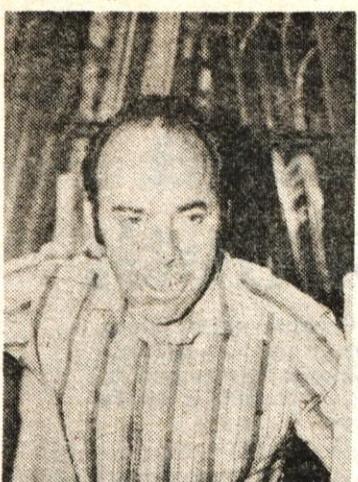
Prek snežnih plazov in vrhov smo se spustili v dolino reke Inn. Od tod smo z žičnico dosegli Ötztal Alpe in prek gore Venetberg (2513 m) po razsežnih pašnikih sestopili v dolino Pitztal. Iz nej smo se povzeli na najvišji vrh na poti Pitztaler Jöchl (2995 m). Hodili smo v lepem in sončnem vremenu, vendar je novo zapadli sneg na plezalni poti od koče Braunschweiger zaradi previdnejše hoje močno oviral hitro napredovanje.

ko prinašali sirarju, ki je mleko vseh krav predeloval v skupnem kotlu. Družba je osnovala tudi svoja pravila – »postave« z dvajsetimi razdelki, ki so uravnavale organizacijo njenega delovanja, pravila v zvezi z mlekarstvom, v zvezi s pravicami in dolžnostmi, ki so jih imeli družniki in sicer. Ta pravila so bila vgrajena tudi v pravila kasnejših mlekarstv in sirarskih zadružnih skupnosti – sirarskih zadruž z.o.z.; prve sirarske družbe v Bohinju so sicer nastale kot produkt zadružnega gibanja, toda v zadružnem registru so bile vpisane pod izrazom »zadruga« šele mnogo kasneje, še v začetku našega stoletja. Po teh pravilih se ravnajo v zadnjem desetletju planšarji, ki so se vztrajali pri skupnem sirarstvu na planinah, čeprav je zadružna organizacija sirarstva na planinah formalno razpadla, v realnem življenju pa še vedno životari npr. na planini Laz. Družniki so že na začetku imeli svoj tričlanski odbor s »prednikom«, ki je skrbel za izvajanje družbenih pravil na planini, za prajo do sira in pravično delitev dohodka glede na količino mleka, ki ga je posamezni gospodar oddal sirarju in predelavo. Prvo leto so mleko v času planine le trikrat merili. Toda so način so kasneje zamenjali z dnevno evidenco, ki jo je bil sirar dolžan ob koncu tedna posredovati predniku. »Kakor je neutajljivo veliko boljši uspeh skupnega sirarstva, kakor posameznega maslarstva, bi bila vedar gotovo Bitenjska družba že razrušena, ako bi se vsakdanje merjenje in zapisovanje ne bilo uveljavilo,« je zapisal v svojem poročilu za leto 1875 v Novih Janez Mesar.

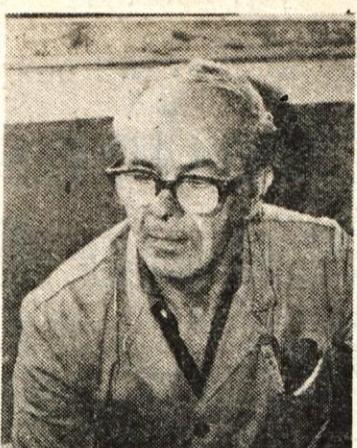
Anka Novak

Janez Bohinc, vodja Elanove poskusne delavnice, je Elanu zvest že trideset let. Od vsega začetka dela pri razvoju smuči in njegove praktične izkušnje so izredno dragocene. Letos je bil nagrajen z občinsko medaljo.

Franc Bulovec, specialist za izdelavo alpskih smuči, je pred leti skupaj z Janezom vdelal novost na tekmovalno smučko za veleslalom, kasneje so jo osvojili v redni proizvodnji.

Franc Švab, specialist za izdelavo tekaških smuči, pravi, da je izdelava tekaške smučke zelo zahtevna, saj se mora prilagoditi najrazličnejšemu snegu. Čim lažje morajo biti in najlaže Elanove tekaške smuči tehtajo komaj 50 dekagramov.

Stenmark je ponesel našo slavo v svet, vsi v en glas zatrjujejo Elanovi delavci v poskusni delavnici. Oba pač morata biti dobra, smučar in smuči. Skorajda neznani so javnosti, za kulisami smučarske kavane bdijo nad tekmovalnimi smučmi. Še nikoli se niso znali na straneh tiska. Vsi so v Elanu že več kot dvajset let. Zrasli so s tovarno, sčasoma postali specialisti za izdelavo smuči, vsak na svojem področju. Skozi njihove roke gredo preverjanja vseh novosti. Delavnico vodi Janez Bohinc. Franc Bulovec je specialist za alpske smuči, Franc Švab za tekaške in Jože Mencinger za skakalne smuči.

Največje uspehe je Elan vsekakor dosegel pri smučeh. Ne naključno, saj je bil med prvimi izdelovalci smuči v svetu, ki se je začel zavestno ukvarjati z razvojem. Velik pomemben je dal strokovnemu, raziskovalnemu delu na tem področju, vzporedno s tem tudi praktičnemu preverjanju novosti. Poskusna delavnica je

že veskozi sestavni del Elanovega Inštituta, ki ima letos dvajset let. Drugi pomemben element Elanovega uspeha so seveda dosežki Elanovih smučarjev, če jih lahko tako rečemo. Tekmovalno smučanje je pravi poligon za preverjanje Elanovih razvojnih dosežkov. Če je vse ostalo plod dela in zavestne usmeritve v lastni razvoju, pa lahko rečemo, da je imel Elan pri Stenmarku velikansko srečo. V športu danes pač štejejo le še prva mesta in Stenmark je za Elan resnično prava dragocenost.

Elan je pri smučeh dosegel niz razvojnih dosežkov, začenši od lepljenja plastike na lesene smuči, preko metalne do polnega razvoja plastične smučke, pri čemer velja posebej omeniti plastične skakalne smuči, ki jih danes uporablja velika večina evropskih reprezentanc, celo avstrijska.

V Elanu svoje smuči nenehno izpopolnjujejo. Raziskovalci inštituta snujejo novosti, pri čemer so seveda pomembna preverjanja novih materialov

v laboratoriju, neprecenljivega pomena pa so praktične izkušnje delavcev v poskusni delavnici.

Vse razvojno delo poteka v ozki povezanosti raziskovalcev in delavcev v poskusni proizvodnji. Vsaka zamisel mora skozi nešteta testiranja, preverjanja, vsaka novost mora doživeti potrditev skozi tekmovalni šport, da jo nato uvedejo v redno proizvodnjo. Tekmovalna smučka je takoreč preizkusni kamen za redno proizvodnjo.

V poskusni delavnici smuči seveda izdelujejo ročno. Veliko ročne spremnosti, iznajdljivosti, domiselnosti ter seveda izkušenj imajo delavci. Veliko testnih smuči naredijo, nekaj tudi posebej za tekmovanje. Zanimivo je, da za Stenmarka smuči odberejo iz redne proizvodnje, serviserji jih nato pridijo za tekmovanje. Za nekatere smučarje, med njimi je tudi Bojan Križaj, pa morajo tekmovalne smuči posebej nadrediti, jih prilagoditi njegove-

Tekmovalna smučka je preizkusni kamen

Marsikdo se verjetno kdaj vpraša, kako neki v Elanu naredi tekmovalne smuči. Naj se sliši še tako neverjetno, za Stenmarka jih odberejo iz redne proizvodnje. Bojanu Križaju jih zaradi le njemu svojstvenega načina vijuganja med vratci izdelajo posebej. Nikoli nima pripomb, medtem ko drugi naši radi vržejo senco na smuči, če uspehov ni in ni.

mu svojstvenemu vijuganju med vratci.

»V rokah čutim, kdaj je smučka dobra,« nam je preprosto povedal Janez Bohinc. Že trideset let dela v Elanu, soustanovitelj inštituta je. Tudi sam dobro smuča. Nikoli še ni pomislil, da bi šel stran od Elana, vsako leto se mu na dopustu kaj kmalu stoji po delavnici. »Ko se rojeva nova smučka, je zelo pomembno, da se vsi med sabo dobro in natanko pogovorimo, kaj hočemo,« pripoveduje Janez Bohinc. Raziskovalec Andrej Robič, ki je vsekakor najbolj znan Elanovo raziskovalno ime, neštetokrat pride v delavnico, sprašuje, se pogovarja. Zaveda se, kako dragocene so praktične izkušnje, kako delavci v poskusni delavnici dobro vedo, kaj lahko naredijo, kaj so jim rekli smučarji.

Janez Bohinc se še dobro spominja začetkov, ko Elanove smuči še niso bile cenzene. »Nič kaj radi jih nismo kazali na tekmovanjih, najraje smo jih imeli kar v avtu,« šaljivo pripoveduje.

Danes je vse drugače, sleinher smučar jih dvigne brez zadrege. »Veliko zasluga za to ima Stenmark,« pravi Janez Bohinc. Spomni se še, kako je bilo pred leti, ko je Stenmark vendarne skušal zamenjati smuči in so se v njegovem rodnom kraju zbrali vsi svetovni izdelovalci smuči in ga snubili. Stenmark je vsakič zapeljal po strmini z drugimi smučmi in jih brez besed odlagal. Ostal bom pri Elanu je rekel na koncu. »Fant je kar malce vraziljeveren,« pravi Janez Bohinc, »Elan ga je našel tedaj, ko se še nične ni zanimal za. Če bi se mu šlo za denar, bi prav gotovo preseljal k drugi firmi. Fischer je tedaj dejal, da ne ve koliko mu daje Elan, da pa mu on da desetkrat toliko, če bo vozil na njegovih smučeh.«

Tudi Franc Bulovec, specialist za izdelavo alpskih smuči, ima prav tako o Stenmarku le poohvalne besede, pravi, da je za Elan naredil toliko, da je verjetno v primerjavi z drugimi smučarji premalo plačan. Pravi, da je bilo Elanu težje prodreti v svet, saj je bil povsem neznana tovarna. V Elanu dela že 27 let. »Če je uspeh, je vse dobro, če ga ni, se vsak tekmovalec kaj hitro vpraša, kaj je narobe s smučmi, čeprav bi bilo prav, da bi vsak najprej poiskal napake pri sebi, o izkušnjah s tekmovalcem govori Franc Bulovec. »Seveda pa je treba fante razumeti, kaj tudi tudi reprezentance, ki želijo pritegniti čim več izdelovalcev smuči, saj imajo tako več denarja. Tudi Strand je začel na Elanovih smučeh, pa jih je kasneje opustil, da ima švedska reprezentanca več denarja. Tudi z našimi je tako, vsi ne vozijo na Elanovih smučeh.«

Veliko praktičnih izkušenj si je Franc Bulovec nabral pri izdelavi alpskih smuči in pravi, da se bistveno verjetno ne bodo spremenile, spreminja se le materiali. Tako je za sneg v Kranjski gori primerna povsem drugačna smučka kot za sneg na dva tisoč metrih.

Pred leti sta skupaj z Janezom na lastno pest naredila novost. Izboljšala sta torzisko ojačitev smuči, ki so tedaj nosile oznako 08. Skoraj tri leta sta novost uporabljala pri izdelavi tekmovalnih smuči, ne

Jože Mencinger, specialist za izdelavo skakalnih smuči, pravi, da vsi skakalni navdušeni nad mogočnostjo smuči. Ulaga, ki je na počitniškem oddočil zanje, Tepež je že z njimi.

»dobil« skakalne smuči, pravilno segel velike uspehe, da tudi pri njih smuči, no kaj novega. Zadevajoči je malce drugačne smuči, ki nosijo oznako 200. Zamisel se je posredovanju skakalcu Miru Dabušu, da je napotek, da tako skakalca bolje drži. »Nekateri skakalci so ga sprejeli, drugi ne.« Tepež skače na teki, veliko z njimi skakalcev. Norvežani, pravijo, da začel izdelovati tudi ulaga pa na primeri prav nič navdušenih izkušnjah. Jože Mencinger.

Hčerka ključev Hvala

Kranj — V novem vranjskem naselju na Kranju so bila kongresna in v začetku tega ulici Tuga Vidmarja in Papeža zgrajena nova katera so čak imetni stanovanjski iz seznama solidarnosti 1982/83. Okolina novih blokov in stopankov je kmalu dobila svojo podobo. V ulici Tuga Vidmarja 4 in Rudija Papeža bodočega stanovanjskega jekta še v gradnji so stanovalci, ki so podpisali pogodbe o imetništva stanovanj, sosednje gradom. Potreba in želih sta bili veliko vedite okolice.

Jasna Ušenčnik Tuga Vidmarja 4 v novem nadstropju dobila sobnega stanovanja, nem in trdovratne sem jo le našel doma.

»Vsak večer pride sinom Gregorom in hčerko Jano v stanovanje. Po kaj ur čistimo in urešam ne utegnem. Oči pri starših na Trebitnem sem v službi. Vožnje sko dolino in nazaj močno veliko časa. No, pa bolje.«

Jasna veselo pravi da bo šele zdaj končno zares zaživel.

»Nikomur ne privabi se v življenu mora krat seliti, kot sem se je bil učitelj in odločb je bilo, ko je drugo šolo. Selitve pa daljše tudi, kjer so Stanovalova sem pri krajem sestri v Škofji Luki,

JAKELNOVA HELENCA, GORENSKA STOLETNICA

Človek ne sme biti samotar

Zdi se mi, da je ob svojem 101. rojstnem dnevu še bolj živahna kot leto dni prej. Lani, za stoletnico, jo je križ matal. No, saj je tudi letos še ni popustil, a malo bolje je le. V kup blazin se potopiti tule na kavču, malo posedi, malo poleži, malo po sobi pohodi, pa gre. Da le ljudje pridejo na obisk. Sicer bi ji bilo preveč dolgčas. Toliko se ima za pogovoriti! Toliko za povedati? V sto in več letih človek marsikaj doživi in če ima še spomin, kot ga ima Jakelna Helenca iz Kranjske gore, ni pri njej nikomur dolgčas.

Po sobi je polno rož. Toliko obiskov je imela zadnje dni. Iz krajevne skupnosti so prišli, z jeseniške občine, od društva invalidov in sam nadškof Alojzij Šuštar je bil tudi pri njej.

»Ja, kaj hočete,« pravi, »takole sedim in bogu dneve kradem,« se smeje. Malo pri hčerkki Marici, malo pri snahi Tončki, pa gre do dnevi naprej. In leta... Ne morem je pozabiti, kako mi je lani na pamet pripovedovala pesmice, po uro dolge. Nič se ni ustavila, nič se ni zatikalo. Tudi danes mi je takoj postregla z eno. Tokrat pripoveduje tisto o skopulji, ki je rekla staremu beraču, da raje vidi, da sadje peklenski duh vzame, kot da bi ga njemu dala. Pa zjutraj ni bilo ne vrta, ne sadja. Sama si je izmisnila in spesnila tudi nadaljevanje. Nadvse poučno za otroke. K dobrim skromnim gospodinji, ki je dala temu beraču jesti, se je čez noč preselil tisti vrt...«

V tistih lepih letih je Helenca gor rasla, ko po Kranjski gori ni bilo še nobenih ulic, nobenega asfalta. Čez in čez je trava rasla, med hišami so se krave pasle. Zdaj pa je sedan hotelov samo okrog njene hišice. Kako se spreminjači časi. A Helenca živi najraje v svojih spominih na čase, ko je šla z enajstimi leti k Budinek za pesterno, pa potem na Koroško, na gostilno v Judendorf. Ni pustila, da bi se fantje obregovali obnjo. Kaj potem če je natakarica! »Die stolze Lenerl!« ponosa Lenčka, so ji rekali.

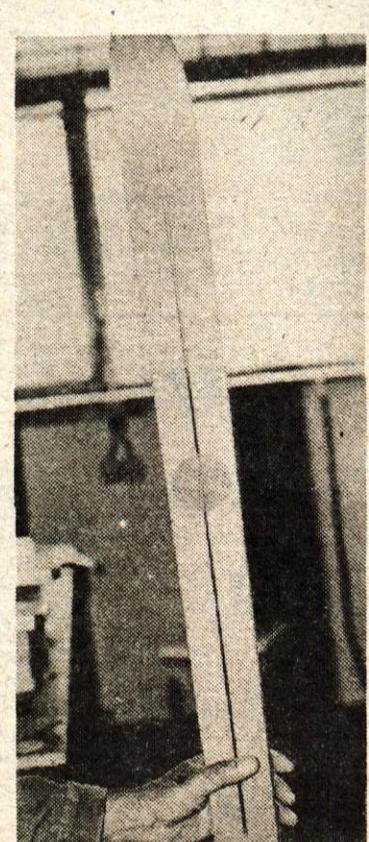
Spoloh se ni hotela poročiti. Pa so se ji pojedale »pristopne«. Potem je prišel pravi. Jakelnov Peter, Smirnjekov iz Kranjske gore, ki je pridno mizaril, smuči popravljal. Pozno se je poročila, pa ima še vedno 61 let zakona za seboj. Pred leti ji je mož umrl. Lenčka se pa ne da. Ko bi vsaj videla brati in da bi boli slišala. O, včasih je celo zimo predla. Na-

slednjo pa pletla. Po štiriindvajset parov nogavic je naredilo eno zimo. Ko je bila 95 let starja je še videla brati, potem pa je bilo vsako leto slabše.

Hčerko in sina ima, sedem vnukov in pet pravnukov. Vedno je kdo pri njej, da ji ni dolgčas. Pa tudi kakšne prijateljice pridejo. Mlajše sicer, a povedati si imajo veliko. O draginji se pogovarjajo in o slabih časih. A za mamo Helenco to niso nobeni slabci časi. Slabo in hudo je bilo med prvo svetovno vojno, ko je za 15 dni dobila 15 dek sladkorja in nekaj moke, potem se pa preživi. Takrat so res stradali. Kaj pa danes še komu manjka? Prav nič! Čez kavo se kregajo, da je nič, če pa je, je pa draga kot žefran. Včasih je sploh ni bilo, pa so dobro živeli. Čisto vseeno, če ni te razvade! Še bolj zdravo je brez nje. Kaj pa včasih, ko še goveje juhe niso imeli. Če je kdo zbolel, so šli ponjo v župnišče. Ob zelju, kisl repi, zmečkanem krompirju, koruzinem soku in zabeljenem fižolu so gor rasli. Pa ob mleku. Skromno, a zdravo. Pa trdo so delali. Nak, če bo še slabše, bo še vedno veliko bolje, kot nekoč. Kruh je bil vedno zaklenjen. Le gospodinja ga je rezala. Da bi otroci sami kruh rezali, nak, take presitosti včasih niso poznali...

Dobro se drži Helenca. Vse kaže, da jo bomo še vrsto let obiskovali. Helenca bo pa vsakič našla za nas kakšno novo dolgo pensem iz svoje bogate spominske zakladnice. In dokler bodo po njej ljudje, bo tu življene, kajti, pravi Helenca, človek ne sme biti samotar...

D. Dolenc

Smučarskim sladokusom je namenjena ena zadnjih novosti, ki bi jih lahko rekli »preklena« smuča. Kupci pač nenehno terjajo kaj novega, včasih tudi resnično nemogoče stvari. Tako je bivši iranski šah hotel imeti smuči, zgoraj oblopljeni s tigrovo kožo, kar seveda za smučanje ni bilo nič kaj primerno.

D SREČANJEM GORENJSKIH TEKSTILCEV

i tisoč vezenih vzorcev na leto

ka tovarna čipk in vezenin Vezenine je daleč naokrog poznana sebej med ženskim svetom cenjena tovarna. Malokdo pa tako v njej nastajajo vezenine. Veliko znanja, spremnosti in enosti zahtevajo. Največji problem blejske Vezenine so zastareli stroji, saj ima najstarejši častitljivih sto let, z izjemo dveh vsi starejši od šestdeset let. Skrajni čas je zato, da tovarna nove, sodobne vezilne stroje, saj bo le tako lahko lovila korak tom in seveda prodajala na tuje.

pregovor pravi, da naredi človeka. Dodajda je oblačenje odsev nekega naroda, da zmore ločevati ljudi na pa jih združevati v nem merilu. Tekstilna firma ima zato socioološke nosti, ki se jih pri nas z tekstilcev sanjih seveda zavedamo, saj si te tekstilne tovarne ne nenehno na repu družbenosti.

mimo primer blejske točipk in vezenin Vezenine takšno tovarno imajo lahko le zamišljamo, praznina bi bila brez enki svet bi ob listanju revij vzdihoval nad prečipkami in vezeninami, ovrh vsega spet vse bolj. Neveste bi hrepenele prelepih poročnih oble-

blejski Vezenini je moč lepo obleko za slovenskočrno, pa tudi za tan. Marsikatera turist preživlja dopust na Blejsko obstoječe obštane pred sini in vezeninami polepleko, in kaj hitro je v na poti čež mejo ali tja greba, Beograda.

prav nič nam ni treba lez mejo in za drag denar, vezeninam in čipk. Vezenine pa jih brez prodajajo na najboljih svetovnih trgi.

saka tovarna čipk in vezenina je zato daleč naokrog

Tri tisoč vzorcev vezenin vsako leto izdelajo v blejski tovarni Vezenine. Vsakega najprej šestkrat povečanega narišejo na papir, da se natančno vidi vsak vzbud.

pozvana in posebej med ženskim svetom cenjena tovarna. Malokdo pa ve, kako vezenine v tovarni nastajajo. Še se spomnimo, kako so klekljale in vezle naše babice, kako so neutrudno prepletale prejo, kako so nešteči vzbodi nizali prelepje vzorce.

Vbadanje in prepletanje je seveda tudi na strojih ostalo, toda delo gre veliko veliko hitrej od rok.

Osrednjo pozornost blejska tovarna daje vezeninam, ki so često čipkam zelo podobne. Razliko med prepletanjem preje v badanjem sukanca

na tkanino je zabrisala sodobna tehnologija.

Za sleherno vezenino morajo v tovarni najprej narisati vzorec. Da je moč jasno razločiti sleherni vzbud, je na papirju vzorec šestkrat povečan. Okoli tisoč vzorcev v tovarni vsako leto zasnujejo sami. Ker pa je pri vezeninah zelo pomembna pisana motivov, so že pred petnajstimi leti začeli poslovno tehnično sodelovati z vodilno švicarsko firmo na področju vezenja, s tovarno Bischoff Textil iz St. Gallena. Čeprav ima blejska tovarna šestdesetletno tradicijo in bogate vezilske izkušnje, se njeni strokovnjaki zavedajo, da brez sodelovanja s svetom ni napredka. Vsako leto tako dobijo okoli dva tisoč švicarskih vzorcev, takšnih pač, ki jih zahtevajo kupci.

Vsako leto torej v blejski tovarni izvezejo okoli tri tisoč novih vzorcev in pri tolikšni pisani motivov in širokem trgu, ki si ga je ustvarila tovarna, je na cesti res težko srečati dve enaki Vezeninini oblike.

S papirja mora vzorec na vzorčno programsko kartico, ki je nekaj podobnega kot preluknjana kartica za računalnik. V sebi ima program, ki vezilnim strojem narekuje vzbude. Vezilni stroji so torej avtomati, ki jih kmili program. Od zapletnosti vzorca je seveda odvisna dolžina programske kartice, ki se včasih raztegne v desetine metrov.

Vezenje je v svoji zasnovi šivanje na tkanino in petnajst jardskih vezilnih strojov imajo več kot tisoč igel. Podobno kot pri šivalnem stroju je na eni strani tkanine igla in na drugi čolniček. Pri nekaterih vezeninah tkanina ostane, kot na primer pri vezenju na til. Pri drugih tkanine v končnem izdelku ni več in ostane le vezenje. Uporabljajo posebne vrste tkanin kot je na primer salvron. Nanj izvezejo stroji vzorec, nato gre v posebno obdelavo, kjer se salvron pri 94 stopinjah Celzija raztopi in ostane le vezenje, ki pa mora biti seveda izdelano tako, da ne razpade. Zanimiv je tudi postopek s katunom, pri katerem uporabljajo poseben monofilni sukanec. Vezenino »prilepijo« na oblačilo in katun, na katerega so poprej vezli, zogleni, na oblačilu pa ostane le izvezeni vzorec.

Vezenje je tehnološko zelo zapleteno in zahtevno delo. Pošebej zavoljo sukanca, ki mora biti res kvalitet, še bolj pozorni pa morajo biti pri kvaliteti tkanin, na katere vezenje. Vsaka se pač pri obdelavi obnaša drugače in vsako morajo poprej preizkusiti.

Izdelovanje vezenin zato zahteva veliko znanja, izkušenj in spremnosti slehernega delavca.

Blejska tovarna vezenin ima danes veliko težav z nakupom izdelavnega materiala,

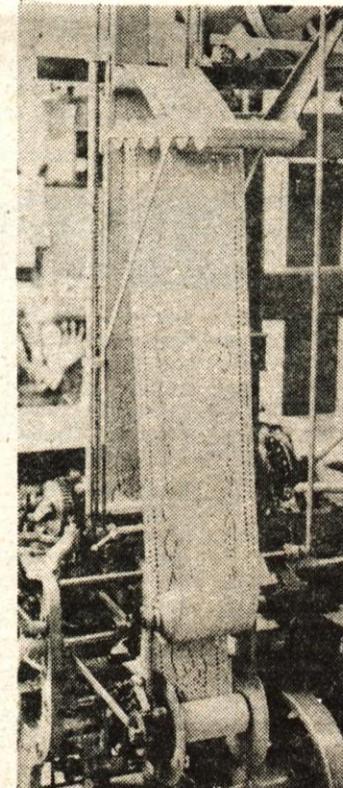
saj morajo veliko stvari uvažati. Posebnih tkanin, ki jih uporabljajo pri vezenju, pri nas pač ni moč dobiti, sukanec mora biti res dober, celo igle morajo uvažati, saj jih pri nas nihče noče izdelovati, vsako leto pa jih v blejski tovarni uporabijo sto tisoč. Kolikor morejo, rezervne dele izdelajo v domači delavnici, toda vsega vendarle ne morejo.

Osrednji problem blejske tovarne vezenino morajo pa je iztrošen strojni park. Najstarejši vezilni stroj ima častitljivih sto let in še vedno pridno rotopo. Z izjemo dveh vezilnih strojev, ki so ju kupili pred štirimi leti, so vsi starejši od šestdeset let. Resda še vsi delajo, toda tako kot bi lahko sodobni vezilni stroji seveda ne morejo. Ne le, da je zmogljivost zastarelih strojev manjša, tudi izdelki ne morejo biti tako kvalitetni. Prepopred uvoza opreme v blejski Vezenini krepli občutijo.

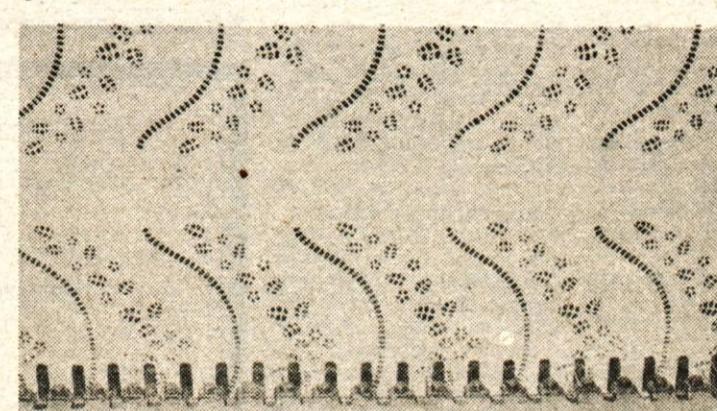
Že nekaj časa načrtujejo novo vezilnico in zadnje čase vendarle kaže, da jim bo uspeло. Zemljišče za novo delavnico imajo, zanimanje treh sodelovalcev tudi. Zidovi ne bodo dragi, veliko denarja pa bodo morali odšteti za štiri nove vezilne stroje, saj v celotni nalobi, ki po zdajšnji oceni znaša 235 milijonov dinarjev, oprema zavzema skoraj 70 odstotnih delež. Postaviti namenljajo štiri nove vezilne stroje, dva najsvetobnejša 21-jardska in 15-jardska. Zmogljivosti bodo tako povečali za skoraj 45 odstotkov, izdelki, ki bodo namenjeni predvsem izvozu, pa bodo še boljši.

Skraini čas je, da Vezenine dobre nove, sodobne vezilne stroje. Le tako bodo lahko še naprej lovili korak s svetom, prodajali na najbolj zahtevna tržišča, kjer je konkurenca neusmiljena, devizni iztržek na njih pa za nas najdragoceniji.

M. Volčjak

Vezilnim strojem vzbode narekuje programska vzorčna kartica, nekaj podobnega kot preluknjana kartica v računalniku. Če je vzorec zapleten, se kartica raztegne v desetine metrov.

Vezenje na strojih je podobno šivanju na šivalnem stroju, na eni strani so igle, na drugi čolnički. Sukanec mora biti izredno kvaliteten, prav tako tkanina, ki v končnem izdelku ostane ali ne. Če vezenje na salvron, se ta pri nadaljnji obdelavi raztopi in ostane vezenina, ki je podobna čipki.

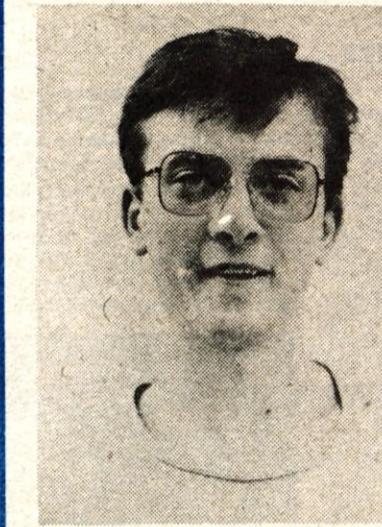
A. Žalar

Vezilni stroji naredi tudi napake, ročno jih popravljajo najbolj izkušene delavke, ki natančno poznajo vse vzorce, saj morajo napako popraviti tako, da je povsem neopazna.

PETKOV PORTRET

Roman Dernovšek

Matematika je tisti predmet v šoli, ki ponavadi povzroči hubo kri in največ težav. Same številke, geometrijski liki, naloge, ko ne veš, kako bi jih sploh začel reševati, vse to je tisto, ki večino spravi v slabo voljo že ob misli na ure matematike v šoli. Seveda je tudi nekaj takšnih, ki se vesel ur matematike, ki težko čakajo, da bi rešili novo matematično nalogu. Eden takih je prav gotovo ROMAN DERNOVŠEK iz Reteč pri Škošji Luki.

Sedemnajst let je star in jeseni bo šel v tretji razred srednje naravoslovne šole za Bežigradom v Ljubljani. Veliki uspehi na domačih in mednarodnem tekmovanju v matematiki pa so vzrok, da smo ga povprašali o njegovem življenju in še posebej o veliki strasti in veselju: matematiki.

»V Retečah, kjer sem obiskoval prve štiri razrede osnovne šole, me je v tretjem razredu učil Matevž Kopač, ki nam je ob šolski tabli pokazal kako zanimivo je tekmovati tudi v matematiki. Večkrat smo tekmovali med seboj in že takrat sem vzljubil matematiko. Na pravem tekmovanju pa sem bil nato v šestem razredu. Najprej je bilo šolsko tekmovanje na osnovni šoli »Cvetko Golar« na Trati. Ker sem se dobro odrezal, sem sodeloval tudi na občinskem tekmovanju. Podobno je bilo v sedmem razredu. Med počitnicami sem obiskoval prvo letno šolo za osnovnošolske matematike na Bledu, čeprav so bili vanjo vključeni le osmošolci. Vsak dan sem se vozil na Bled, sodelovanje v letni šoli pa mi je omogočila šola in mentorica Francka Dolinar, ki mi je tudi med letom pomagala, prinašala težje naloge in me kasneje v osmem razredu, ko sem sodeloval že na republiškem in zveznem tekmovanju v matematiki, pripravljal za tekmovanja. Na republiškem tekmovanju sem zmagal, na zveznem pa sem bil drugi med osmošolci. Poleti sem zopet sodeloval v letni šoli, toda tokrat se nisem več vozil domov, temveč sem bil z ostalimi slušatelji šole. Vsi ti uspehi so me navdušili. Sklenil sem, da bo matematika postal zame nekaj več kot le konjiček. Vpisal sem se na nekdajno bežigrajsko gimnazijo, sedajno srednjo naravoslovno šolo. Ker je bilo vpisanih dosti preveč odličnjakov, ki so skoraj edini, ki imajo možnost priti na to šolo, smo imeli sprejemne izpite. Uspešno sem jih prešel in prišel v novo šolo, v novo okolje. Tu sem imel sprva nekaj težav. Šola je dosti težja, zato mi je zmanjkovalo časa za matematiko, tisto izvenšolsko. Profesor v šoli ni imel toliko časa za posameznika, saj nas je bilo preveč in vsi smo imeli enak program. Šele sedaj v tretjem letniku se bomo usmerili na različne oddelke, jaz sem si izbral smer matematično-tehnično. Kljub začetnim težavam sem zopet sodeloval na tekmovanjih, na šolskem, republiškem, kjer sem dobil prvo nagrado in kasneje na zveznem, kjer sem dobil drugo nagrado. Podobno je bilo tudi letos, le da so me izbrali na zveznem tekmovanju kot enega izmed tistih, ki smo v začetku julija predstavljali našo državo na Olimpiadi v Parizu. Tam sem dobil tretjo nagrado in zadovoljen sem se vrnil domov.«

Najbrž za dobrega matematika ni dovolj le nadarjenost in volja. Kaj je tisto, zaradi česar si dosegel takšne uspehe?

»Pri matematiki je pomembno predvsem delo, seveda tudi brez nadarjenosti ni velikih uspehov. Tako mnenja sem jaz, pa tudi drugi s katerimi se o tem pogovarjam. Tisto, kar me najbolj vzpodbuja, pa je predvsem veselje ob tem, ko rešim težko nalogo, morda takšno, ki sem jo že večkrat skušal rešiti, pa mi do takrat ni uspelo. Pri reševanju in pripravah na tekmovanja me moti predvsem to, da je v Sloveniji zelo malo primerne literature in zgodis se celo, da bi rad novih nalog, pa ne najdem nič primernega. Nekaj bolje je z literaturo v drugih jugoslovenskih jezikih, postal pa sem tudi redni gost visokošolske matematične fakultete v Ljubljani.«

Prostega časa ima najbrž malo. Pa vendar ni le matematika vse s čemer si ga zapolniš?

»Precej prostega časa med šolskim letom zgubim na vožnji od doma v solo in nazaj. Vendar pa marsikater uro posvetim tudi igranju čelobrača, saj sodelujem v tamburškem ansamblu »Bisernica« iz Reteč. Rad se tudi vsedem na kolo ali pa doma prisločim na pomoč pri delu. Tudi televizijo gledam, najraje znanstvenofantastične filme. Berem domač in angleško literaturo, ki jo imamo kot obvezni del pouka. Tudi nekateri drugi predmeti v šoli so mi všeč: fizika, kemija, računalništvo. Pravzaprav je zanimiv vsak predmet, le če imaš dovolj časa, da se lahko vse naučiš. Dostti pa je zanimivost predmeta odvisna tudi od profesorja. Med počitnicami sem bil na morju, sedaj pa sem na praksi v Iskri na Laborah, kjer imam štipendijo. Tudi na matematiko med počitnicami nisem čisto pozabil.«

V. Primožič

Borut Petrič sedmi na 200 metrov kralj

RIM Minuli petek se je v italijanski prestolnici pričelo letošnje evropsko prvenstvo v plavanju, vaterpolu in skokih v vodo. Od jugoslovanov nastopajo v Rimu le vaterpolisti in peticira plavalcev — brata Petrič, Bučar, Barić in Štić. Skromno jugoslovansko zastopstvo je v dosedanjem poteku prvenstva doseglo zadovoljive rezultate. Brata Petrič sta za »ogrevanje pred najpomembnejšimi nastopi (na 400 in 1500 metrov kralj) plavala v disciplini na 200 metrov kralj. Borut se je uvrstil v veliki finale, kjer je z rezultatom 1.52,01 zasedel sedmo mesto. Darjan je nastopil v malem finalu in s časom 1.52,60 priboril dvanajsto mesto v Evropi. Uspešno se je v rimskem bazenu kosal z evropskimi plavalci tudi Hrvoje Bačić. Potem, ko je na balkanskem prvenstvu na Reki izboljšal državni rekord v disciplini 100 metrov del-

fin, je v močnejši konkurenčni rezultat izboljšal še za stotinko sekunde. V dobi luči se je predstavila v Rimu jugoslovanska štafeta 4 × 200 metrov kralj. Za skoraj štiri sekunde je izboljšala državni rekord, rezultat pa bi bil verjetno še boljši, če bi naš zadnji plavalec po prihodu na cilj pravočasno ustavil uro.

Vaterolska reprezentanca se je že v prvem srečanju pomerila z domačini. V izredno zanimivi tekmi, v kateri so naši sosedje ušli Jugoslavom že za pet golov, so naši vaterpolisti pokazali dopadljivo igro le v zadnjih četrtini. Tri sekunde pred koncem so uspeli rezultat izenačiti in osvojiti točko. V drugem in tretjem nastopu so Jugoslavani prepričljivo premagali Nizozemske in Zvezno republiko Nemčijo. V torek zvečer pa je naša reprezentanca doživela prvi poraz. Tesno, z 9:8 so jo premagali igralci Španije.

Sport ob koncu tedna

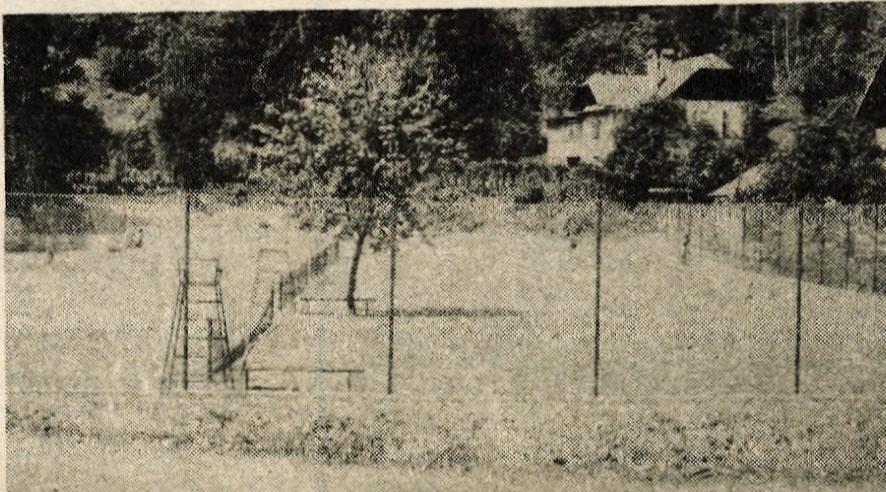
ZIREH REPUBLIŠKO PRVENSTVO V MOTOKROSU — Na zahtevni in razgibani 1500 metrov dolgi proggi v Žireh bo v nedeljo, 28. avgusta, letošnje republiško prvenstvo v motokrosu v kategorijah 80, 125 in 250 prostorninskih centimetrov. Tekmovanje se bo pričelo ob 14. uri, prirejata pa ga avtomoto društvi Žiri in Slovenija-avto iz Ljubljane s pomočjo žirovskega združenega dela in vaščanov Breznic. Ti so tekmovalcem domačega društva za deset let odstopili zemljišče, na katerem bo tudi nedeljsko tekmovanje. Prireditev bo ob vsakem vremenu. Organizatorji pričakujejo veliko število ljubiteljev motokrosa z vse Gorenjske. Dostop do proge je mogoč z Žirov z avtomobili, iz Breznic pa le peš. Zanimiva bo predvsem dirka v kategoriji motorjev do 250 »kubikov«, v kateri so favoriti domači tekmovalci — Mlinar, Andreuzzi, Novak, Zemljarič, Mlakar in Jesenko. V razredu do 80 kubičnih centimetrov imata možnosti za dobro uvrstitev mlada tekmovalca iz Dupelj, sicer člana kranjskega avtomoto društva Robi Rendulič in Željko Čuk. — M. Jenkole

Nogometni turnir v Godešiču — Sportno društvo Kondor iz Godešiča bo ob koncu tedna priredilo tradicionalni, osmi nogometni turnir za pokal Godešiča. Poleg domačinov bodo nastopile še tri ekipe — Tabor 69 iz Vižmarjev, Polet iz Sv. Duha in Reteče. V soboto ob 15.30 bo tekma Polet : Tabor 69 in ob 17.15 Kondor : Reteče. Turnir se bo nadaljeval v nedeljo ob 9. uri. Največ možnosti za osvojitev prehodnega pokala ima lanski zmagovalec, ekipa Tabor 69. — J. Starman

Mednarodno tekmovanje lokostrelcev v Vintgarju — V soboto in nedeljo bo v Vintgarju sklepno tekmovanje lokostrelcev iz ZRN, Avstrije, Italije, Švice in Jugoslavije v disciplini »field and hunter« za Alpski pokal. Po dveh turnirjih je v vodstvu Kranjčan Marjan Podržaj, ki trenutno služi vojaški rok v Vipavi, zato ni zanesljivo, če bo nastopil tudi na tekmovanju v Vintgarju.

Grobnik — Na prvi dirki motoristov za republiško prvenstvo na Grobniku sta odlično vozila tudi tekmovalca kranjskega avtomoto društva — Janez in Leon Pintar. Leon je v razredu do 50 prostorninskih centimetrov zasedel v skupini tekmovalcev s serijskimi motorji prvo mesto. Janezu pa je v razredu do 125 kubičnih centimetrov ponagajal motor in se je uvrstil na drugo mesto za Pavličem iz Novega mesta. V kategoriji do 250 »kubikov« je z veliko prednostjo pred ostalimi dirkači pripeljal v cilj Božo Janežič, član AMD Kamnik.

M. Jenkole

Nova teniška igrišča na Bledu — Tenis postaja pri nas vse bolj priljubljena oblika športne rekreacije in vse več teniških navdušencev vihti loparje. Vse več je zato pri nas tudi teniških igrišč. Tudi turistični delavci se zavedajo, da si gostje vse bolj želijo aktivni dopust. Poleg Bohinja je tako na Gorenjskem tudi Bled letos dobil nova teniška igrišča, ki so jih uredili v Zaki.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 26. 8.

13.30 Zagreb: PJ v tenisu (m), prenos - 15.54 Propagandna oddaja - 15.55 Rim: EP v vaterpolu — Jugoslavija: ZRN, prenos EVR - 17.00/10 Zagreb: PJ v kajaku in kanuju na mirnih vodah (do 17.55) - 18.10 Poročila - 18.15 Festival jugoslovenskih plesnih orkestrov v Radencih '83; Jazzovski večer RTV Beograd in RTV Sarajevo - 18.45 Tarzan, ameriška risana serija - 20.00 Glinasti golob, ameriški film - 21.05 Zrcalo tedna - 21.25 Umor v Texasu, 2. del ameriškega filma - 23.00 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže: 17.45 Propagandna oddaja - 17.55 Rim: EP v plavanju — finale, prenos (slov. kom.) (do 19.30/40) - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer na griču: Koncert pianista Mihaila Pljetnova - 20.45 Poročila - 20.50 Tok življenja, dokumentarna oddaja - 21.40 Najboljši jugoslovenski filmi iz Pulja: Breza, igraji film (do 23.10)

SOBOTA, 27. 8.

13.29 Propagandna oddaja - 13.30/40 Rim: EP v vaterpolu — Jugoslavija: Madžarska, prenos (do 14.40/50) - 15.05 Poročila - 15.10 Tarzan, ameriška risana serija - 15.35 Modro kot pisano, otroška naničanka TV Novi Sad - 15.05 Mogočno morje: Žetev, angleška dokumentarna serija - 17.05 Edward in gospa Simpsonova, angleška nadaljevanja - 17.55 Rim: EP v plavanju — finale, prenos - 20.00 Klatež, ameriški film - 21.45 Ljubljana '83: Nastop gostujocih pevcev - 22.40 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 Test - 17.00 Narodna glasba - 17.30 Ko pride september, sovjetski film - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Žvezde, ki ne ugasnejo - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila - 21.10 Feliton - 21.40 Športna sobota - 22.00 Balkansko prvenstvo v konjeništvu, reportaža - 22.15 PJ v kajaku in kanuju, reportaža - 22.30 Gledano z avstralskimi očmi, dokumentarna serija - 23.00 Šahovski komentar

EP v plavanju, finale, prenos - 19.00/15 Dvorci: Ozalj - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zvezde, ki ne ugasnejo - 20.30 Žvezda - 21.05 Poročila - 21.10 Feliton - 21.40 Športna sobota - 22.00 Balkansko prvenstvo v konjeništvu, reportaža - 22.15 PJ v kajaku in kanuju, reportaža - 22.30 Gledano z avstralskimi očmi, dokumentarna serija - 23.00 Šahovski komentar

NEDELJA, 28. 8.

9.05 Poročila - 9.10 Živ žav, otroška matineja - 9.35 V. Kovačević - I. Ivanan: Kapski kresovi, nadaljevanja - 11.10 625, oddaja za stik z gledalcji - 11.25 Čez tri gore: Ljubljanski oktet - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 14.15/30 Zandvoort: Avtomobilske dirke za VN Nizozemske, prenos - 16.15/30 Šabac: Balkansko prvenstvo v konjeništvu — prenos - 17.30 Joe Dancer — velika zamjenjava, ameriški film - 19.00 Ne prezrite - 20.00 J. Otčenašek - O. Daknak: Danes v neki hiši, češkoslovaš. nadalj. - 21.35 Stobi, II. del dokumentarnih oddaj TV Skopje - 22.00 Šahovski komentar - 22.50 Poročila

ODDAJNICKI II. TV mreže:

17.45 Test - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Govorica nemih, otroška oddaja - 18.30 Bosansko-hercegovski pesniki za otroke - 18.45 TV plošča: Andrej Šifrer (samo za Lj II) - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Poročila - 20.50 Iz Grčije s prijateljskimi pozdravi, zabavno-glasbena oddaja - 21.40 G. Markov: Strogovi, sovjetska nadaljevanja (do 22.10)

ODDAJNICKI II. TV mreže:

17.45 Test - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Govorica nemih, otroška oddaja - 18.30 Bosansko-hercegovski pesniki za otroke - 18.45 Podium - 19.30 TV dnevnik - 20.00 H. Ibsen: Mali Eylev, predstava SNG Drama iz Ljubljane - 21.40 Izbrani trenutki - 21.45 Meridiani, zunanjepolitična oddaja - 22.15 En avtor — en film - 22.35 TV dnevnik

TV Zagreb — I. program:

17.50 Videostrani - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Mali svet - 18.45 Glasba, čas, ljudje - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Tema in dileme, notranjepolitična oddaja - 20.50 Otalija iz Bahije, brazilski film - 22.50 TV dnevnik

SREDA, 31. 8.

18.10 Poročila - 18.15 S. Mokranjac: Rukoveti, 4. oddaja TV Beograd - 18.40 Mostovi - 20.00 Film tedna: Če... angleški film - 21.45 TV dnevnik II

TV Zagreb — I. program:

17.50 Videostrani - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Govorica nemih - 18.30 Bosansko-hercegovski pesniki za otroke - 18.45 Podium - 19.30 TV dnevnik - 20.00 H. Ibsen: Mali Eylev, predstava SNG Drama iz Ljubljane - 21.40 Izbrani trenutki - 21.45 Meridiani, zunanjepolitična oddaja - 22.15 En avtor — en film - 22.35 TV dnevnik

TOREK, 30. 8.

18.05 Poročila - 18.10 V znamenu dvojkov: Lisica gošiteljica (čeb) - 18.30 Naši zbori iz arhiva TV Ljubljana: Mešani pevski zbor iz Izole - 19.00 Antične najde, ameriški kratki film - 20.00 F. Boyer: Življenje

TV Zagreb — I. program:

17.50 Videostrani - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Lučka, otroška nadaljevanja - 18.45 Ilindenski dnevi - Bitola 83 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Filmski večer: Sodobni mehiški film -

Ugodna ocena odprave v Pamir

Kranj — Člani upravnega odbora Planinskega društva so 4. sejo posvetili obravnavi poročila o nedavni alpinistični odpravi v Pamir. V uvodnem delu je predsednik društva Franc Ekar ugodno ocenil odpravo zaradi treh ugotovitev. Vsi njeni člani so se srečno vrnili v domovino, dosegli so izjemne alpinistične in smučarske rezultate, ob tem pa je ostal finančni obračun odprave v mejah dogovorjenega.

S potekom odprave sta udeležence seje seznanila člana alpinističnega odseka PD Kranj Peter Markič in

Andrej Štremfelj. Prvi je navedel podatke o transportu in težavah pri njem ter našel glavne podvige, ob čemer je naglasil izreden odmev v sovjetskih alpinističnih krogih in tisku predvsem zaradi ekstremnih smučarskih dosežkov. Drugi je podrobneje opisal vzpon na najvišji vrh v Sovjetski zvezni Pič Komunizma; zanj je naša odprava potrebovala le pet dni, kar je po mišljenu alpinistov dokaj malo. Kot je še povedal Andrej Štremfelj, sovjetski plezalci že dolgo načrtujejo podoben podvig, vendar jim doslej še ni uspel.

Člani upravnega odbora so udeležencem odprave čestitali za uspešno predstavitev jugoslovenskega alpinizma v svetu in posebno priznanje izrekli vodji Tomažu Jamniku, ki je

z izredno prizadetvostjo pravil odpravo. Obenem so odprave predlagali, da bi v smučarski dosežki v predstavili javnosti na davanju in obiskih po šolah.

Na seji so se poleg tega sezneli rezultati nabiralne akcije za tragično preminulega alpinista Zaplotnika in predlog za zbiranje sredstev v občini za izgradnjo Triglavskih na Kredarici. Med obravnavali tudi predlog za poti Mlinarsko sedlo — koča na Ledinah in informiranje državna društva v letosnjem polletju.

Uspeh Pintarjev: Leon prvi, Janez drugi

Grobnik — Na prvi dirki motoristov za republiško prvenstvo na Grobniku sta odlično vozila tudi tekmovalca kranjskega avtomoto društva — Janez in Leon Pintar. Leon je v razredu do 50 prostorninskih centimetrov zasedel v skupini tekmovalcev s serijskimi motorji prvo mesto. Janezu pa je v razredu do 125 kubičnih centimetrov ponagajal motor in se je uvrstil na drugo mesto za Pavličem iz Novega mesta. V kategoriji do 250 »kubikov« je z veliko prednostjo pred ostalimi dirkači pripeljal v cilj Božo Janežič, član AMD Kamnik.

M. Jenkole

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK n. sol. o. Kranj

objavlja prosta dela in naloge

- za TOZD tisk b. o. Kranj enega delavca za delovne naloge NOČNO VZDRŽEVANJE IN ČENJE STROJEV I.

Pogoj: končana poklicna šola za mehanike ali druge ustrezenega razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas.

- za TOZD KARTONAŽA b. o. Kranj dva delavca za proizvodnjo za delovne naloge NAKLADANJE IN TERIALA K STROJU.

Pogoj: končana osnovna šola. Delo je dvoizmensko. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecov (nadomeščanje delavcev v času porodniških dopustov).

- za DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB enega delavca za delovne naloge VODENJE KUHARSKIH OPRAVIL

Pogoj: končana osnovna šola — smer kuhanje. Delo je enoizmensko. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecov (nadomeščanje delavcev v času porodniških dopustov).

- za ODDAJNIKI II. TV mreže: enega delavca za delovne naloge KUHARSKA OPRAVILA I.

Pogoj: končana osnovna šola in 6 mes. pričevanja. Delo je dvoizmensko. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecov (nadomeščanje delavcev v času porodniških dopustov).

- za ODDAJNIKI II. TV mreže: enega delavca za delovne naloge KUHARSKA OPRAVILA II.

Pogoj: končana osnov

RADIJSKI SPORED

PETEK, 26. avg.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Za šolarje - 8.35 Glasbena pravljica - Ela Peroci-Slavko Mihelčič: Moj dežnik je lahko balon - 8.50 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naših goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? ... - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Vedri zvoki - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 »Ognjemete« - suita za orkester Georga Friedericha Haenda - 14.25 Vrtljak - 15.05 Radio danes, radio jutri - 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Dogodki in odnevi (prenaša tudi II. in III. program) - 16.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - vmes: Napotki za turiste - 17.00 Studio 17.00 - 18.00 Pojemo in godemo - 18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnik (prenaša tudi II. program) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela ... - 20.00 Slovenski solisti in ansambl - Fedja Rupel - flava - Ljubljanski pihalni trio - 21.05 Oddaja o morju in pomorsčakih - glasba - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Iz glasbene skrinje - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Petek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Popotniška malha, Ob koncu tedna, glasba, Znano in priljubljeno, Minute za EP, in še kaj - 19.25 Stop pop 20 in novosti - 21.33 Petkov disco klub - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SOBOTA, 27. avg.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pionirski teknik - vmes: Počitniško potovanje od strani do stvari - 9.05 Matinejski koncert - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Svetovna repertoza - 10.25 Panorama lahke glasbe - 11.05 Pogovor s poslušalci - 11.35 Srečanja repertoza v pokrajini - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - 13.30 Iz naših sporedov - 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.05 Kulturna panorama - 15.05 Radio danes, radio jutri - 16.00 Dogodki in odnevi (prenaša tudi II. in III. program) - 16.30 Obvestila in zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17.00 - zunanjopolitični magazin - 18.00 Škatlica z godbo - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za Slovence po svetu - 23.05 Literarni nočni program - Thomas Kinsella: Pesmi - 23.15 Od tod do polnoči - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Sobota na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Sobotne pobude, Človek in prosti čas, glasba, Minute za EP in še kaj - 19.25 Stereorama - 21.18 Melodije za vas - 21.45 60 minut z ... - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 28. avg.

Prvi program

5.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke - Frane Punter: Hojladrija - Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Zabavna glasba - 13.20 Za naše kmetovalce - 14.05 Pihalne godbe - 14.20 Humoreska tega ted-

na - Hadič: Tri kratke - 14.45 Z majhnimi ansambli - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Pojo amaterski zbori - III. oddaja iz Koroške pojne - 16.20 Popoldanski simfonični koncert - 17.05 Priljubljene operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladih - Grožnjan 83 - 23.05 Literarni nočni program - 23.15 Disko, disco - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, Zimzelene melodije in še kaj - Pet minut humorja - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.15 Naš podlistek - Somerset Maughan: Iz Dnevnika - 21.33 Lahke nočne - 21.45 Nove plošče - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 29. avg.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Aktualni problemi marksizma - 8.25 Ringaraj - 8.40 Pesmica na potepu - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? Suite Edvarda Griega? - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Zborovska pesem naših narodov - 14.25 Vrtljak - 15.05 Radio danes, radio jutri - 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali -

19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansamblom Janeza Kalška - 20.00 Pop barometer - 21.05 Glasba velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Ponедeljek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Z rokami in z glavo - glasba, Znanost in tehnika, Minute za EP, Znano in priljubljeno in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Glasbeno skladische - 21.33 Jazz na II. programu - Dutch Swing College band - Pevec bluesa: Buddy Guy - Boogie-Woogie - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa'

TOREK, 30. avg.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 8.35 Iz glasbenih sol - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate? Konjovič: Jadranki capriccio - 11.35 Naše pesmi v plesi - 12.10 Danes si so izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Podomače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Odrasli tako, kako pa mi? - 14.35 Če tri gore, če tri dol - Z ljudsko pesmijo po domovini - 15.05 Radio danes, radio jutri - 15.15 Vrtljak - 15.40 Naš gost - 16.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotocja - 18.45 Glasbena medijagra - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansamblom Atija Sossa - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih - Koncert prvonagrajencev zveznega tekmovalja učencev in študentov glasbe v Hercegovem - 21.05 Radijska igra - Helge Hagerup: Harris zaupamo - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Mikrofon za slovenske pevce zabavne glasba

2. avgusta franc. amer. barv. erot. film KLIENT MADAME CLAUDE ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. komedije REŠI SE KDOR SE MORE ob 22. uri
27. avgusta angl. barv. krim. komedija MAŠČEVANJE PINK PANTERJA ob 16., 18. in 20. uri, premiera ital. barv. erot. komedije ZAKAJ SE NE BI LJUBILA? ob 22. uri
28. avgusta ital. barv. akcij. film PARNEPAR ob 10. uri, PULA PO PULI 83 - IGMANSKI POHOD ob 15., 17. in 19. uri, predpremiera franc. barv. erot. filma ZGODBA O DEKLETU « ob 21. uri
29. avgusta PULA PO PULI: HALO. TAKSI ob 16., 18. in 20. uri
30. avgusta PULA PO PULI: CIFRA - MOŽ ob 16., 18. in 20. uri
31. avgusta PULA OO PULI: MEDENI MESEC ob 16., 18. in 20. uri
1. septembra PULA PO PULI: KAKO SEM BIL SISTEMATIČNO UNIČEN OD IDIOTA ob 16., 18. in 20. uri

KINO

KRANJ CENTER

26. avgusta angl. barv. krim. komedija MAŠČEVANJE PINK PANTERJA ob 16., 18. in 20. uri, premiera ital. barv. erot. komedije ZAKAJ SE NE BI LJUBILA? ob 22. uri
27. avgusta angl. barv. krim. komedija MAŠČEVANJE PINK PANTERJA ob 16., 18. in 20. uri, premiera ital. barv. erot. komedije ZAKAJ SE NE BI LJUBILA? ob 22. uri
28. avgusta ital. barv. akcij. film PARNEPAR ob 10. uri, PULA PO PULI 83 - IGMANSKI POHOD ob 15., 17. in 19. uri, predpremiera franc. barv. erot. filma ZGODBA O DEKLETU « ob 21. uri
29. avgusta PULA PO PULI: HALO. TAKSI ob 16., 18. in 20. uri
30. avgusta PULA PO PULI: CIFRA - MOŽ ob 16., 18. in 20. uri
31. avgusta PULA OO PULI: MEDENI MESEC ob 16., 18. in 20. uri
1. septembra PULA PO PULI: KAKO SEM BIL SISTEMATIČNO UNIČEN OD IDIOTA ob 16., 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

26. avgusta amer. barv. srljivka PIRANA ob 17., 19. in 21. uri
27. avgusta amer. barv. pust. film DEKLE IZ PLEMENA ASMANTI ob 17., 19. in 21. uri
28. avgusta amer. barv. krim. film ZMAJ V SAN FRANCISCU ob 14. uri, nem. barv. erot. film RESNIČNE ZGODE III. del ob 16. uri, angl. barv. krim. film MAŠČEVANJE PINK PANTERJA ob 18. uri, premiera amer. barv. komedije REŠI SE KDOR SE MORE ob 20. uri
29. in 30. avgusta amer. barv. komedija REŠI SE KDOR SE MORE ob 16., 18. in 20. uri
31. avgusta nem. barv. erot. film RESNIČNE ZGODE III. del ob 16., 18. in 20. uri
1. septembra amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 16., 18. in 20. uri

TRŽIČ

27. avgusta hongk. barv. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri, premiera angl. barv. filma KDO JE HARRIET? ob 22. uri
28. avgusta ital. barv. akcij. film PARNEPAR ob 15. uri, amer. barv. film STROJI SMRTI ob 17. in 19. uri, premiera ital. barv. erot. filma ZAKAJ SE NE BI LJUBILA? ob 21. uri
29. avgusta ital. barv. krim. film ZMEDA V AFRIKI ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. film DEKLE IZ PLEMENA ASMANTI ob 18. in 20. uri
31. avgusta amer. barv. komedija ČRNI SIN ob 18. in 20. uri
1. septembra angl. barv. film KDO JE HARRIET? ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
31. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
29. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
30. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri

2. avgusta franc. barv. erot. film NEPREMAGLJIVI BRUCE LEE ob 18. in 20. uri
27. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in 20. uri
28. avgusta amer. barv. srljivka PETEK 13 ob 18. in

KAMP

IGA, mednarodna vrta razstava, München, odhod 10. 9.

KORNATI, odhod 30. 9.

HVAR, otok sonca, odhod 1. 10.

MALI LOŠINJ, odhod 7. 10.

Zahajte naše programe za delovne kolektive in zaključne skupine.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovnicih.

ZA SINDIKATE, DRUŠTVA ITD.

so v Kompasu za letošnjo jesen pripravili prav poseben program, ki vsebuje: obisk Savinjskega gaja, turistične oglede, piknik, zabavo s plesom, tekmovanja in še kaj, za kar se boste posebej dogovorili z organizatorjem. Izlet, ki je lahko po-poldanski ali celodnevni katerikoli dan v septembru in oktobru, vključuje prevoz z modernim turističnim avtobusom iz kraja po dogovoru, turistične oglede, piknik z živo glasbo, športno-rekreativne aktivnosti na: avtomatskem keglijšču, nogometnem, rokometnem, košarkarskem, odborjarskem igrišču, balinišču in tudi jahanje, vožnja s kočijo in ribolov v bližnjem jezeru. Po predhodnem dogovoru pre-skrbijo tudi športne rekvizite, sojenje in organizacijo tekmovanj. Z organizatorji se lahko dogovorite tudi za strokovne oglede tovarne nogavic Polzela, Elkroja ali Glin v Nazarjah. Skratka, na enem mestu se lahko dogovorite za prvovrstno zabavo in rekreativno srečanje. Oglasite se v Kompasu — Turist servisu na Titovi 12 v Ljubljani, tel. 216-404 in 219-695, telex: 32203 in 31475.

OBVESTILO!

S 1. 5. 1983 sta ALPETOUR in INTEGRAL uvedla skupno mesečno vozovnico na področju Gorenjske.

Obveščamo uporabnike dijaških mesečnih vozovnic, da so dolžni upoštevati naslednje navodilo:

- Uporabnik mora pred nakupom mesečne vozovnice kupiti obrazec »Potrdilo o šolanju« (Državna založba Slovenije), katerega mu izpolni in potrdi šola, katero obiskuje oziroma jo namera obiskovati. Potrdilo mora vsebovati točne podatke, kot so: ime in priimek, datum rojstva, točen naslov prebivališča ter relacijo, na kateri se želi voziti.
- Z zgoraj navedenim potrdilom uporabnik vloži zahtevo za mesečno vozovnico na predprodajnem mestu, katero je najbljžje njegovemu kraju prebivališča. Rok izstavitev mesečne vozovnice je 5 dni po vložitvi zahtevka za mesečno vozovnico ter velja od vsakega 25. v tekočem mesecu dalje. Uporabnik je ob prevzemu mesečne vozovnice dolžan predprodajalcu dostaviti svojo fotografijo, ki ne sme biti starejša od 1 leta, ter mora biti v velikiosti 3 x 4 cm.

Predprodajna mesta za Gorenjsko so:

- AP Ljubljana
- AP Škofja Loka
- AP Kranj
- AP Tržič
- AP Radovljica
- AP Bled
- AP Jesenice
- in AP Bohinj

**ALPETOUR
TOZD Potniški promet Kranj**

**INTEGRAL
DO — SAP LJUBLJANA**

Alpetour — obvestilo

Istočasno obveščamo vse potnike, da s 1. septembrom 1983 na področju Škofje Loke velja vozni red, ki je bil v veljavi pred 27. marec 1983.

Na podlagi 12. člena odloka o podeljevanju priznanj občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22/78) komisija za odlikovanja in priznanja skupštine občine Škofja Loka razpisuje

PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1983

Občanom, temeljnimi samoupravnimi organizacijam, skupnostim ter drugim organizacijam in društvom se podeljujejo naslednja priznanja:

1. VELIKA PLAKETA za dolgoletno, izredno uspešno družbeno pomembno delo ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena, ali ki so prispevali k vespolšnjemu napredku, razvoju ter ugledu občine. Samo v izjemnih primerih se velika plaketa podeli občanom, ko je ta s svojim delom oziroma posebnimi dejanji ali javnim delovanjem doprinesel k splošnemu družbenemu ali gospodarskemu razvoju.
2. MALA PLAKETA za večletno uspešno družbeno pomembno delo, za dosežene uspehe na področju družbenega razvoja samoupravljanja, za zgledne uspehe in požrtvovalnost pri delu, za požrtvovalnost in hrabrost pri reševanju človeških življenj, pri preprečevanju škode na premoženju in pri drugih humanitarnih dejanh in akcijah, kar je prispevalo k ugledu in napredku občine.
3. NAGRADA za pobude, dejanja ali dosežene uspehe, ki so prispevali k napredku občine, kraja, delovne in druge organizacije oziroma društva.
4. PISMENO PRIZNANJE za vzgledno delo, ki je v korist družbene skupnosti, ali za delo in uspešno sodelovanje v organih občinske ali lokalne samouprave, v občinskih in krajevnih družbenopolitičnih organizacijah, delovnih organizacijah in društvi.

Predlogi za podelitev priznanj lahko dajo temeljne samoupravne in druge organizacije, skupnosti, družbenopolitične organizacije, organi občinske skupštine in občani.

Predlogi za priznanje morajo biti pismeni in podrobno obrazloženi.

Predlogi morajo biti predloženi komisiji za odlikovanja in priznanja skupštine občine Škofja Loka, Poljanska cesta 2 do 10. oktobra 1983.

Osnovne organizacije
ZSMS GORENSKA
PREDILNICA
organizirajo 10. 10. 1983 javno zabavno glasbeno prireditev
»GLAS MLADIH«.

Prijave mladih pevcev in amaterjev zbira do 7. 9. 1983 pisno na naslov: Koordinacijski svet ZSMS Gorenjska predilnica Škofja Loka.
Interesenti naj v prijavi navežejo točen naslov bivališča ter naslov pesmi.
Točen datum avdicije in druge podatke bodo dobili prijavljeni na svoj naslov.

ALPETOUR

**TOZD Gostinstvo Kranj
HOTEL CREINA**

prireja 27. 8. 1983 pred hotelom

VEČER HUMORJA, GLASBE IN FOLKLORE

Poleg povezovalca MARJANA ROBLEKA, nastopajo ansambel MODRINA, humorista TOF in RIFLE in ...

Vstopnine ni.
VABLJENI!

IZBRALI SO ZA VAS

Po dolgem času so v blagovnici FUŽINAR na Jesenicah zopet dobili brivnike in to Iskra Braun sixtant v popolnoma novi izvedbi.

Cena: 4.177,65 din.

MORJE, SONCE, AEROBIKA in še kaj

Konec septembra, ko je morje še toplo in sonce še vroče, pripravljajo Kompas v sodelovanju z revijo Jana srečanje v hotelskem naselju Zagora pri Novem Vinodolskem. Da pa ne bi ob morju samo počivali, so pripravili tudi program: v treh dneh, kolikor bo trajalo srečanje, se boste seznamili z vsemi aerobike in si tudi ogledali vaje, ki jih bo ob glasbeni spremstvani ansambla »12. nadstropje« izvajala plesna skupina Krik, manjkalo ne bo ne zabav in športa, dovolj pa bo tudi časa za osvežitev moči in počitek. Za tiste, ki imajo majhne otroke, so pravili še posebno presenečenje: na voljo bo otroški vrtec.

Udeleženci srečanja se bodo zbrali v petek, 23. septembra ob 15. uri v ljubljanski železniški postaji. Z vlakom se bodo odpeljali do Reke in naprej na avtobus. Aranžma vključuje polne penzije (tudi piknik in druga predstavitev), povratek pa bo v nedeljo popoldne s prihodom v Ljubljano ob 19.30 ur. Cena je 2.950 din na osebo. Otroci in zaključene skupine imajo poseben počitek. Podrobnejše informacije zahtevajte v najbližji Kompanovi poslovni.

inles notranja

TA VIKEND NA BLEDU

Danes zvečer nastopa v športni dvorani folklorni ansambel KUBANCI KOZAKI iz Sovjetske zveze. Prvotno je bil na program ob 21. uri. Jutri pa ob 17.30 prvič vladni koncert pihalnega orkestra seniorih železarjev v Zdravilnem parku. V nedeljo se bo ob 14. uri v celici ob vhodu v sotesko Vintgar slavnostna prireditev ob 90-letnici soteske Vintgar. Po slavnosti ogled soteske brezplačen.

PLANIKA

Industrijski kombinat
PLANIKA KRAJN

TOZD Tovarna obutve Kranj razpisuje na podlagi sklepov
ZBIRANJE PISMENIH PONUDB
za prodajo zasedene dvostanovanjske hiše s funkcionalnim
zelniliščem v Sp. Dupljah 12.

Izklicna cena za:

- prvo dvosobno stanovanje s površino 74,51 m² je 1.315,860 din.
 - drugo trosobno stanovanje s površino 95,77 m² je 1.212,950 din.
- Stanovanji sta zasedeni in imata imetnika stanovanjske pravice predkupno pravico. Interesenti morajo ob predložitvi pismene ponudbe vplačati kavcijo v višini 10 odstotkov od izklicne cene po blagajni DO Planika.

Kupnino v višini 25 % bo potrebno plačati v 30 dneh po podpisu pogodbe, ostalo pa z dogovorom v kupoprodajni pogodbi. Interesenti naj pismene ponudbe z oznako »zbiranje pismenih ponudb« pošljajo v 15 dneh po objavi na naslov: Industrijski kombinat Planika Kranj, Savska loka 21. Informacijo o prodaji daje splošna služba DO Planika.

AC

ALPETOUR

**SOZD ALPETOUR
ŠKOFJA LOKA**

Objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja slednja prosta dela in naloge v:

TOZD GOSTINSTVO KRAJN

— ČISTILKE,

— POMIVALKE

Pogoji: — NK delavec in 6 mesecev delovnih izkušenj, skupno delo 1 meseč.

TOZD POTNIŠKI PROMET KRAJN

za DE Škofja Loka

— 5 VOZNIKOV AVTOBUSA

za DE Kranj

— 5 VOZNIKOV AVTOBUSA z bivališčem v Kranju ali na njihovih okolicah,

— 2 SPREVODNIKOV

Pogoji za voznika: — šola za voznike motornih vozil, in kategorije D, 1—2 leti delovnih izkušenj od tega več kot 1 leta na delovnem poklicnega voznika. Poskusno delo je 3 mesece.

Pogoji za sprevodnika: — osemletka in 1 leta delovnih izkušenj, poskusno delo je 3 mesece.

Za vsa dela se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dnevno po objavi kadrovske službe Kranj, Koroška cesta 5. Kandidati do 10. oktobra 1983. Predložiti morajo biti predloženi komisiji za odlikovanja in priznanja skupštine občine Škofja Loka, Poljanska cesta 2 do 10. oktobra 1983.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj

Neplačniki stanarin oziroma stroškov bivanja

Seznam dolžnikov se je od obravnave v zboru uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj skrčil od 86 na 69

V začetku aprila letos je zbor uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj na šesti redni seji razpravljal o neplačnih stanarin oziroma stroškov bivanja v družbenih stanovanjih v občini. Ugotovili so, da je bilo 31. decembra 1982 v občini 86 imetnikov stanovanjske pravice, ki z lanskem in prejšnjem let dolgujejo po več kot 10.000 (novih) dinarjev stanarine oziroma stroškov bivanja. Skupni dolg neplačnikov je takrat znašal 2.460.390 dinarjev. Zbor uporabnikov je zato sprejel sklep, da se poimenski seznam dolžnikov z neporavnanimi zneski javno objavi.

Od razprave in sprejetja sklepa (o čemer smo poročali tudi v Glasu) se je do 31. junija letos seznam dolžnikov od prvotnih 86 skrčil na 69. Le-ti zdaj dolgujejo še 1.842.064 dinarjev za neporavnane stanarine oziroma stroške bivanja. 71 odstotkov vseh terjatev se nanaša na neplačane stroške v letu 1982, 29 odstotkov pa je takšnih, ki znesek dolgujejo tudi iz prejšnjih let.

Pri razčiščevanju posameznih primerov se je tudi ugotovilo, da so za tri imetnike stanovanjske pravice (Bervar, Ostank in Verga) stroške dolžne kriti delovne organizacije. 14 imetnikov stanovanjske pravice je do 31. junija dolg že poravnalo, nekateri iz celotnega seznama pa so jih delno tudi že poravnali, kar je razvidno iz tabele.

Terezija Kondič in Pen Erna sta bili preseljeni v cenejše stanovanje, ostaja pa še neporavnani dolg. Samoupravna stanovanjska skupnost ima zdaj še tri sodne odločitve za preselitev v najustreznejše bivalne prostore. Pri uredništvi te odločitve pa imajo velike težave zaradi zagotovitve ustreznih prostorov. Za Erno Pen so na primer morali imeti kar dve leti rezervirano prazno stanovanje; postopki so namreč v takšnih primerih precej zavlečeni.

Ob tem velja tudi povedati, da je v kranjski občini okrog 500 skupnosti stanovalcev. Zanimivo pri tem pa je, da je od uveljavljivite zakona iz 1981. leta doslej le ena skupnost stanovalcev (Cesta 1. maja) dala pobudo za uvedbo postopka za preselitev stranke zaradi neplačila stroškov bivanja. Vendar pa so skupnosti stanovalcev v takšnih primerih dolžne ukrepati in predlagati, da se za takšnega imetnika stanovanjske pravice sprovede postopek za izterjavo stroškov oziroma za izselitev. Če se lastnik stanovanja oziroma imetnik stanovanjske pravice na takšno pobudo ne odzove, mora sam nositi vse stroške. Če pa pristojni pravočasno ne ukrepa, so oni dolžni nositi stroške.

Morda nazadnje še tole pojasnilo: zaradi neplačanih stanarin oziroma stroškov bivanja programi vzdrževanja tistih stavb, v katerih se pojavi neplačnik, niso bistveno okrnjeni. Seveda pa zaradi takšnih dolžnikov nastajajo motnje v celotnem programu vzdrževalnih del.

Zap. št.	Primek in ime	Naslov	Znesek dolga do 31. 12. 82	stanje 30. 6. 83	Lastnik stanovanja
1.	Rajec Anton	C. 1. maja 13	61.191,85	21.647,15	solidar. sklad
2.	Bejrovič Fero	C. 1. maja 61	14.292,15	10.648,45	Exoterm Kr.
3.	Per Miro	C. 1. maja 63	11.932,70	11.932,70	Sava Kranj
4.	Benedik Rajko	C. 1. maja 65	13.661,20	4.661,20	PTT Kranj
5.	Dolar Francica	C. 1. maja 67	11.781,40	11.781,40	Sava Kranj
6.	Pipan Viktor	C. 1. maja 69	38.681,90	26.681,90	solidar. sklad
7.	Alibabić Fatima	C. 1. maja 69	14.366,35	14.366,35	solidar. sklad
8.	Debeljak Jože	C. 1. maja 69	12.180,00	12.180,00	KŽK Kranj
9.	Pungeršek Anton	C. 1. maja 69	120.773,70	120.773,70	solidar. sklad
10.	Štef Franc	C. 1. maja 69	120.439,10	117.439,10	solidar. sklad
11.	Strehovec Marta	C. 1. maja 69	22.708,45	18.708,45	solidar. sklad
12.	Štiglic Justina	C. 1. maja 69	14.966,25	14.966,25	solidar. sklad
13.	Janež Tatjana	Dražgoška 5	28.783,25	28.783,25	Alpetour
14.	Štefanovič Vinko	Dražgoška 5	18.659,40	13.724,35	etažni last.
15.	Stopar Iztok	Gradnikova 5	18.549,45	6.772,65	solidar. sklad
16.	Puhar Anica	Gradnikova 9	16.598,55	16.598,55	IKOS Kranj
17.	Kondić Terezija	Gubčeva 1	72.611,30	72.611,30	solidar. sklad
18.	Golob Janez	Gubčeva 4	39.466,15	34.841,70	solidar. sklad
19.	Krek Leopold	Gubčeva 6	13.098,00	13.098,00	etažni last.
20.	Pevc Bernarda	Gubčeva 7	85.688,00	71.998,15	solidar. sklad
21.	Jankovič Gojko	Mlekarska 14	13.667,75	13.667,75	Sava Kranj
22.	Koletič Slavko	Planina 2	24.101,15	24.101,15	Iskra-tehn.
23.	Stern Andrej	Planina 17	23.456,30	22.652,85	etažni last.
24.	Toplišek Stane	Planina 24	47.277,55	33.191,40	Sava Kranj
25.	Škrlič Ruža	Pševska 1	10.615,15	10.615,15	solidar. sklad
26.	Tihelj Cecilia	Šorljeva 19	16.361,60	2.799,00	solidar. sklad
27.	Novosel Jože	Šorljeva 21	31.487,85	31.487,85	etažni last.
28.	Močnik Cilka	Vretčeva 3	27.285,00	12.696,80	etažni last.
29.	Tičar Draga	Vrečkova 4	14.094,10	14.094,10	solidar. sklad
30.	Kopušar Alenka	Vrečkova 4	11.411,45	11.411,45	solidar. sklad
31.	Lončarič Dobrila	Vrečkova 7	13.906,15	13.906,15	solidar. sklad
32.	Rajhard Julij	Šorljeva 37	10.011,20	7.411,20	solidar. sklad
33.	Fermiček Helena	Tomšičeva 19	21.782,90	21.782,90	solidar. sklad
34.	Kranjc Fani	Tavčarjeva 16	10.716,45	10.716,45	solidar. sklad
35.	Novak Mojca	Ul. M. Pijade 6	19.377,50	19.377,50	Iskra-tehn.
36.	Kalan Janez	Ul. V. Vlahovička 4	44.637,05	44.637,05	Iskra-Kiber.
37.	Buršč Ljubica	Ul. V. Vlahovička 4	16.668,05	16.668,05	solidar. sklad
38.	Dolar Milka	Ul. V. Vlahovička 4	42.888,55	42.888,55	solidar. sklad
39.	Dragočebni Tomislav	Ul. V. Vlahovička 6	22.930,50	18.930,50	Iskra-Ero
40.	Perdan Marta	J. Puharja 5	25.705,60	25.705,60	solidar. sklad
41.	Dolar Milka	J. Puharja 6	72.520,75	72.520,75	solidar. sklad
42.	Pen Erna	J. Puharja 6	174.609,60	174.609,60	solidar. sklad
43.	Pretnar Silva	J. Puharja 8	39.055,60	36.207,20	solidar. sklad
44.	Marko Angela	Gor. odreda 4	13.282,05	13.282,05	Sava Kranj
45.	Škokič Rizvan	Gor. odreda 8	51.640,80	51.640,80	solidar. sklad
46.	Guzelj Franc	Gor. odreda 10	20.212,70	20.212,70	Zivila Kranj
47.	Gega Cvetka	Gor. odreda 14	33.758,30	33.758,30	solidar. sklad
48.	Bajda Milena	Gor. odreda 14	15.574,05	9.885,45	VVZ
49.	Omčík Stojanka	Gor. odreda 16	10.322,10	10.322,10	solidar. sklad
50.	Dolenc Ana	Gor. odreda 18	36.561,10	29.012,00	solidar. sklad
51.	Tonja Ivan, Julka	Gor. odreda 18	122.690,55	122.690,55	Iskra-Kiber.
52.	Ločničar Hinko	Gor. odreda 18	25.739,30	25.739,30	solidar. sklad
53.	Weisseisen-Grošelj	T. Dežmanja 8	11.056,05	11.056,05	etažni last.
54.	Potočnik Vera	J. Gabrovška 21	11.680,70	11.680,70	Gradis.
55.	Medved Janko	J. Gabrovška 23	10.499,85	10.499,85	etažni last.
56.	Bevk-Branković Desa	R. Papež 1	10.698,80	10.698,80	etažni last.
57.	Princ Alfred	R. Papež 5	10.956,00	4.535,80	etažni last.
58.	Djordjevič Draga	R. Papež 5	18.181,65	15.642,60	solidar. sklad
59.	Markovič Marko	T. Vidmarja 8	10.898,90	3.727,25	solidar. sklad
60.	Kos Franc	Ul. V. Vlahovička 10	19.327,40	19.327,40	Sava
61.	Zupin Stane	Zlate polje 3b	12.585,10	12.585,10	Gradbinec
62.	Dolinar Mirjana	Župančičeva 21	22.330,80	9.330,80	solidar. sklad
63.	Pomberg Vlasta	Golnik 111	16.895,70	12.886,90	solidar. sklad
64.	Lokančič-Sesek Olga	Goričke 16	14.341,20	12.475,60	Bolnica Golnik
65.	Kapitanovič Branka	Ježerska c. 130	16.740,40	8.740,40	Skup. za zaposl.
66.	Kondić Branko	Praše 30	10.502,05	10.502,05	KŽK Kranj
67.	Gole Marija	Praše 30	13.830,20	13.830,20	KŽK Kranj
68.	Terglav Jože	Kranjska 26, Šenčur	18.099,50	18.099,50	KŽK Kranj
69.	Mergar Frančiška	Gor. odr. 18, Kranj	13.626,15	13.626,15	solidar. sklad

Osnovna šola IVAN TAVČAR Gorenja vas

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. POMOŽNA DELA V KUHINJI

na centralni šoli

Delovno razmerje sklene mo za določen čas enega leta s polnim delovnim časom

Pogoji: — NK delavka.

2. VARUHINJE — SNAŽILKE

v vrtcu za nedoločen čas s polnim delovnim časom — dopoldne.

Pogoji: — NK delavka.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov Osnovna šola Ivan Tavčar, Gorenja vas.

DEŽURNI VETERINARJI

od 26. 8. do 2. 9. 83

za občini Kranj in Tržič
BEDINA ANTON, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, tel. 23-518
LIKOSAR DUŠAN, dipl. vet.,
Visoko 45 a, tel.: 28-772

za občino Škofja Loka
PIPP ANDREJ, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska 37,
tel.: 60-380

za občini Radovljica in Jesenice
PAVLIC FRANC, dipl. vet.,
Zasip, Stagne 24, tel.: 77-639

Dežurna služba pri Živilorejsko veterinarskem zavodu
Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.:

MALI

OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodam 25 do 120 kg težke PRAŠIČE. Posavec 16, Podnart 6909
Prodam suhe smrekove OBLOGE, I. in II. vrste za oblaganje stropov in sten. II. vrsta je primerna za napušč. širina 5, 7 in 9 cm. Telefon 064-62-618 po 16. uri 7816

Prodam LADIJSKI POD, DESKE za spobjone, GAJBICE in ŠTEDILNIK. Kortino 39, Bled 8200

Prodam tritonsko traktorsko kiper PRIKOLICO »Ljutomer«. Okroglo 13, Naklo 8203

Prodam komplet OSTREŠJE. Kranj, Stara cesta 9 8202

Prodam BAKER za žlebove 0,5 mm in KUPIMO 300 strešnih ZIDAKOV, rjavo-rdeče barve »trajanka« Dravograd. Informacije v soboto in nedeljo do 9. ure. Naslov v oglašnem oddelku. 8258

Ugodno prodam 350 kosov nove nomeške STREŠNE OPEKE, rjave barve. Marjan Štrukelj, Velika Vlahovičica 7, Planina, Kranj 8259

Prodam navadno diatonično 3-vrstno HARMONIKO BESAS. Telefon 064-25-497 8260

Ceneje prodam komplet material za CENTRALNO OGREVANJE. Resman, Sp. Duplje 98 8261

Prodam 250 kg težkega BIKCA. Franc Fabian, Zg. Besnica 50 8262

Prodam 2.000 kv. m ZEMLJE v bližini Bašlja. Anton Roblek, Bašelj 15, Preddvor 8263

Ugodno prodam raztegljivo SEDEŽNO GARNITURO, dimenzijs 1,60 m in dva FOTELJA, OMARO za v dnevi prostor, dimenzijs 380 cm. Ogled popoldan. Pintarjeva 14, Kranj 8264

Prodam bukova DRVA. Sr. Bitnje 12 8265

SEDLO s kompletno opremo ugodno prodam. Ivan Hrovatin, Kranj, Dražgoška 3, tel. 21-145 8266

Prodam KRAVO, ki bo drugič teletla. Letence 5 8267

Prodam okrog 300 betonskih KVADROV. Vprašajte po tel. 27-053 8268

Prodam nov PUHALNIK z motorjem. Grič, Srednja Bela 18, tel. 45-214 8269

Prodam PESEK teranova »Sostro«, rumenkasto-bele barve, 14 vreč in 1/2 kv. m MIVKE. Breg 8, Preddvor, tel. 45-388 8270

Prodam GAJBICE (30 kg). C. na Rujo 25, Kokrica 8271

Prodam AEG termoakumulacijsko PEČ. Šimunac, Lojzeta Hrovata 10, Kranj 8272

Prodam 300 kosov pregradne OPEKE, dimenzijs 30 x 19 x 13 in dve stari POSTELJI, DIVAN in OMARO. Robnik, Stara c. 24, Kranj 8273

Prodam rabljene betonske STREŠNIKE (floci) in škrilovc. Telefon 064-47-641 8274

Prodam borova DRVA. Posavec 65, Podnart 8275

PEČ za centralno kurjavo, rabljeno, poceni prodam. Telefon 23-518 8276

Prodam raztegljiv KAVČ z dvema predalnikoma. Naslov v oglašnem oddelku. 8277

Prodam 4 starok OKNA. Pot na Jošta 11, Kranj 8278

Prodam semenski KROMPIR sakska, kompresorski HLADILNIK mleka in avto WARTBURG. Vreček, Visoko 71, Šenčur 8279

Prodam RACE (brez vode) mladice in starša, KLETKO za vsako pernat, na kolesih, širine 1,50 m, dolžine 2 m, višine 2 m. Jože Novak, Podreča 6, Mavčiče 8280

Prodam dvojna VHODNA VRATA, zasteklana, 90 x 200 in ena sobna ter stare KMEČKE KLOPI z naslonjalom in brez in 10-litrski BOJLER tiki. Janez Kalan, Suha 4, Kranj 8281

Prodam novo moško ŠPORTNO KOLO na 5 prestav. Kranj, Hrastje 39 8282

Prodam suhe smrekove DESKE 24 in 50 mm ter nekaj klasičnih RADITORJEV. Milan Štular, Zg. Bitnje 139, Žabnica 8283

istrski čaj
MEŠANICA DOMAČEGA ČAJA

Istrski čaj je sestavljen iz 8 vrst poznavanih zdravilnih in aromatičnih zelišč. Istrski čaj krepi in pomirja, je za dobro spanje, odganja vetrove, preprečuje napenjanje. Istrski čaj deluje blagodejno in koristno na zdravje.

ČAJ DOBITE
V TRGOVINAH!TOMAŽINČIČ
PREDELovanje
ZDRAVILNIH ZELIŠČ
IZOLA

Prodam R-4 (katro), letnik 1976, kabolirano. Franc Babič, Brezje 6
8486
Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, strirano do maja. Ivan Ambrožič, nica 12, Zg. Gorje 8487
Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977, Britof 209, Kranj 8488
Prodam ZASTAVO 101, letnik 1978, formacie popoldan po tel. 75-816 — dovoljica, Maistrova 5 8489
original FIAT 125 prodam dva načna blatnika, nova, garnituro električnih kablov za volan ter zavorne čete, vse novo. Mandelc F., Mlinska Bled 8490
Prodam novo PONY KOLO z velikokolesi. Telefon 25-757 po 15. uru 8491

STANOVANJA

Zamenjam 4-sobno STANOVANJE z enakovrednim v Medvodah ali bližnjem okolici. Naslov v oglasnem oddelku 8244
Prodam GARSONJERO dvema štukama. Emil Stern, Pot na Jošta 24, Kranj 8362
Iščem ogrevano SOBO s kopalinico možnostjo kuhanja, ali GARSONJERO v Kranju. Marička Štiglic, Florjan 83342 Gornji grad 8363
Septembra oddam najboljšemu ponudniku delno opremljeno GARSONJERO (28 kv. m, telefon), na Planini. Nekaj predplačila 8364
Mlad fant išče SOBO v Škofji Loki okolici. Možna pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglasnem oddelku 8365
Dvesobno STANOVANJE v Kranju, nameta dve samski dekleti. Telefon 429 popoldan 8366
Mlaša družina iz Kranja, z dvema rokomoma, išče za dobo 3 let STANOVANJE, lahko tudi staro HIŠO, v Kraju ali okolici. Po dogovoru nudimo tu pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod ūfro: Mirni in pošteni 8367
Zamenjam enosobno STANOVANJE (2 kv. m) s centralnim ogrevanjem za osobno ali trisobno na Zlatem polju Vodovodnem stolpu. Ostoja Milošević, Janeza Puharja 2, Kranj 8368
V Škofji Loki zamenjam sončno trisobno STANOVANJE za manjše. Ponudbe pod: Ali prodam 8369
21-letni moški, zaradi zaposlitve, išče SOBO v Kranju. Telefon 6241 — ūfro: Uslužbenec 8370
Kupim dvo ali trisobno STANOVANJE v Radovljici ali v Kranju (Zlati brijeg, Šorlijevo naselje). Plačilo gotovosti — kredit. Možnost selitve poleti 8371
Ponudbe pod: Do 70 kv. m 8371
Studentki iz Primorske iščeta od okraja dalje ogrevano in opremljeno SOBO s uporabo kopalnice. Marjana Vačič, Istrskega odreda 9, Divača 8372
Dva študenta — dijaka, nekadilca, sejmem na STANOVANJE. Soba revana, v bližini smučarske tekaške. Nudimo možnost uporabe tekaških smuči. Kuratova 28, Kokrica, Lesce 8373
Starejsi moški išče STANOVANJE zamenjam za PARCELO. Ponudbe pod: Nujno 8492

Oddam SOBO dvema dekletoma in PRODAM rebec MREŽO za fasado, 40 m. Tekstilna 9, Kranj 8493

OBVESTILA

MONTIRAM vse vrste stropnih in stenskih OBLOG. Telefon 25-586 8173
Izvajam vse vrste TESARSKIH DEL. Informacije po tel. 064-26-211
Obveščamo cenjene stranke, da je PEKARIJA v Šenčurju spet odprta. 8495
GRADBENO-ZIDARSKA dela vseh vrst vam izvršimo, po ugodnih cenah. Manjša dela takoj naredimo. Telefon 061-340-447 ali 347-427 8496

ZAPOSLITVE

Zaposlim DELAVCE v ključavnikiški stroki z znanjem varenja. Repov, Strahinj 34, tel. 47-409 8383
Tako zaposlim KV ročnega ORODJARJA, redno ali honorarno. Telefon 40-050 8384
FRIZERSKO pomočnico (dobro moč), z nekaj prakse, takoj sprejem. FRIZERSKI SALON PIRC Slavka, Kranj, Cankarjeva 8 8385
Mlad fant, prost vojaščine, trezen, takoj dobri delo. Izdelovanje MESNIH IZDELKOV, Jože MLINARIČ, Železniška 1, Lesce 8386
Sprejem kakršnokoli DELO na dom. Naslov v oglasnem oddelku. 8365
PRIREDITVE

PLES na vrtu hotela JELEN je vsak PETEK in SOBOTO ob 20. uri. Igra skupina MODRINA 8055
V SOBOTO, 27. VIII., ob 20. uri ste vabjeni v ŽELEZNIKE na PLES ob bazenu. Igra skupina TRGOVCI. 8497

Ansambel SIBILA vabi v SOBOTO, ob 19. uri na PLES ob ZBILJSKEM JERZU, v NEDELJO, ob 16. uri pa na veliko VESELICO v PREDDVOR. 8498
GASILSKO DRUŠTVO PREDDVOR priredi v SOBOTO, 27. 8., ob 19. uri zavavo s PLESOM, v NEDELJO, 28. 8., ob 17. uri pa veliko VRTNO VESELICO. Obakrat bogat srečovlje v kegljanju za srnjaka. VABLJENI! 8499
OO ZSMS GRAD-DVRJE prireja 11. 9. 1983 POKALNI TURNIR v MLEM NOGOMETU na igrišču v DVORJAH. Prijave pošljite na naslov: Hudobilnik, Dvorje 39, ali osebno do 3. 9. 1983 8500

Ansambel JEVŠEK igra v SOBOTO v SELCIH na igrišču 8501
GASILSKO DRUŠTVO BITNJE pri Kraju praznuje v SOBOTO, 27. 8., ob 19. uri in v NEDELJO, 28. 8. 1983, ob 15. uri 55-letnico svojega obstoja. Po programu bo v soboto organizirano srečanje gasilcev OGZ Kranj, nato pa ples ob zvoki kvarteta JURČEK. V nedeljo bo svečana prireditev z razvitem pionirskega praporja, predstavitev obratovanja nove črpalk, nato pa velika vrtna veselica, na kateri igra ansambel IVANA RUPARJA. K udeležbi vabijo gasilci! 8502

</

V Kranju republiško traktorsko tekmovanje

Zlato polje bo dalo nove prvake

S preskusom teoretičnega znanja se bo danes popoldan pričelo v Kranju 27. republiško tekmovanje traktoristov in 11. tekmovanje mladih zadružnikov in kmečkih žena iz vse Slovenije. Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri dopoldan s spremnostno vožnjo ter z oranjem na Zlatem polju.

Kranj — Traktorska tekmovanja so del izobraževanja kmetov in delavcev, zaposlenih v kmetijstvu, kot tudi del skupnih prizadevanj za boljšo obdelanozemlje in večje količine doma pridelane hrane. Med udeleženci tekmovanj je iz leta v leto več mladih, kar potrjuje, da se povečuje zanimanje za kmetovanje, in daje upanje, da bomo uresničili smeles kmetijske načrte. Na letošnjih 11 območnih tekmovanjih po vsej Sloveniji je sodelovalo blizu tisoč mladih zadružnikov in zadružnic, poklicnih traktoristov in zdrženih kmetov. V Kranju, kjer bo republiško tekmovanje, bodo prišli le najboljši med njimi. Na Zlatem polju bodo odločili, kdo bo zastopal Slovenijo na zveznem tekmovanju od 23. do 25. septembra v Tuzli.

Pekoj 70 traktoristov iz vse Slovenije se bo že danes popoldan posmerilo v teoretičnem poznavanju traktorja in njegovega motorja, ostanlih kmetijskih strojev in priključkov, agrotehničnih ukrepov, prometnih pravil in samoupravljanja. Tekmovalci si bodo po končanem prekušu ogledali parcele na Zlatem polju in pripravili traktorje za oranje, zvečer ob 19. uri pa bo v prostorih Gorenjskega sejma otvoritev tekmovanja in slavnostna akademija. Jutri, v soboto, ob 9. uri se bo pričel praktični del tekmovanja na Zlatem polju — spremnostna vožnja z eno- ali dvoosnō prikolico ter najpomembnejši del, ki prinaša tudi največ točk, oranje do določene globine. Komisija bo ocenjevala odpiranje in polaganje brazde, slog oranja, podoravanje plevela in ostalih rastlinskih ostankov, zaključek oranja in razor, začetek in konec brazde in splošen izgled parcele. Če bo v soboto deževalo, bo praktični del tekmovanja v nedeljo dopoldan.

V času, ko bo Kranj gostil najboljše slovenske traktoriste in orače, bo v domu učencev Ivo Lola-Ribar razstava fotografij na temo »Zemlja — hrana«. Pripravil jo bo Foto kino klub Janez Puhar. Astronavtično in raketno društvo Kranj pa bo med tekmovanjem izstrelilo nekaj protičnih raket.

Tekmovanje v Kranju prirejajo Zveza organizacij za tehnično kulturno Slovenije — kmetijsko tehnična komisija, Republiška konferenca ZSM Slovenije in Zadružna zveza Slovenije. Pokrovitelj je Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske, pri izvedbi tekmovanja pa bodo sodelovali tudi člani Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Gorenjske.

C. Zaplotnik

V septembru konjeniški praznik na Brdu

Razstava haflingerjev in sedem dirk

3. in 4. septembra bosta na Brdu zanimivi konjeniški prireditvi: v soboto bo prva slovenska razstava haflingerjev in v nedeljo dve galopske dirki ter pet kasaških, med njimi tudi osrednja »Sopominska dirka maršala Tita«.

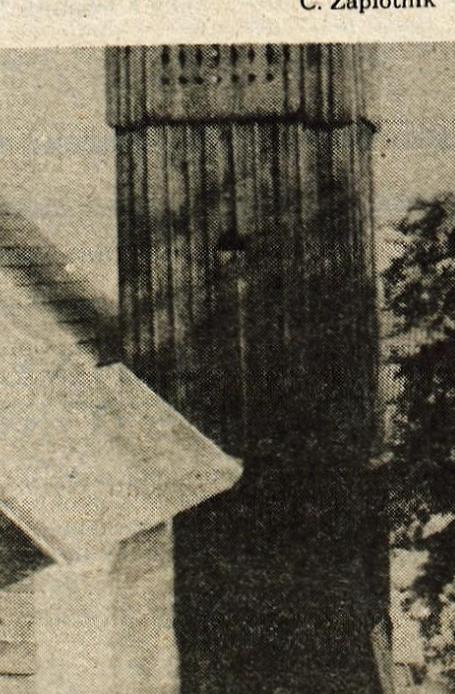
BRDO — Ljubitelji konjeniškega športa in konjereje bodo v začetku septembra zopet prišli na svoj račun. Pisan spored prireditiv, ki so jih pripravili Konjeniški klub in Rejni center Brdo ter Biotehniška fakulteta — tozd za veterinarstvo, obeta pravi konjeniški praznik.

V soboto, 3. septembra, bo prva slovenska razstava haflingerjev, vsestransko uporabnih konj — za šport in rekreacijo, gospodarske namene in potrebe splošnega ljudskega odpora. Razstava bo prikazala dosežke reje v štiriletnem obdobju, ko smo iz Avstrije in Zvezne republike Nemčije uvozili 121 brejih kobil in nekaj žrebec ter ob tem sprejeli v rodovnik tudi 27 kobil domače reje. Razstavljenih bo 61 nadeno leta starih haflingerjev. V posebni skupini bodo predstavili uvožene plemenske kobile, uvožene kobile, ki se odlikujejo z visoko plodnostjo in so dolejše vsako leto dale po enega žrebeta; poleg teh pa tudi tri- in štiriletnje domače kobile. Močno bodo zastopane tudi skupine, v kateri bodo eno- in dvoletni ter plemenski žrebci domače reje. Razstavljenje konje bo ocenjevala tričlanska komisija, sestavljena iz strokovnjakov iz Jugoslavije, Avstrije in Zvezne republike Nemčije. Najboljšim bodo podelili priznanja. Razstavo bo dopolnil še praktičen prikaz vsestranske uporabnosti haflingerja — v

vpregi, pri jahanju in nošenju tovora. Pri tem bo sodelovala tudi planinska enota JLA. V nedeljo dopoldan pa bo še predavanje (spremljano z diapozitivom) z naslovom »Cilji in reji haflingerja pri nas in v svetu«.

Konjeniški praznik se bo nadaljeval v nedeljo popoldan s sedmimi dirkami. V središču pozornosti bo tretja »Sopominska dirka maršala Tita«, v kateri bo nastopilo 13 najhitrejših 3 do 12-letnih kasačev iz vse Jugoslavije. Med njimi bo tudi dvakratna zmagovalka Brda in doslej najhitrejša v zgodovini konjeniškega športa v državi, vsem dobro poznana Fegrina. Ta bo tudi na tretji spominski dirki glavni favorit. Tega se zaveda tudi njen lastnik Alojz Slavič, ki je že pred časom dejal, da bo veliki pokal pustil Brdu, četudi bi njegova kobia še tretjič zapored zmagala. Poleg osrednje dirke, posvečene velikemu ljubitelju konj in zagovorniku konjeniškega športa in konjereje, poleg predsedniku Titu, bodo v nedeljo na Brdu še štiri kasaške dirke. Za konec bosta prvič pri nas na sporednu dve galopske dirki — prva za haflingerje in druga za polnokrvne konje. Med posameznimi dirkami bodo predstavili haflingerje, ki bodo v soboto najbolje ocenjeni na razstavi, ter plemensko čredo Rejnega centra Brdo.

C. Zaplotnik

S prostovoljnimi delom in prispevki ter pomočjo občinske gasilske zveze v krajevni skupnosti Javorje-Zapreval obnavljajo gasilski dom v Javorjah. Dokler ne bo obnovljena šola, bodo v njem imeli pouk, da se šolarjem od prvega do četrtega razreda ne bo treba voziti v šolo v Pojane. — Foto: L. B.

Mednarodna revija etnoloških in ekoloških filmov

Kranj — Interfilm iz Kranja, ki vsako drugo leto organizira mednarodni festival športnih in turističnih filmov — prihodnje leto bo to že jubilejni deseti — pripravlja letos mednarodno revijo etnoloških in ekoloških filmov. Glavna prireditve bo od 4. do 8. oktobra v Kranju, festivalne reprize pa v nekaterih slovenskih krajih kot na primer v Ljubljani, Celju, Mariboru in podobno.

Zamisel o taki mednarodni filmski prireditvi se je rodila že lani, ko so producenti za turistični del festivala prijavili nekatere zelo zanimive filme z etnološko ali ekološko tematiko.

Povezava obeh žanrov na kranjski prireditvi tudi ni naključna. Oba žanra se vsak na svoj način posvečata ohranjanju življenja, narave in tradicij in zato se tudi dopolnjujeta. Etnološki filmi nam kažejo, kakšno je življenje bilo in kakšne in kje so povezave s sodobnostjo, z zdajšnjimi navadami ljudi. Ekološki filmi pa prikazujejo škodljive posege v naravo na eni in včasih uspešne in drugič spet neuspešne poskuse ohraniti naše okolje na drugi strani.

Odziv filmskih producentov na kranjsko revijo je velik. Več kot 50 prijavljenih filmov iz 16 držav kaže, kako živi in odmevni sta obe filmski vrsti v svetu. Med prijavljenimi filmi je zaenkrat največ jugoslovenskih, na drugem mestu pa so ZDA z osmimi filmi. Sredi septembra bo selekcijska komisija, ki jo sestavljajo Stanka Godnič, Marjan Maher in dva strokovnjaka etnolog Naško Križnar in ekolog Miloš Polič, izbrala filme za tekmovalni program.

Poleg filmske prireditve pa pripravlja Inter film v času manifestacije v Kranju tudi posvetovanje jugoslovenskih strokovnjakov na temo »Ekologija v industriji«. Več kot deset referentov bo s svojimi študijami poskušalo osvetiliti ekološke probleme voda, zraka in hrupa.

Prireditelji iskreno upajo, da bo sta obe prireditvi, tako filmska revija kot samo posvetovanje kvalitetni in da bosta uspeli pritegniti veliko gledalcev in sodelujočih na posvetovanju.

Vlaki bodo ustavljalni pod Joštom

Jošt — Od četrtka, 1. septembra, bodo na novi železniški postaji Jošt pri Kranju začeli ustavljanje vlakov. Mesečne, delavske in dijaške vozovnice bo mogoče kupiti na kranjskih železniških postajah, ostale pa na vlaku.

Kdaj bodo na postajališču Jošt ustavljalni vlaki?

Za smer Ljubljana so odhodi naslednji: Jošt 5.25 — Kranj 5.54 — Ljubljana 6.25; Jošt 6.44 — Kranj 6.47 — Ljubljana 7.18; Jošt 7.54 — Kranj 7.57 — Ljubljana 8.36.

Za smer Jesenice pa bodo vlaki vozili takole: Kranj 13.52 — Jošt 13.54 — Jesenice 14.38; Kranj 15.56 — Jošt 15.59 — Jesenice 16.38.

Utonil v Bohinjskem jezeru

Bohinj — V ponедeljek okrog poldneva se je v bohinjskem jezeru utoplil Aleksander Furlan, star 21 let iz Sežane. Ob bohinjskem jezeru je s prijateljico preživeljal počitnice. Ko je v ponedeljek plaval iz fužinarskega zaliva proti počitniškemu domu RSNZ je iz neznanega vzroka potonil, čeprav je bil dober plavalec. V globoki vodi jezerja sta ga našla potapljača DPD Bled.

Pogin rib v Bodovljščici

Bodovlje — V ponedeljek so poginile ribe v spodnjem toku potoka Bodovljščice. V OZD Termika Bodovlje sta tega dne začeli obravati dve kopalni peči, ki jih hladi voda iz Bodovljščice. Voda, ki se je zlivala nazaj v potok je bila prevroča, saj je bila njenja temperatura 55 stopinj celzija. Vsi vzroki in krivci za dogodek še niso znani. Poginilo je približno 50 postrvi, škoda pa ocenjujejo na 17.000 dinarjev.

V. Primožič

GLASOVA ANKETA

Prvič v šolo

Škofja Loka — Le še slab teden in šolska vrata se bodo odprla. Solarji že pripravljajo šolske torbe, knjige, zvezke, barvice. Posebno skrbni so pri tem delu tisti, ki bodo letos prvič prestopili šolski prag. Mala šola je za njimi in negotovi čakajo kako bo, ko bo treba več ur sedeti v šolskih klopih, pisati, risati, brati in računati. Tudi popoldnevi ne bodo več le za igro, saj bo treba napisati domačo nalogo, se naučiti pesmico. starejši vrstniki jih bodo posmehljivo gledali in jih zmerjali s prvčki. Starši, babice, tete in drugi sorodniki bodo ponosno gledali svoje prvošolce in občudovali njihovo moč, ko bodo proti šoli odnesli težko šolsko torbico.

Goran Šiftar je star šest let in pol in se že veseli šole: »V malih solih mi je bilo všeč in sedaj težko čakam, da grem v pravo šolo. Najbolj se veselim, ker se bom naučil pisati in brati. Nekaj črk že poznam, tako da se že znam podpisati. Tudi pisana domačina naloga se ne bojim, niti učenja. Šolske potrebščine imam že vse. Imam torbo, na kateri je avto in v njem pes, veliko zvezkov in knjig.«

Teja Prašnikar je stara sedem let in bi rada postala medicinska sestra: »Vse šolske potrebščine imam že pripravljene, le copate in flumastre moramo še kupiti. Nekaj črk že poznam, tudi računati že znam malo. Ravno sedaj

se z mamico učiva spoznavanje. Kako bo v šoli, se mi zdi že vem in mislim, da ne bom grešala vrtca in igrice, ki sem bila vajena do sedaj, treba pa bo zamenjati s svinčnikom knjigo.«

Sanel Midžan je star šest let in pol in pravi, da se tudi že veseli šole: »Tudi meni se starši kupili za šolo. Najbolj všeč je kupiti rjava šolska torba, na kateri je slikica konja in Indijanca. Vse najbolj veselim pisanja, rad na naučil dobro pisati, čeprav daj poznam več črk. Tudi nati že znam malo, pa tudi ne poznam. To me je naučil Rad bi postal avtomehanik.«

V. Primožič

Požari

VLELA SE JE OTAVA

Križna gora — V torek dopoldne je izbruhnil požar na gospodarskem poslopju, last Rudolfa Jurčiča na Križni gori nad Škofjo Loko.

Jurčič je krmil živilo, ko je opazil ogenj na podu pod otavo. Najprej ga je skušal pogasiti sam, vendar se je ogenj razširil in uničil celoten zgornji del gospodarskega poslopja, električni motor za rezanje kozruze, ter približno 35 ton sena in otave. Ob pomoči domačih in vaščanov so rešili živilo, siloreznicno in puhalnik. Vzrok požara je samovzrog. V panjih je bilo na set čebeljih družin, ki jih uspeli rešiti. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Škofje Loke in GD Stara Loka. Škoda je za približno 1.000.000 dinarjev.

STRELA UDARILA V STREHO

Mrzli vrh — V ponedeljek po poldnevi je strela zanetila požar na gospodarskem poslopju Antona Seljanca iz Mrzlega vrha. Kljub gašenju gasilcev PGD Žiri, Račevo in Dobravčno, ter pomoči sosedov je poslopje pogorelo. Uspeli so rešiti le živilo. Gmotna škoda pa oceni znaša 100.000 dinarjev.

OGENJ ZARADI UDARCA STRELE

Sr. Bitnje — Med ponedeljkom po nevihto je strela udarila v gospodarsko poslopje Janeza Križaja v Sr. Bitnju. Pogorelo je ostrešje poslopja, približno 50 ton mrve in okoli tri tone cementa. Živilo, kmetijske stroje in poljske pridelke so rešili, gmotno škodo pa ocenjujejo na 1.500.000 dinarjev. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Kranja s sodelovanjem PGD Žabnica, Bitnje in Stražišče.

ZAGORELO V OSTREŠJU Hrušica — V sredo zvečer gorelo gospodarsko poslopje SLP, ki ga ima v najemu Koren iz Hrušice. Goreti je v ostrešju poslopja. Pogorelo je 5 ton mrve, skupno pa ocenjujejo na 300.000 dinarjev. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Jesenic v sodelovanju s PGD Žabnica.

V. Primožič